

KALLELSE

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-03-23

Tid	Kl. 08:30- ca 12:30
Plats	Lokal Storslagenheten, Nödinge kommunhus
Ledamöter	Tyrone Hansson Eklund (FiA), ordförande Johnny Sundling (S), 1:e vice ordförande Lars Kopp (M), 2:e vice ordförande Krister Hemström Bergenhus (S) Marita Henriksson (SD) Christer Pålsson (V) Annica Westdahl Eriksson (SD) Henning Ankarudd (C) Carina Sandgren (M)
Ersättare	Anton Fulltorp (SD) Petra Gullbrandsson (S) Aree Said Gaff (S) Birgit Hansson (KD) Susanne Andreasson (S) Tony Karlsson (KD) Linda Knutsson (V) Gunilla Ulander (FiA) Mona Gunlycke (M)
Övriga	Ebba Gierow, förvaltningschef Irene Blomqvist, verksamhetschef IFO Ulrika Johansson, verksamhetschef äldreomsorg (ordinärt och särskilt boende) Angelica Lazo de la Vega Campana, medledare till verksamhetschef äldreomsorg Tajja Tuomilehto Holmberg, verksamhetschef funktionsstöd Mattias Leufkens, verksamhetschef, myndighet och specialiststöd Hanna Kämpe, utvecklingsledare kvalitet och Uppföljning Tilda Magnusson Tell, verksamhetssamordnare Karin Sverke Westerberg, verksamhetssamordnare Charlotte Hjärtinge, utvecklingsledare Moa Edlund-Kasimir, verksamhetsutvecklare ledningsstöd och utveckling Camilla Wennberg, verksamhetspedagog Jenny Erixon, controller Pernilla Grahm, controller Mattias Johansson, praktikant Lena Sikström, personalföreträdare Emelie Vahlund, nämndsekreterare

FÖREDRAGNINGSLISTA

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-03-23

Förhinder anmäls till Emelie Vahlund emelie.vahlund@ale.se

Tyrone Hansson (FIA)
ordförande

FÖREDRAGNINGSLISTA

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-03-23

A Upprop

B Justering

Agenda

Nr	Ärende	Diariumnummer	Föredragande	Tid
1	Fastställande av föredragningslista			
2	Anmälan av jäv			
3	Socialnämndens ekonomiska månadsrapporter 2026	2026/5		5 - 6
4	Uppdrag om att 0,25 % av budget ska användas till innovation, utveckling och förbättringar	2026/56		7 - 10
5	Tilläggsuppdrag internkontroll 2026	2025/248		11 - 35
6	Statsbidrag habiliteringsersättning 2026	2026/29		36 - 43
7	Initiativärende från Tyrone Hansson Eklund (FiA) avseende utreda schema	2025/205		44 - 52
8	Nationaldagsfirande 6 juni	2026/57		53 - 73
9	Blockförhyrning av trygghetsbostäder-uppsägning av avtal	2026/113		74 - 78
10	Resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken	2025/414		79 - 86
11	Digital hemtjänst	2026/123		87 - 120
12	Redovisning av underrättelser, beslut och domar			121 - 161
13	Redovisning av delegeringsbeslut			
14	Övriga frågor och information från förvaltningen			

FÖREDRAGNINGSLISTA

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-03-23

15	Yttrande till förvaltningsrätten	2026/15		
----	-------------------------------------	---------	--	--

2026		UTFALL												BUDGET	avvikelse
Hemtjänst utförarenheter		jan	feb	mar	apr	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	januari - februari	
TOTALT	Resultat	-572	-1,325											-1,898	1,833 -3,730
	Intäkter	8,763	7,746											16,509	18,478 -1,970
	Kostnader	-9,335	-9,071											-18,407	-16,646 -1,761
6343 Hemtjänst Nödinge	Resultat	44	13											57	229 -172
	Intäkter	1,108	1,048											2,157	2,481 -324
	Kostnader	-1,065	-1,035											-2,100	-2,252 152
6344 Hemtjänst Alafors	Resultat	-76	-151											-227	243 -470
	Intäkter	1,245	1,041											2,286	2,518 -232
	Kostnader	-1,321	-1,192											-2,513	-2,275 -238
6345 Hemtjänst Nol/Nödinge	Resultat	182	-26											156	261 -105
	Intäkter	1,428	1,232											2,660	2,781 -120
	Kostnader	-1,246	-1,259											-2,504	-2,519 15
6346 Hemtjänst Älvängen	Resultat	-324	-437											-761	376 -1,137
	Intäkter	1,625	1,332											2,957	3,500 -542
	Kostnader	-1,949	-1,770											-3,718	-3,124 -594
6347 Hemtjänst Skepplanda	Resultat	-98	-411											-509	433 -942
	Intäkter	2,007	1,737											3,744	4,380 -636
	Kostnader	-2,105	-2,148											-4,253	-3,947 -306
6348 Hemtjänst Bohus o Surte	Resultat	-298	-313											-611	292 -902
	Intäkter	1,350	1,378											2,728	2,820 -92
	Kostnader	-1,648	-1,690											-3,339	-2,528 -810

februari 2026

	utfall feb	budget feb	avvikelse feb	ack utfall feb	ack budget feb	ack avvikelse feb	budget 2026	prognos februari
	-64,984	-63,420	-1,564	-129,448	-127,363	-2,085	-800,933	0
Socialtjänst centralt	-500	-1,938	1,439	-1,072	-3,880	2,808	-23,446	
Sektorchef Socialtjänst	-500	-1,938	1,439	-1,072	-3,880	2,808	-23,446	
Individ- och familjeomsorg	-17,313	-14,526	-2,787	-33,342	-29,097	-4,245	-176,493	
Köp av verksamhet	-5,496	-3,134	-2,362	-9,927	-6,269	-3,658	-37,618	
Försörjningsstöd	-2,772	-2,708	-63	-5,376	-5,417	41	-32,500	
Ensamkommande o nyanlända	-61	-163	102	71	-328	398	-2,052	
Gemensam administration	-4,850	-4,337	-512	-10,031	-8,694	-1,336	-53,262	
Familjehemsvård	-1,984	-1,955	-29	-3,792	-3,913	122	-23,641	
Familjerätt	-228	-325	97	-614	-652	38	-4,008	
Intern öppenvård	-1,658	-1,644	-14	-3,086	-3,308	222	-20,262	
Kontaktpersoner/Kontaktfamilj	-36	-100	64	-68	-201	133	-1,203	
Interna boendelösningar	-228	-158	-71	-520	-316	-204	-1,946	
Äldreomsorg	-21,782	-20,541	-1,242	-43,015	-41,217	-1,798	-270,274	
Särskilt boende, gemensamt	-789	-905	116	-1,374	-1,814	440	-11,107	
Klockareängen åbo	-2,629	-2,489	-140	-5,286	-4,940	-346	-32,205	
Fridhem åbo	-1,513	-1,322	-191	-3,050	-2,728	-322	-17,900	
Garverivägen inkl Dagverksamhet Eken	-3,251	-3,353	103	-6,600	-6,721	121	-41,484	
Nytt Särskilt boende							-9,400	
Backavik åbo (intraprenad)	-2,209	-2,116	-93	-4,448	-4,242	-206	-26,068	
Björkliden åbo (intraprenad)	-1,834	-1,744	-90	-3,615	-3,501	-113	-21,674	
Ordinärt boende, gemensamt	207	537	-330	1,109	1,074	35	6,225	
Trygghetsbostad	-143	-297	154	-252	-594	342	-3,563	
Nattpatrull	-536	-570	34	-1,097	-1,144	47	-7,172	
Demenssteam/Omsorgshandledare	-99	-181	82	-143	-365	221	-2,357	
LOV	-7,655	-9,054	1,399	-16,341	-18,109	1,768	-103,510	
Hemtjänst utförareheter totalt	-1,332	953	-2,285	-1,919	1,866	-3,785	-59	
Funktionsstöd	-17,904	-18,615	712	-37,187	-37,580	393	-231,393	
Verksamhetschef funktionsstöd	-799	-907	108	-1,546	-1,819	273	-11,155	
Köpta o sålda platser	-991	-1,446	454	-2,361	-2,892	530	-17,349	
Danska vägen/Klockarev.	-1,347	-1,397	50	-2,876	-2,832	-43	-17,725	
Stödinsatser/Korttids	-1,006	-1,153	148	-1,941	-2,329	388	-14,297	
Pers.ass./Boendeserv/Vht.pedagog	-2,378	-2,730	352	-5,864	-5,506	-358	-34,139	
Krokstorp, boende/daglig verksamhet	-1,883	-1,945	62	-3,819	-3,938	119	-24,227	
Änggatan/Boendestöd	-1,717	-1,720	3	-3,434	-3,472	38	-21,431	
Björklövsvägen/Skepplanda	-2,331	-2,031	-301	-4,551	-4,118	-432	-25,432	
Kontakten/Fyrklövergatan	-909	-873	-36	-1,860	-1,776	-84	-11,053	
Daglig verksamhet	-2,391	-2,360	-31	-4,712	-4,730	18	-28,939	
Kärrvägen/Klöverstigen	-2,151	-2,054	-97	-4,224	-4,168	-55	-25,646	
Myndighet och specialiststöd	-7,486	-7,800	315	-14,832	-15,589	758	-99,327	
Centralt Moss	-402	-433	31	-740	-784	44	-5,258	
Administration	-289	-326	37	-546	-653	107	-3,998	
Bemanningsplanering	-376	-366	-10	-732	-733	1	-4,501	
Biståndsenheten	-912	-916	4	-1,845	-1,833	-13	-11,331	
Färdtjänst	-446	-435	-11	-889	-871	-19	-5,244	
Ledningsstöd och utveckling	-1,126	-1,319	192	-2,182	-2,643	461	-16,750	
Kommunal primärvård	-3,826	-3,763	-63	-7,709	-7,587	-121	-49,308	
Bostadsanpassning	-110	-242	133	-189	-485	297	-2,937	

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Socialförvaltningen
Diarienummer: SN 2026/56
Datum: 2026-03-03
Utvecklingsledare Hanna Kämpe

Socialnämnden

0,25 % av budget ska användas till innovation, utveckling och förbättringar

Förslag till beslut

Förvaltningen lämnar ärendet utan beslutsförslag.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges mål och budget 2026 finns ett uppdrag till samtliga nämnder om att 0,25 % av budget ska användas till innovation, utveckling och förbättringar. För socialnämnden del motsvarar detta 2 Mkr. Förslag ska presenteras för nämnden under Q1. Ett antal förslag på temat innovation, utveckling och förbättring lämnas härmed till nämnden att prioritera bland.

Ebba Gierow

Mattias Leufkens

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Beslutsunderlag

Ärendet

I kommunfullmäktiges mål och budget 2026 finns ett uppdrag till samtliga nämnder om att 0,25 % av budget ska användas till innovation, utveckling och förbättringar. I beskrivningen till uppdraget framgår att förvaltningen under Q1 2026 till nämnd ska redovisa olika förslag till innovation och förbättring av verksamheten som motsvarar 0,25% av tilldelad budget vilket för socialnämnden motsvarar 2 Mkr. Detta är pengar som är helt fristående från nämndens buffert/reserv.

Nedan redovisas förslag på temat innovation, utveckling och förbättring samt en uppskattad kostnad per förslag.

Förslag	Uppskattad kostnad (tkr)
Kostnad per brukare (KPB) , genomföra mätningen KPB för att identifiera möjliga effektiviseringar och kvalitetsutveckling.	350
Åtgärder barn och unga (IFO) , utöka antalet medarbetare med 3 personer. Situationen på enheten har under hösten 2025 varit instabil med vakanser både på tjänster för chef, arbetsledare och socialsekreterare. Arbetsbelastningen har varit hög samtidigt som flertalet socialsekreterare varit nyanställda där flera varit utan större erfarenhet av myndighetsutövning i barnavårdsärenden. För att säkra kvalitet, arbetsmiljö och komma till en mer rimlig arbetsbelastning har förvaltningen i samverkan tagit fram en åtgärdsplan som bland annat omfattar att förstärka bemanningen.	1 000 (halvårseffekt)
Kompetenshöjning inom äldreomsorgen avseende våld i nära relation i samband med "Orange Day" som infaller den 25 november varje år. Det är dagen då FN: uppmanar hela världen att uppmärksamma och manifesteras mot våld mot kvinnor. (föreläsning, material och kostnad för vikarier)	500

Socialpsykiatri; utbildning i återfallsprevention för 17 personer Syftet med utbildningen är att hjälpa brukare förebygga återfall i missbruk och beroende. Återfallsprevention för behandling av missbruk och beroende ingår i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende. Änggatans personal har fram tills för ett par år sedan inte arbetat med målgruppen missbruk/beroende, men har nu flera brukare som är i aktivt missbruk.	95
Digital hemtjänst Finansiering av teknisk utrustning för att genomföra pilot/test.	100
Demensföreläsning för kommuninvånare inom ramen för äldreplanen	50
Förstärkt intern samverkan/prova nya arbetssätt inom ramen för nära vård , i syfte att få till ett bättre flöde på exempelvis korttiden.	350
Dataskydd/konsekvensbedömningar Anställa en person under en begränsad period för att få större progress i arbetet avseende konsekvensbedömningar.	500
Kompetensutveckling rehab , finns behov av att öka kompetensen inom rehabenheten avseende demens.	100

Förvaltningens bedömning

Ambitionen från förvaltningen har varit att presentera ett antal förslag till nämnden i enlighet med uppdraget där nämnden kan prioritera vilka förslag som, helt eller delvis, ska finansieras genom denna satsning.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Medlen till satsningen i enlighet med uppdraget har frigjorts genom

- Minskade hyreskostnader för 2026 då flera tilläggsavtal löpte ut vid årsskiftet 25/26.
- Förtätad samverkan med Alebyggen i syfte att underlätta boendekarriärer och hemmaplanslösningar istället för köp av stödboende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Beroende på vilka förslag som nämnden väljer att prioritera kommer det påverka målgrupperna på olika sätt.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Presenterade förslag har bäring både på målet om kundnytta och effektivitet.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Utifrån nämndens prioriteringar kommer ett genomförande av förslagen påbörjas omgående. För den händelse att prioriterade satsningar inte till fullo hinner genomföras under året ska, i enlighet med uppdraget, dessa lyftas med till nästkommande års nämndplan. Vilka funktioner som blir berörda av beslutet beror på vilka förslag som nämnden väljer att prioritera och finansiera (helt eller delvis).

Beslutet skickas till:

Förvaltningsledning, socialförvaltningen
 Controllern, socialförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(7)

Socialförvaltningen
Diarienummer: SN 2025/248
Datum: 2026-03-03
Utvecklingsledare Hanna Kämpe

Socialnämnden

Tilläggsuppdrag internkontroll 2026

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen och bedömer uppdraget som slutfört.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

I beslutet om internkontrollplan för 2026 fick förvaltningen ett uppdrag från nämnden om att;

"(...) återkomma under Q1 med en beskrivning av i vilka handlingar förvaltningen avser informera nämnden om att systematiskt arbete pågår på samtliga områden och - för det fall något område inte är omhändertaget - hur det ska lösas framgent."

I föreliggande tjänsteutlåtande beskrivs strukturen för förvaltningens systematiska arbete avseende arbetsmiljö, kvalitet, brandskydd, informationssäkerhet, civil beredskap och brottsförebyggande samt strukturen och exempel avseende styrdokument med bäring på dessa områden.

Ebba Gierow

Mattias Leufkens

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Beslutsunderlag

-

Ärendet

En internkontrollplan ska antas av nämnd inför varje nytt verksamhetsår. Arbetet med intern kontroll utgår från 6 kap. 6 § kommunallagen och syftar till att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. Avseende internkontroll är det ytterst revisorerna som granskar huruvida nämndernas interna kontroll är tillräcklig. Vid den senaste gjorda granskningen (avseende år 2024) var socialnämnden den enda nämnd som fick grönt/godkänt i alla granskade delar.

		1. KS	2. SBN	3. SEN	4. UN	5. SN	6. ÖFN	7. VN
Styrning	A1		R	R				
	A2							
	A3							
Uppföljning	B1							
	B2							
	B3							
Intern kontroll	C1	R						
	C2							
	C3							
Uppsikt	D1							
	D2							
	D3							

				R
Kriteriet uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej tillämbart	Rekommendation

I beslutet om internkontrollplan för 2026 fick förvaltningen ett uppdrag från nämnden om att;

"(...) återkomma under Q1 med en beskrivning av i vilka handlingar förvaltningen avser informera nämnden om att systematiskt arbete pågår på samtliga områden och - för det fall något område inte är ombändertaget - hur det ska lösas framgent."

Verksamheten i Ale kommun styrs av en rad dokument som antingen fastställs av förtroendevalda ledamöter i kommunens beslutande organ eller av tjänstepersoner på olika nivåer i kommunorganisationen. Politiskt antagna styrdokument med övergripande karaktär så som policies, riktlinjer, vision och värdegrund återfinns i författningssamlingen på Ale kommuns externa webbplats (ale.se), medan mer detaljerade styrdokument, beslutade av tjänstepersoner, som rutiner, anvisningar, instruktioner och regler återfinns på kommunens intranät. Det är inte

rimligt att lista samtliga dokument som på något sätt har bäring på verksamheternas systematiska arbete i olika delar. Bara inom *ett* av nämndens verksamhetsområden återfinns drygt 300 dokument i form av lathundar, rutiner, checklistor och metodstöd. Nedan ges dock några exempel;

Exempel på styrdokument på ale.se

- Riktlinje för kommunstyrelsens uppsiktsplikt
- Riktlinje för internkontroll
- Förebyggande av mutor, jäv och oegentligheter
- Policy och riktlinje för hantering av personuppgifter
- Informationssäkerhets- och dataskyddspolicy
- Program för civil beredskap 2023-2026
- Ale kommuns plan för arbetet med civil beredskap
- Riktlinje avseende informationssäkerhet
- Riktlinje vid samhällsstörning 2023-2026
- Systematiskt brandskyddsarbete, riktlinje
- Program för uppföljning av privata utförare inklusive motsvarande verksamhet i egen regi.
- Riktlinje systematiskt arbetsmiljöarbete

Under utarbetande

- Riktlinje för hantering av skyddade personuppgifter

Exempel på styrdokument på intranätet

- Hantering av styrdokument inom socialförvaltningen
- Rutin för systematiskt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete
- Rutin för handläggning för personer med skyddade personuppgifter
- IFO handlingsplan – säkerhet hot och våld
- Stöd för bedömning av jäv och samverkan runt jävsärenden inom GR
- Rutin för loggning av användare i verksamhetssystemet Treserva
- Hantering av privata medel inom funktionsstöd

Lokala driftstoppsrutiner för respektive verksamhetssystem, specificerat per verksamhetsprocess, återfinns hos berörda verksamheter.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet görs på hösten och lyfts i skyddskommittéerna. Tillbud och arbetsskador hanteras löpande och även dessa tas upp på skyddskommittéerna. Förbättringar avseende dokumentationen av tillbud och arbetsskador återfinns som åtgärder kopplade till internkontrollplanen 2025. Åtgärderna pågår under året och kommer följas upp i slutet av 2026.

En mängd checklistor finns som stöd och hjälp för cheferna i det systematiska arbetsmiljöarbetet i form av egenkontroller. Dessa genomförs och dokumenteras ihop med eventuella åtgärder i verksamhetssystemet Stratsys. Checklistorna utgår huvudsakligen från Prevent och Sunt arbetsliv. Exempel på checklistor

- Digital arbetsmiljö
- Hot och våld;
 - Förebyggande
 - Inventera risker
 - Följ upp förebyggande arbete
 - Hot och våld vid ensamarbete
- Fysisk arbetsmiljö

Puls-mätningar avseende arbetsbelastning görs varje vår och motsvarande mätning avseende, kränkande särbehandling och arbetstid görs varje höst. Arbetet med personalomsättning och sjukfrånvaro redovisas inom ramen för nämndplanen med tillhörande uppföljningar.

Riskbedömningar avseende förändring i verksamheten utifrån ett arbetsmiljöperspektiv dokumenteras och följs upp i Stratsys. Riskbedömningar avseende förändring i verksamheten utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv görs idag analogt men kommer under året också att kunna dokumenteras och följas upp i Stratsys.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kraven avseende det systematiska kvalitetsarbetet återfinns i Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2011:9 och ska utgå från verksamhetens processer och rutiner. Processerna kartläggs i systemet 2c8 och finns publicerade på intranätet samt integrerade i verksamhetssystemet Stratsys för att där kunna arbeta med risker utifrån ett processperspektiv. Verksamheten ska också genomföra egenkontroller med den omfattning och frekvens som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Egenkontroll innebär att systematiskt följa upp och utvärdera den egna verksamhetens resultat, samt att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet. Egenkontrollerna genomförs och dokumenteras i Stratsys ihop med eventuella åtgärder. Exempel på egenkontroller som genomförs;

- Vårdhygienisk checklista
- Granskning av dokumentation Sol/LSS
- Granskning av dokumentation HSL
- Granskning av dokumentation (utförare)
- Granskning av genomförandeplaner
- Granskning av följsamhet till rutin avseende skyddsåtgärder
- Granskning begränsningsåtgärder LSS-verksamhet

Resultaten redovisas årligen i den samlade kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen.

Systematiskt brandskyddsarbete

Det systematiska brandskyddsarbete (SBA) utgör en integrerad del av förvaltningens styrning och kvalitetsarbete. Arbetet bedrivs strukturerat och bygger på tydlig ansvarsfördelning, återkommande kontroller och systematisk uppföljning. En årlig brandriskinventering genomförs för att identifiera och analysera brandrisker. Inventeringen ligger till grund för månatliga egenkontroller där eventuella brister åtgärdas skyndsamt. Fastighetsägaren säkerställer kvartalsvis att de tekniska brandskyddssystemen är i fullgott skick.

Brister som inte kan åtgärdas inom verksamheten rapporteras vidare för åtgärd och brandtillbud anmäls enligt gällande rutiner. Regelbundna brandskyddsmöten genomförs för att följa upp arbetet och säkerställa att brandskyddet fungerar i praktiken.

Dokumentation av brandskyddsarbetet samlas i en SBA-pärm för att säkerställa spårbarhet, uppföljning och efterlevnad av lagkrav. Arbetet följs årligen upp inom respektive nämnd och redovisas till kommunstyrelsen i syfte att säkerställa att kommunen uppfyller lagstadgade krav och fastställda mål inom SBA.

Hur det systematiska brandskyddsarbetet ska genomföras mer i detalj framgår av riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Socialförvaltningens informationssäkerhets- och dataskyddsarbete bedrivs systematiskt och utgör en integrerad del av förvaltningens lednings- och kvalitetsarbete. Arbetet bygger på centrala komponenter såsom informationsklassificeringar, kontinuitetsplaner, register över personuppgiftsbehandlingar och genomförande av konsekvensbedömningar. Dessa verktyg möjliggör en strukturerad och säker hantering av information, särskilt med beaktande av verksamhetens hantering av känsliga personuppgifter.

Förvaltningen fastställer årligen en handlingsplan som säkerställer att arbetet upprätthålls, följs upp och vidareutvecklas. Som underlag för prioriteringar genomförs en årlig nulägesmätning och analys för att identifiera förbättringsområden. Mätningen genomförs med stöd av Infosäkkollen, ett verktyg tillhandahållt av Myndigheten för civilt försvar (tidigare Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), vilket ger struktur i uppföljningen och stärker det fortsatta utvecklingsarbetet.

Hur det systematiska arbetet ska genomföras mer i detalj framgår i ”Rutin för systematiskt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete Socialförvaltningen”.

Systematiskt arbete inom civil beredskap

Arbetet med civil beredskap, innefattande krisberedskap och civilt försvar, bedrivs i enlighet med kommunens styrdokument och gällande lagstiftning. Arbetet regleras genom Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd

beredskap samt genom överenskommelser mellan Myndigheten för civilt försvar och Sveriges Kommuner och Regioner.

Planeringen utgår från kommunens risk- och sårbarhetsanalys och omfattar identifiering av samhällsviktig verksamhet och kritiska resurser, fastställande av acceptabla avbrottstider, säkerställande av kontinuitet samt planering och uppföljning av prioriterade åtgärder. Arbetet bygger på ansvars-, närhets- och likhetsprincipen.

I socialförvaltningens samhällsviktiga verksamheter inom vård och omsorg, socialtjänst samt kommunal hälso- och sjukvård bedrivs ett strukturerat och fortlöpande arbete med risk- och sårbarhetsanalys, kontinuitetsplanering, utbildning, övning och krisledning.

Uppföljning av analys och åtgärder sker kontinuerligt, i syfte att säkerställa och utveckla förvaltningens förmåga att hantera samhällsstörningar och höjd beredskap.

Systematiskt brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete

Det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet bedrivs kontinuerligt genom förebyggande insatser, strukturerad samverkan och systematisk uppföljning inom relevanta verksamhetsområden.

Det finns i nuläget inget samlat övergripande styrdokument som reglerar hela området. Arbetet styrs i stället genom gällande lagstiftning, kommunövergripande mål, interna riktlinjer samt verksamhetsspecifika rutiner. För delar av arbetet finns fastställda rutiner, exempelvis avseende samverkan inom tidiga och förebyggande insatser såsom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid), SIG (sociala insatsgrupper) TSI (tidigt samordnade insatser), BoB-råd (Barn och unga i organiserad brottslighet) samt det lokala brottsförebyggande rådet.

Arbetet bedrivs i enlighet med Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, som ålägger kommunen att arbeta kunskapsbaserat och samordnat. Lagen ställer krav på att kommunen genomför en kartläggning av brottslighetens omfattning och konsekvenser, upprättar en samlad lägesbild samt beslutar om en åtgärdsplan. Arbetet ligger även i linje med intentionerna i den nya socialtjänstlagen (2025:400), där förebyggande och tidiga insatser betonas ytterligare. Socialförvaltningen deltar aktivt i detta kommunövergripande arbete och utgör en central aktör i genomförande och utveckling av insatser.

Insatser och åtgärder följs upp inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljning och redovisas vid behov till nämnd. Därigenom säkerställs att arbetet bedrivs strukturerat och i linje med kommunens övergripande mål om trygghet och säkerhet.

Förvaltningens bedömning

I och med lämnad information bedömer förvaltningen att tilläggsuppdraget är att betrakta som slutfört.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Arbetet med internkontroll knyter an till samtliga riktningmål från kommunfullmäktige såtillvida att internkontroll syftar till att säkra en *effektiv* förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel vilket bidrar till både *kundnytta* och *trygghet*.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beslutet om att notera informationen föranleder inte någon ytterligare åtgärd.

Beslutet skickas till:

Förvaltningsledningen, socialförvaltningen

The background of the slide is a photograph of green leaves on thin branches, with sunlight filtering through, creating a warm, golden glow. The leaves are in sharp focus in the foreground, while the background is softly blurred.

Systematiskt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete

Socialförvaltningen

Begrepp

Informationssäkerhet handlar om strävan att skydda information. Skyddet omfattas både av administrativa och tekniska åtgärder. Informationssäkerhet utgår från grundprinciperna konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

Dataskydd är ett extra viktigt område inom informationssäkerhet som är kopplat till skydd av personuppgifter och registrerades rättigheter.

Cybersäkerhet innebär de mekanismer och åtgärder som används för att skydda cyberdomänen. Att skydda nätverkens och infrastrukturens tillgänglighet, integritet och konfidentialitet för den information som finns inom cyberdomänen.

IT-säkerhet innebär att skydda IT-baserade informationssystem mot alla typer av företeelser så som intrång och avbrott.

Förvaltningsövergripande rutin för systematiskt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete

Innehåll och syfte

- Systematik
- Organisation och ansvar
- Informationssäker kultur

Socialnämnd	Personuppgiftsansvarig
Förvaltningschef	Ytterst ansvarig för informationssäkerhet inom sin förvaltning.
Verksamhetschef	Ansvarar för att medarbetare inom det egna verksamhetsområdet har ett säkerhetsmedvetande samt tillräcklig kunskap och förståelse för att nödvändig informationssäkerhet i verksamheten ska uppnås.
Enhetschef	Ansvarar för informationssäkerhet inom sin verksamhet. Enhetschef ansvarar således för att medarbetare inom den egna verksamheten har ett säkerhetsmedvetande samt tillräcklig kunskap och förståelse för att nödvändig informationssäkerhet i verksamheten ska uppnås.
Medarbetare	Alla medarbetare har ett ansvar för kommunens informationssäkerhet. Varje anställd ska i eget arbete följa styrdokument för informationssäkerhet.
Informationssäkerhetshandläggare	Funktionen ska samordna förvaltningens arbete med informationssäkerhet.
Dataskyddskontakt	Innehar det övergripande ansvaret att leda, utveckla och samordna förvaltningens dataskyddsarbete.
Dataskyddsombud	Har en stödjande, vägledande roll gentemot kommunen och ska tillse efterlevnad av gällande dataskyddslagstiftning. Kontaktperson för de registrerade, för kommunen och för tillsynsmyndigheten.
Objektspecialist	Har det funktionella och dagliga ansvaret för IT-system. Objektspecialisten har en djup kunskap om informationstillgångarna och verksamheten.
Informationssäkerhetsombud	Ingår i den lokala informationssäkerhetsorganisationen. Kontakt ute i verksamhet som arbetar med frågor om informationssäkerhet och dataskydd, samt är en länk mellan verksamhet och informationssäkerhets- och dataskyddsorganisation

Aktiviteter inom informationssäkerhet och dataskydd

- 1 Inledning**
 - 1.1 Syfte och omfattning
 - 1.2 Informationssäkerhet och dataskydd
 - 1.3 Lagkrav
- 2 Organisation och ansvar**
 - 2.1 Roller och ansvar i Socialförvaltningen
- 3 Systematiskt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete**
 - 3.1 Informationssäkerhetskultur
 - 3.2 Digitaliseringsprocessen
 - 3.3 Kontinuitetsplanering
- 4 Informationssäkerhet**
 - 4.1 Informationsklassificering
 - 4.2 Riskanalys och riskhantering
- 5 Dataskydd**
 - 5.1 Grundprinciper enligt GDPR
 - 5.2 De registrerades rättigheter
 - 5.3 Personuppgiftsansvarig
 - 5.4 Personuppgiftsbiträde
 - 5.4.1 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal)
 - 5.5 Dataskyddsombud
 - 5.6 Dataskyddskontakt
 - 5.7 Behandlingsregister
 - 5.8 Riskanalys och konsekvensbedömning
- 6 Hantering av incidenter och avvikelser**
 - 6.1 Personuppgiftsincident
 - 6.2 Informationssäkerhetsincident

Processororienterad informationshantering

Mitt arbete Do board Meetings Forms Socialnämnden 2025 Planering 2026

Start Informationshanteringsplan Klassa informationstillgångar Risker Handlingsplaner Tidsplan Rapporter

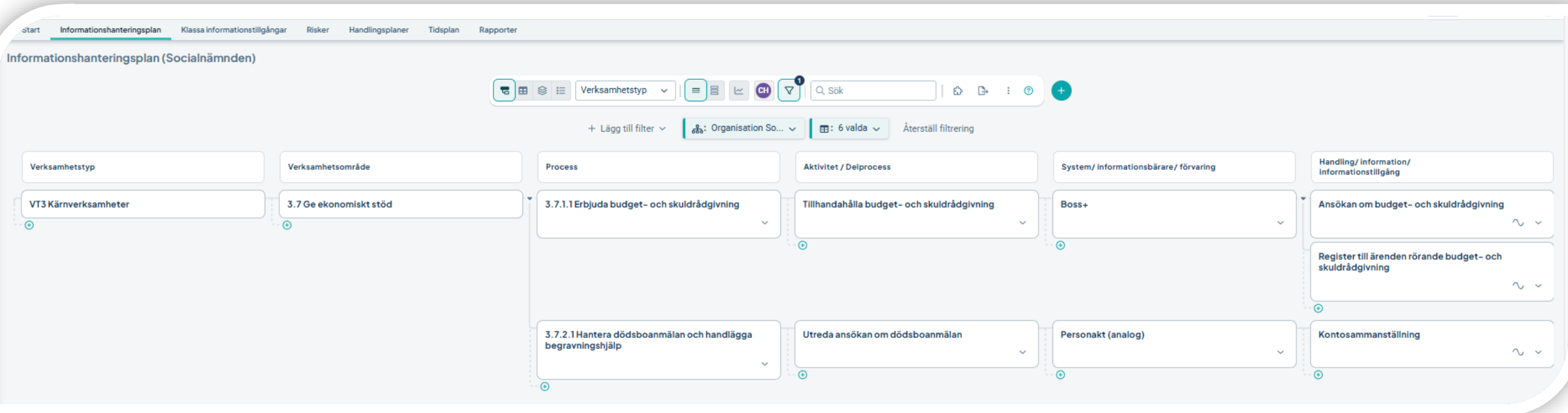
Informationshanteringsplan (Socialnämnden)

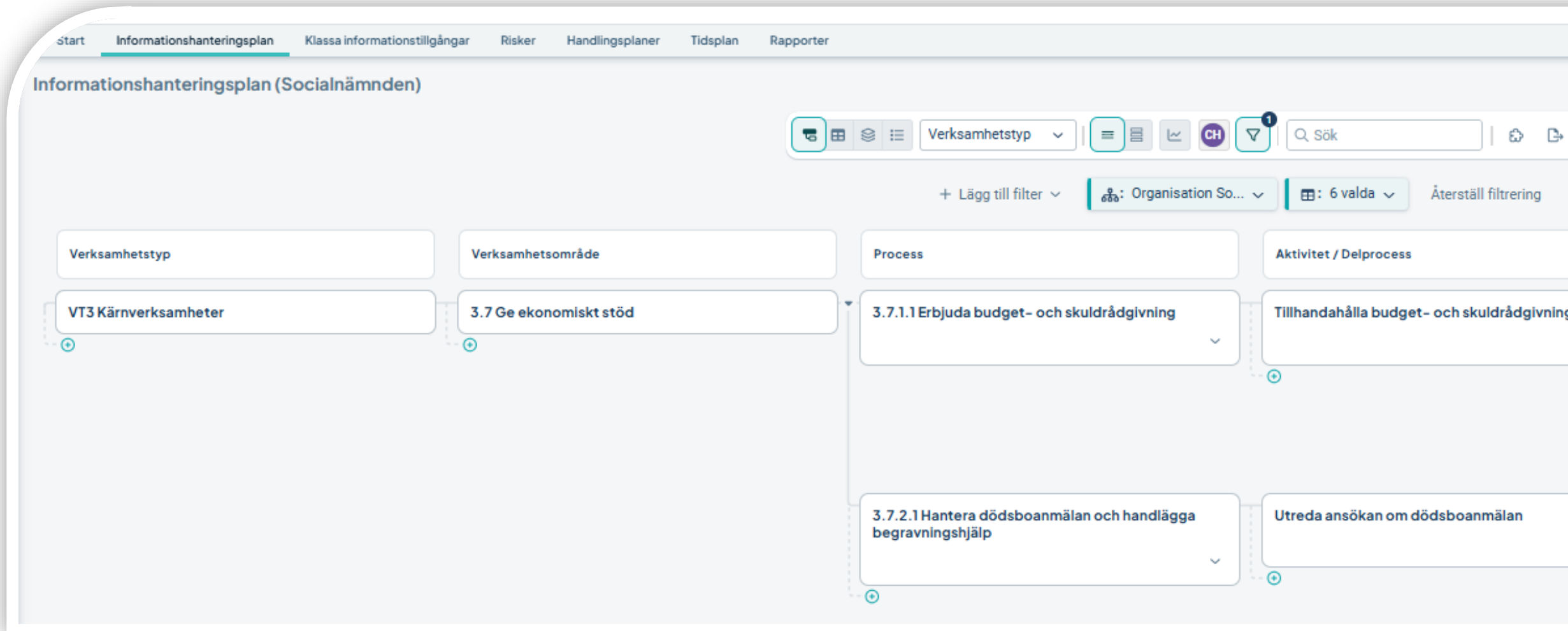
Rymligt läge

Visa all data

Sök

Verksamhetstyp	Verksamhetsområde	Processgrupp	Process	Skyddsnivå	Aktivitet / Delprocess	Skyddsnivå	System/ informationsbärare/ förvaring	Skyddsnivå
VTI Ledning								
VT3 Kärnverksamheter	3.7	3.7.2 IFO-insatser och service för vuxna 1521466	3.7.2.6 Hantera dödsboanmälan och handlägga begravningshjälp 1521164		Utreda ansökan om dödsboanmälan 1521165		Personakt (analog) 1519351	
		3.7.1 IFO - insatser och service för barn 1533786						

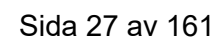

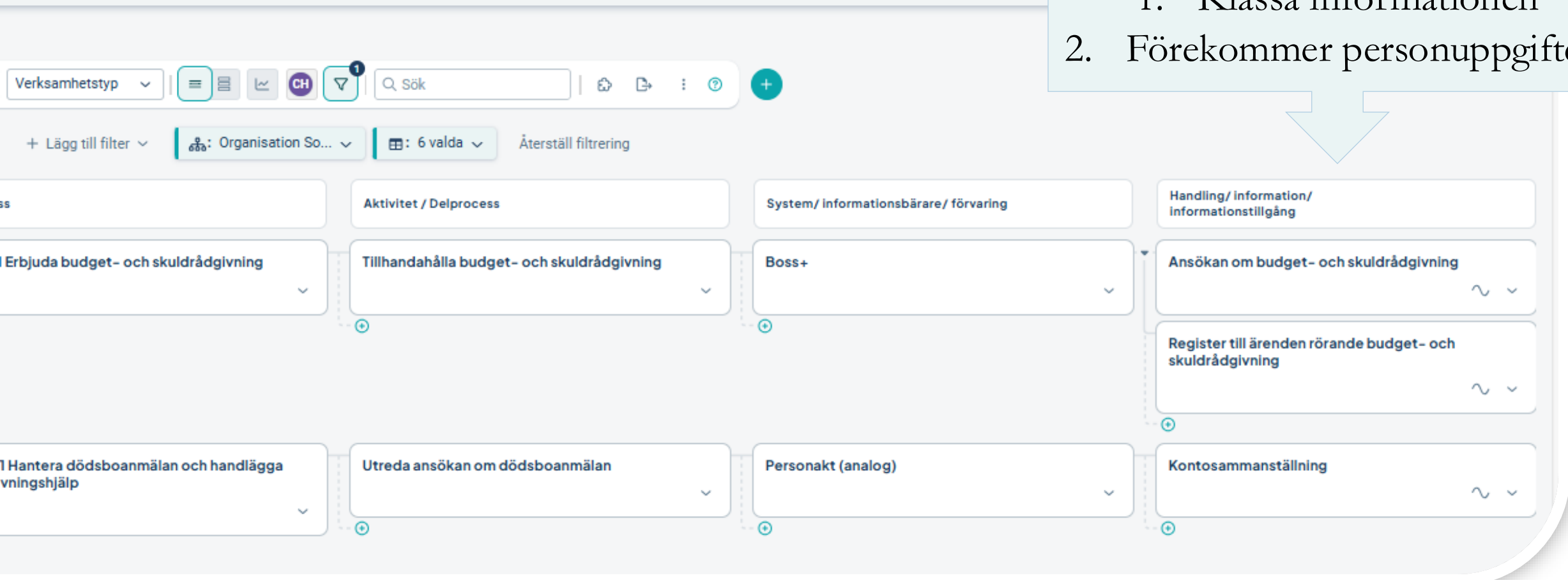
+ Lägg till filter Organisation So... ▾

6 valda

Återställ filtrering

1. Klassa informationen
2. Förekommer personuppgifter?

Artikel 35 GDPR - Konsekvensbedömning avseende dataskydd

Innehåll

Övergripande information	3
Ansvariga för konsekvensbedömningen	3
Steg 3. Systematisk beskrivning av personuppgiftsbehandlingen	4
Steg 4. Rättslig analys	13
Steg 5. Riskhantering	25
Steg 6. Bedömning av skyldigheten att begära förhandssamråd	26
Steg 7. Synpunkter som hämtats in från berörda	27
Steg 8. Sammantagen bedömning	29
Steg 9. Förankring av bedömningen i organisationen	30
Steg 10. Kontinuerlig översyn	31

IMY. Integritetsskydds
myndigheten

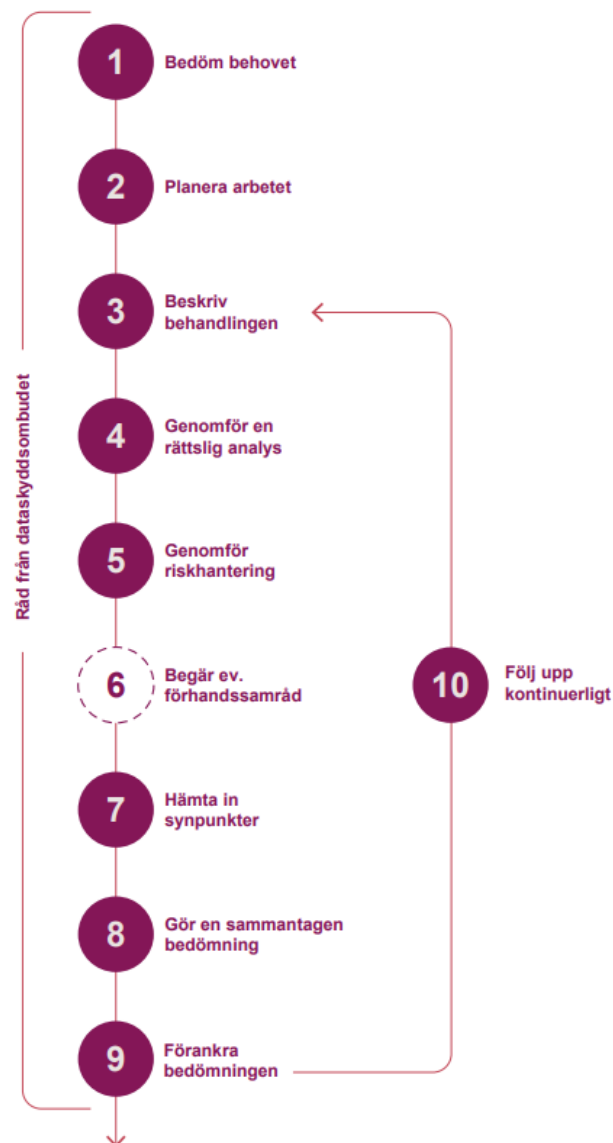
IMY:s mall för

Konsekvensbedömning enligt dataskyddsförordningen

Motsvarar Steg 3–10 i *En praktisk guide*

Konsekvensbedömning i praktiken

- IMY:s (Integritetsskyddsmyndigheten) mall
- Mallen är ca 40 sidor - en färdig konsekvensbedömning kan bli minst det dubbla
- 10 steg, med flera underrubriker
- Behov av många kompetensområden att inhämta information ifrån (IT-enhet, infosäk, jurist, medarbetare från verksamhet, leverantörer, systemförvaltare m fl)
- Revideras vartannat år eller vid behov

Kommungemensam informationssäkerhetsorganisation

Beredningsgrupp

Strategisk och inriktande roll i kommunens informationssäkerhetsarbete. Formar struktur, prioriteringar och långsiktig riktning.

Drivs och sammankallas av utvecklingsledare för informationssäkerhet

Syfte och mål

- Säkerställa gemensam, långsiktig och strategisk inriktning och ge kommunstyrelsen väl underbyggt beslutsstöd.
- Skapa samsyn kring risker och prioriteringar.
- Bidra till ett samordnat, effektivt och långsiktigt informationssäkerhetsarbete.

Informationssäkerhetsgrupp (ISG)

Erbjuda föreläsningar och utbildningsinsatser med både interna och externa aktörer. Parallellt sker information om nya eller uppdaterade rutiner och instruktioner samt erbjuds genomgångar och utbildning av det material som tagits fram från centralt håll.

Syfte och mål

- Skapa ett gemensamt forum för kunskapsutbyte och informationsdelning.
- Öka kunskap och samsyn i organisationen.
- Säkerställa att nya rutiner och arbetssätt kommuniceras och förstås.

Pågående kommunövergripande arbete

Nya riktlinjer och rutiner

- Informationssäkerhet och dataskydd, IT-säkerhet
- Registerutdrag enligt GDPR
- Hantering av skyddade personuppgifter

Ledningssystem

- Stratsysprojektet förväntas vara klart i maj
- Infosäk och dataskyddsmodul

Samhällsviktiga verksamhetsutövare

- Identifiera kommunens samhällsviktiga verksamhetsutövare enligt NIS2

Instruktioner för phishing

- För alla medarbetare
- Beräknas vara klart i maj

Upphandling av system

- Säkerhetskrav på leverantörer vid upphandling

Incidenthantering

- Ny rutin och e-tjänst

Ale kommun, 449 80 Alafors • 0303-70 30 00 • www.ale.se • kommun@ale.se

Informationssäkerhet & Datas...

Informationssäkerhet

Incidenter

Dataskydd

Kravkällor

Översiktsvyer

Administrera informationsmängder

Fysiska informationsbärare

Mitt arbete

Do board

Meetings

Forms

Socialnämnden

2025

Planering 2026

Steg 1: systemdokumentation

Steg 2: säkerhet

Steg 3: aktiviteter

Integrationer

Steg 1: systemdokumentation (Socialnämnden)

Visa all data

Sök

Förvaltningsobjekt	System	Systemtyp	Verksamhetsansvar	IT-ansvar	Allmän beskrivning	Leverantör	Drift
Ekonomi och inköp	Unit4 ERP Affärssystem				Unit4 ERP Affärssystem implementerades under 2021 och gick i drift vid årsskiftet 2022. Huvudbok, leverantörsreskontra, kundreskontra och anläggningsreskontra.		
Dokumentation och planering	Treserva				Treserva är förvaltningens primära verksamhetssystem och används inom samtliga verksamheter; kommunal primärvård, äldreomsorg, funktionsstöd, samt individ- och familjeomsorg. I Treserva kan behörig personal dokumentera och följa ärenden från början till slut (inkommande handling till utförd och avslutad verkställighet samt eventuella avvikelser och	IT-enheten	Extern leverantör

From: "Jenny Erixon" <jenny.erixon@ale.se>
Sent: 2/6/2026 9:15:43 AM
To: "Taija Tuomilehto Holmberg" <taija.tuomilehto-holmberg@ale.se>
Subject: VB: Vi har tagit emot din rekvisition av Habiliteringsersättning 9920/2026

Hej!

Vet inte om själva bekräftelsen på rekvireringen behöver läggas in i Evolution, men skickar det till dig för kännedom iaf.

Hälsningar

Jenny Erixon
Controller

Enhet budget och controllers
Sektor kommunstyrelsen
449 80 Alafors

Telefon: 0303-703280, mobil: 0704-320280
E-post: jenny.erixon@ale.se
www.ale.se

Från: Alice Edepil <alice.edepil@ale.se> **För** FN-KS
Skickat: den 6 februari 2026 09:08
Till: Jenny Erixon <jenny.erixon@ale.se>
Ämne: Sv: Vi har tagit emot din rekvisition av Habiliteringsersättning 9920/2026

Hej Jenny,

Ser att detta mejl kommit till både oss på kansliet och till dig. Behöver jag göra något med detta eller ej?

Med vänlig hälsning

Alice Edepil
Registrator

Kanslienheten
Avdelning demokrati
449 80 Alafors

Telefon: 0303-70 31 74
E-post: alice.edepil@ale.se

Besöksadress: Ale Torg 7, Nödinge
www.ale.se

Ale kommun behandlar dina personuppgifter när du kommunicerar via e-post med oss.
Du kan läsa mer om dina rättigheter och hur Ale kommun behandlar personuppgifter på
ale.se/personuppgifter.

Från: noreply@socialstyrelsen.se <noreply@socialstyrelsen.se>

Skickat: den 5 februari 2026 10:08

Till: FN-KOMMUN <kommun@ale.se>; Jenny Erixon <jenny.erixon@ale.se>

Ämne: Vi har tagit emot din rekvisition av Habiliteringsersättning 9920/2026

Hej!

Tack för din rekvisition. Vi kommer nu att påbörja handläggningen av din rekvisition som har fått ärendenummer 9920/2026, uppge alltid ditt ärendenummer när du kontaktar oss. Observera även att detta ärendenummer inte har något att göra med det ärendenummer du fått gällande din ombudsansökan.

Vi behandlar alla rekvisitioner i turordning. Handläggningstiden är ungefär två veckor men kan variera beroende på arbetsbelastning.

När beslut har fattats skickas det en notis via mejl.

Har du några frågor kan du kontakta Socialstyrelsen: socialstyrelsen@socialstyrelsen.se eller ring 075-247 30 00, uppge ditt ärendenummer när du kontaktar oss.

[Läs mer om statsbidrag på vår webbplats.](#)

Vänliga hälsningar

.....

SOCIALSTYRELSEN

Avdelningen för behörighet och statsbidrag

Statsbidrag
106 30 Stockholm

Växel: 075-247 30 00

Webbplats: statsbidrag.socialstyrelsen.se

Mejl: e-tjanst.statsbidrag@socialstyrelsen.se

För nyheter och nya utlysningar:

[Prenumerera på vårt nyhetsbrev](#)

Sveriges kunskapsmyndighet för vård och omsorg

[Läs om hur vi hanterar dina personuppgifter](#)

Rekvisition av statsbidrag för 2026 till kommuner för habiliteringsersättning

Kontaktperson

JENNY ERIXON ▼

Namn på organisation

Ale kommun

Organisationsnummer

212000-1439

Utdelningadress

Ale Kommun

Postnummer

44980

Postort

ALAFORS

E-postadress till organisationen

kommun@ale.se

Webbplatsadress till organisationen

www.ale.se

Befattning

Controller

E-postadress till kontaktperson

jenny.erixon@ale.se

Telefonnummer till kontaktperson

0704-320280

Kontouppgifter

☐ Plusgiro ☒ Bankgiro

Kontonummer utan mellanslag

895-6120

Belopp att rekvirera

1 093 167

☒ Jag vill rekvirera hela det tilldelade beloppet

☐ Jag vill rekvirera ett lägre belopp

Omfördelning

☒ Jag vill ta del av medel som inte har rekvirerats

Hantering av kontaktuppgifter

E-post och andra handlingar, t.ex. ansökningar och enkätsvar, som kommer in till Socialstyrelsen är enligt huvudregeln allmänna handlingar. Det innebär att allmänheten har rätt till att ta del av innehållet, om det inte finns uppgifter som är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Personuppgifter behandlas hos Socialstyrelsen i enlighet med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Mer information om hur Socialstyrelsen behandlar personuppgifter finns på [myndighetens webbplats](https://www.myndighetens.se) [↗](#).

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Socialförvaltningen

Diarienummer: Ärendenummer

Datum: 2026-03-02

Verksamhetschef Taija Tuomilehto Holmberg

Socialnämnden

Stadsbidrag habiliteringsersättning 2026

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar:

Att rekvirera statsbidrag gällande habiliteringsersättning för funktionsstödsverksamhet 2026, samt ansöka om ytterligare medel som eventuellt blir över efter sista rekvisitionsdatum. Statsbidraget för Ale kommun enligt fördelningslistan för år 2026 är 1 093 167 kr.

Att årligen rekvirera stadsbidrag för habiliteringsersättning så länge som bidraget utlyses.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2026 fördela medel till kommunerna genom stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Statsbidraget får användas av kommunerna i syfte att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, eller bibehålla 2024 - 2025 års höjningar som föregående års statsbidrag för habiliteringsersättning möjliggjorde. Statsbidraget för Ale kommun enligt fördelningslistan för år 2026 är 1 093 167 kr.

Möjlighet finns att även söka ytterligare medel som återstår av statsbidraget, om någon eller några kommuner avstår från att rekvirera bidraget.

Ebba Gierow

Taija Tuomilehto Holmberg

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Beslutsunderlag

- Utlysning av statsbidrag till kommuner för habiliteringsersättning 2026

Ärendet

Daglig verksamhet finns som ett alternativ för personer som inte förvärvsarbetar eller studerar. Habiliteringsersättningen är tänkt som en motivation för deltagande, men är för många också en del i privatekonomin. Ersättningen bidrar till fullt deltagande i samhällslivet och möjlighet att leva som andra.

Nuvarande habiliteringsersättning i Ale kommun beslutades av socialnämnden 2023-06-16 till 56,25 kronor för heltid och 36,50 kronor för deltid per dag. Beslutet innebar en höjning från 40 kr per dag för heltid och 28 kr per dag för deltid. Statsbidraget som överskjuter kommer generera i ytterligare höjd ersättning.

Socialstyrelsen utlyser under 2026 stimulansmedel till alla kommuner med målet att införa eller öka habiliteringsersättningen. Ale kommun har möjlighet att rekvirera statsbidrag om 1 093 167 kr, som tilldelats kommunen utifrån antal personer med insatsen daglig verksamhet enligt LSS.

Under 2025 rekvirerade Ale kommun 1 071 452 kr.

Rekvireringen har Dnr. 9920/2026

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningens bedömning är att det är viktigt att Ale kommun söker aktuellt statsbidrag, i syfte att ge kommunens deltagare på daglig verksamhet möjlighet att ta del av Socialstyrelsens satsning gällande habiliteringsersättning.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Antalet brukare är cirka 168, varav ungefär hälften arbetar full tid och resten deltid. Antalet brukare varierar under året likaså deras respektive arbetstid. Samtliga brukare, som påbörjat eller avslutat sin insats under året, kommer att få ta del av utbetalningarna.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Statsbidraget riktar sig till en målgrupp med begränsade ekonomiska resurser och uppmärksammar deras insatser i den dagliga verksamheten.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet har en koppling till kommunfullmäktiges mål om kundnytta, i det här fallet ekonomisk.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Om socialnämnden fattar beslut om att ansöka om statsbidrag för habiliteringsersättning kommer förvaltningens controller att rekvirera statsbidraget. Utbetalning av habiliteringsersättning kommer att administreras av avgiftshandläggare inom förvaltningen.

Information lämnas till enhetschef inom daglig verksamhet.

Information om habiliteringsersättning ska även lämnas till brukare och eventuella företrädare.

Rådet för funktionshinderfrågor ska informeras om att ansökan om statsbidrag för habiliteringsersättning är gjord.

Återrapportering ska ske till Socialstyrelsen om hur kommunen använt statsbidraget när detta begärs.

Beslutet skickas till:

Förvaltningens Controller
Administrationen, enheten för ledningsstöd och utveckling
Enhetschef daglig verksamhet

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(7)

Socialförvaltningen
Diarienummer: 2025/205
Datum: 2026-03-11
Förvaltningschef Ebba Gierow

Socialnämnden

Initiativärende gällande utredning scheman

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att förklara uppdraget slutfört.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Tyrone Hansson Eklund (FiA) yrkar enligt initiativärendet att: Socialnämnden beslutar att ge i uppdrag till förvaltningen att belysa konsekvenserna av övergången från tiotimmarsnatt till niotimmarsnatt med särskilt fokus på sjukfrånvaro och personalomsättning.

2019-04-01 gjordes en förändring i tiden för nattarbetande medarbetare inom äldreomsorgen. Information lämnades till nämnd 2019-01-04.

Förändringen innebar att arbetspass nattetid ändrades från 10 timmar till 9 timmar. Anledningen till förändringen var att det fanns en bedömd överkapacitet på nattpassen samt att införandet av heltid som norm påverkade arbetspassens längd på dag- och kvällstid.

Sedan dess har antalet medarbetare på natten har ökat och även medeltjänstgöringsgraden. Det är även fler medarbetare som arbetar heltid nu än före förändringen till 9-timmars natt. Fler medarbetare totalt på natten beror på att äldreomsorgens behov, i bland annat nattpatrullen, ökat.

I den redovisade sjukfrånvarostatistiken blir det tydligt att det är stora variationer. Det är inte möjligt att särredovisa arbetsrelaterad sjukfrånvaro då all sjukfrånvaro registreras i systemet med samma kod. Förvaltningen kan inte se några tydliga kopplingar mellan sjukfrånvarons utveckling och förändringen till 9 timmars nattpass.

Det har inom nattarbetet i äldreomsorgen varit låg omsättning av personal över tid.

Sammanfattningsvis kan inte förvaltningen utifrån ovanstående siffror påvisa att sjukfrånvaron eller personalomsättningen ökade efter förändringen. Det finns tillbud kring arbetstiden, men i mindre omfattning. Det kvarstår fortfarande önskemål om att gå tillbaka till 10-timmars pass från några medarbetare. Förvaltningens bedömning då och nu är fortsatt att det typiskt sett är sämre för hälsan med längre arbetspass.

En eventuell återgång till 10-timmar skulle få ekonomiska konsekvenser i form av en ökad personalkostnad om mellan 3,4-4,6 Mkr.

Ebba Gierow
Förvaltningschef

Ulrika Johansson
Verksamhetschef ÄO

Beslutsunderlag

- Beslut SN 2025-06-10
- Beslut OAN 2019-01-04 (dnr OAN.2018.150)

Ärendet

Tyrone Hansson Eklund (FiA) yrkar enligt initiativärendet att: Socialnämnden beslutar att ge i uppdrag till förvaltningen att belysa konsekvenserna av övergången från tiotimmarsnatt till niotimmarsnatt med särskilt fokus på sjukfrånvaro och personalomsättning. Återrapportering önskas under kvartal 1 2026.

2019-04-01 gjordes en förändring i tiden för nattarbetande medarbetare inom äldreomsorgen. Information lämnades till nämnd 2019-01-04.

Förändringen innebar att arbetspass nattetid ändrades från 10 timmar till 9 timmar. Anledningen till förändringen var att det fanns en bedömd överkapacitet på nattpassen samt att införandet av heltid som norm påverkade arbetspassens längd på dag- och kvällstid. Genom heltid som norm skulle fler medarbetare arbeta 8 timmarspass istället för 7 timmar vilket skapade en överkapacitet vissa tider på dygnet.

Det nya arbetssättet skulle även medföra fler resurspass och möjlighet att täcka egen frånvaro. För medarbetare innebar förändringen ökat antal arbetspass med 1-2 pass per fyra veckorsperiod.

Före förändringen var fördelningen av nattarbetare enligt följande:

Medarbetare som arbetade natt: 46,11 årsarbetare (åa)

Medelvärde tjänstgöringsgrad: 80,9%

9 medarbetare arbetade heltid

Varje natt arbetade 20 medarbetare inom äldreomsorgen.

Förutsättningar 2026:

Medarbetare som arbetar natt: 56 personer (siffran motsvarar antal medarbetare inte årsarbetare)

Medelvärde tjänstgöringsgrad: ca 87%.

24 medarbetare arbetar heltid

Varje natt arbetar 25 medarbetare inom äldreomsorgen.

Sjukfrånvarostatistik sedan införandet av 9-timmars natt:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025

Nattpatrullen %	9,08	10,87	7,87	13,22	11,68	4,95	5,36	7,86
Backavik Natt %	24,22	20,05	24,19	18,11	12,33	6,57	6,36	4,50
Björkliden Natt %					10,88	18,76	26,59	21,34
Garverivägen Natt %	4,76	7,08	7,69	13,90	11,86	7,28	9,30	8,51
Fridhem Natt %	3,83	2,16	6,0	6,25	7,14	4,26	2,15	12,09
Klockareängen Natt %	5,79	11,09	16,01	11,81	11,30	17,62	15,77	14,98

(På Björkliden blev natten en egen enhet 2022, därför inte möjligt att innan dess särskilja natt- och dagpersonalen).

Det finns stora variationer i sjukfrånvaron under åren. Pandemin behöver även tas i beaktande avseende åren 2020-2022.

Fridhem har under 2025 främst haft korttidsfrånvaro och två långtidssjukskrivningar.

På Garverivägen är det tre medarbetare som har fler än ett sjukfall på hela året 2025. (Det är totalt 10 medarbetare på natten). En medarbetare som varit långtidssjuk på halvtid mellan mars till augusti.

Björkliden har 2025 haft två medarbetare som varit långtidssjukskrivna under 2025.

Backavik har under 2025 främst haft korttidsfrånvaro under natten.

Klockareängen: Sex medarbetare har haft längre sjukskrivningar det sista året. Fem av dessa har ingen arbetsrelaterad sjukdom och i ett fall är det en skada där det är oklart om den är arbetsrelaterad eller inte.

Personalomsättning 2018-2025 (antal avgångar externt eller pension):

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nattpatrullen (2 avgångar 2018 och 2019)	1 avgång	1 avgång	0	1 avgång	0	0
Backavik (1 pension och 1 avgång 2018 och 2019)	0	1 pension+ 1avgång	1 pension	0	0	0
Björkliden			0	1 avgång	0	0

(2018 och 2019-uppgift saknas)						
Garverivägen 1 extern och en pension under 2018 och 2019)	0	1 avgång	0	1 avgång	0	0
Fridhem (0 avgångar 2018 och 2019)	0	0	0	1 pension	0	0
Klockareängen (0 avgångar 2018 och 2019)	1 pension	2 avgångar	1 pension	0	1 pension	0

(På Björkliden blev natten en egen enhet 2022, därför inte möjligt att innan dess särskilja natt- och dagpersonalen).

Utdraget har gjorts med hjälp av lön. Att ta i beaktande: Då siffrorna avser en lång period tillbaka kan omstrukturering i organisationsträdet påverka siffrorna.

Om arbetstiden skulle justeras tillbaka till 10-timmar skulle det innebära att ca 70 pass blir vakanta på fyra veckor. Det genererar ca 4,4 heltidstjänster (se beräkning nedan). Eftersom det är sex enheter som har nattarbete i kombination med heltid som norm skulle det i praktiken behöva bli en medarbetare extra per enhet.

25 medarbetare x 9 timmar = 225 timmar/natt
 225 timmar/natt x 7 = 1575 timmar/vecka
 1575 x 4 veckor = 6300 timmar per 4 veckor.

25 medarbetare x 10 timmar = 250 timmar/natt
 250 timmar/natt x 7 = 1750 timmar/vecka
 1750 timmar x 4 veckor = 7000 timmar per 4 veckor

Skillnad 700 timmar.
 700 timmar/10 timmar = 70 pass.
 70 pass/16 (pass per heltid) = 4,375

Tillbud:

Inom nattarbete i äldreomsorgen finns 247 tillbud rapporterade sedan 2020. Av dessa är 29 direkt kopplade till arbetspassens längde enligt följande fördelning:

Ale kommun SE-449 80 Alafors	Organisationsnummer 212000-1439	Telefon 0303-70 30 00	E-post kommun@ale.se	Webbplats www.ale.se
--	---	---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

2020 – 1st

2021 – 11st

2022 – 4st

2023 – 0st

2024 – 6st

2025 – 7st

Förvaltningens bedömning

Antalet medarbetare på natten har ökat och även medeltjänstgöringsgraden. Det är även fler medarbetare som arbetar heltid nu än före förändringen till 9-timmars natt. Fler medarbetare totalt på natten beror på att äldreomsorgens behov, i bland annat nattpatrullen, ökat.

I den redovisade sjukfrånvarostatistiken blir det tydligt att det är stora variationer. Det är inte möjligt att särredovisa arbetsrelaterad sjukfrånvaro då all sjukfrånvaro registreras i systemet med samma kod. Förvaltningen kan inte se några tydliga kopplingar mellan sjukfrånvarons utveckling och förändringen till 9 timmars nattpass. Vissa enheter har idag lägre sjukfrånvaro, medan andra har högre och på exempelvis Fridhem har variationen över tid varit påtaglig. Åren under pandemin får betraktas som jämförelsestörande, liksom det faktum att medeltjänstgöringsgraden och antalet heltidsarbetande ökat.

Det har inom nattarbetet i äldreomsorgen varit låg omsättning av personal över tid.

Enhetscheferna som har nattpersonal beskriver att de sällan har lediga tjänster och bedömer det som att det är attraktivt att arbeta natt inom äldreomsorgen.

Inför den planerade förändringen fanns farhågor från personalen gällande ökade sjukskrivningar och ökad personalomsättning. Medarbetarna inom nattarbete var inte positiva till förändringen då det skulle innebära fler pass per medarbetare, detta framkom i Risk- och konsekvensanalyserna.

Sammanfattningsvis kan inte förvaltningen utifrån ovanstående siffror påvisa att sjukfrånvaron eller personalomsättningen ökade efter förändringen. Det finns tillbud skrivna kring arbetstiden, men är i en mindre omfattning. Det kvarstår fortfarande önskemål om att gå tillbaka till 10-timmars pass från några medarbetare. Förvaltningens bedömning då och nu är fortsatt att det typiskt sett är sämre för hälsan med längre arbetspass.

En återgång skulle även få ekonomiska konsekvenser i form av en ökad personalkostnad om mellan 3,4-4,6 Mkr.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Frågeställningen i initiativärendet handlar om att fokusera på sjukfrånvaro och personalomsättning. Vid en eventuell förändring tillbaka till 10 timmarsnatt skulle det behöva rekryteras fler medarbetare för att täcka de förlorade arbetspassen, se beräkning ovan. Knappt 4,4

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

årsarbetare motsvarar 3,4 Mkr. Men som beskrivet tidigare, eftersom det är sex enheter som har nattarbete i kombination med heltid som norm skulle det i praktiken behöva bli en medarbetare extra per enhet alltså 6 medarbetare som skulle generera en kostnad om cirka 4,6 Mkr.

Det skulle även medföra en överkapacitet av medarbetare vissa timmar på dygnet eftersom heltidsarbetande arbetar 8 timmar per pass (8 timmar dag+8 timmar kväll+10 timmar natt=26 timmar/dygn).

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet kan kopplas till kommunfullmäktiges mål kring effektivitet utifrån att frågan i grunden handlar om effektiv personalplanering.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef
Verksamhetschef ÄO

PROTOKOLL

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2025-06-10

SN § 90

SN 2025/205

Initiativärende från Tyrone Hansson Eklund (FiA) avseende utreda schema

Beslut

Socialnämnden beslutar att ge i uppdrag till förvaltningen att belysa konsekvenserna av övergången från tiotimmarsnatt till niotimmarsnatt med särskilt fokus på sjukfrånvaro och personalomsättning. Återrapportering önskas under kvartal 1 2026.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Tyrone Hansson Eklund (FiA) inkommer 2025-06-10 med ett initiativärende avseende utreda schema.

Beslutsunderlag

Initiativärende utredning schema, 2025-06-10

Yrkande

Tyrone Hansson Eklund (FiA) yrkar enligt initiativärendet på att:

Socialnämnden beslutar att ge i uppdrag till förvaltningen att belysa konsekvenserna av övergången från tiotimmarsnatt till niotimmarsnatt med särskilt fokus på sjukfrånvaro och personalomsättning. Återrapportering önskas under kvartal 1 2026.

Beslutsgång

Ordförande Tyrone Hansson Eklund (FiA) ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att socialnämnden beslutar i enlighet med detsamma.

Beslutet skickas till

Förvaltningschef

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
Sida 51 av 161		

Från: [Tyrone Hansson Eklund](#)
Till: [Johanna Kalmar](#)
Ärende: Extra ärende ang nattpassen 9 eller 10 timmars
Datum: den 10 juni 2025 08:28:39

Uppdrag till förvaltningen:

Att belysa konsekvenserna av övergången från tiotimmarsnatt till niotimmarsnatt med särskilt fokus på sjukfrånvaro och personalomsättning. Återrapportering önskas under kvartal 1 2026.

Rapport nationaldagsfirande 2025

Innehåll

1	Inledning.....	2
2	Program.....	2
2.1	Kommunens deltagande verksamheter.....	2
2.2	Scenprogram.....	4
3	Utvärdering – deltagande verksamheter.....	5
3.1	Detta var bra.....	5
3.2	Detta var mindre bra.....	5
3.3	Förslag till nästa år.....	5
4	Kostnad för evenemanget	6
4.1	Lönekostnader	7
5	Sammanfattning/viktiga slutsatser	8
6	Bilagor.....	Error! Bookmark not defined.

1 Inledning

Nationaldagsfirandet i Nödinge arrangerades den 6:e juni klockan 11-15.

I år ägde firandet rum på innergårdarna på Södra Klöverstigen samt kring Fritidsbankens lokaler på Rödklövergatan 7.

Gårdarna hade sedvanligt olika teman med tillskott av en nyhet; gågatan – marknadsgatan – loppis.

Totalt 10 gårdar användes:

- Foodcourt/scengården
- Energigården
- Kulturgården
- Vikingagården
- Alebyggengården
- Bondgården
- Politikergården
- Fordonsgården
- Trygga gården
- Förenings-/ fritidsgården
- Gågatan – marknadsgatan - loppis

Det regnade mer eller mindre under hela firandet vilket påverkade besökarantalet. Antalet besökare är generellt svårt att uppskatta men bedöms av kommunen ändå vara några hundra personer och av Alebyggen till max ett par tusen. Regnet påverkade genomförandet av vissa aktiviteter medan andra kunde genomföras som planerat. Bland annat loppisgatan regnade bort.

2 Program

2.1 Kommunens deltagande verksamheter

Kommunen deltog under dagen med sammanlagt 32 personer från tre olika förvaltningar (kommunledningsförvaltningen, socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen). Kommunens verksamheter anordnade aktiviteter främst på Kulturgården, Energigården, Foodcourt/scen, Trygga gården samt Förenings-/fritidsgården.

Följande kommunala verksamheter informerade om sina respektive verksamheter på olika sätt samt anordnade aktiviteter under dagen:

- VA-drift
 - Visade bland annat upp en reservvattentank som används vid kris

- Säkerhetsenheten
 - Tävlade ut krislådor
- Renhållningsenheten
 - Visade upp de nya kärlen för förpackningsinsamling
- Välfärdsbiblioteket
 - Hade sin ordinarie lokal öppen för besökare
- Allmänskulturen
 - Genomförde en workshop i textil graffitti tillsammans med extern leverantör
- Biblioteket
 - Marknadsförde sig och uppmärksammade läsning bland annat genom att ge ut böcker
 - Barn fick så ett frö
 - Tipspromenad
- Öppen ungdom
 - Ungdomscoacher ambulerade i området
- Fritidsbanken
 - Bjöd in besökare till sin lokal och gård för att testa och låna utrustning
 - Upplåt plats till föreningar som ville visa upp sig. Deltagande föreningar var Bohus Taekwondo, Östergårds ridklubb, Ale modellflygklubb och Kallarebergets natur- och kulturstig.
- Kulturskolan
 - Stod för stor del av scenprogrammet med dans, musik och teater/musikal.
- Kulturvårdarna
 - Transporterade, byggde upp och monterade ner scen.
- Kontaktcenter
 - Delade ut gnuggis-tatueringar och gatkritor till alla barn
- Energi- och klimatrådgivare (samverkan med Stenungsund, Tjörn, Lilla Edet, Öckerö och Kungälv)
 - Information om effektiva energilösningar
 - Tävling ”corn hole”

- Avdelning demokrati
 - Administration kring ceremoni för nya medborgare samt Hederspris för samhällsinsats och Ett gott föredöme
 - Projektledarskap
 - Delade ut gnuggis-tatueringar och gatkritor

2.2 Scenprogram

Kommunen ansvarade för programmet på scenen som fanns på en av gårdarna.

Tid	Vad	Vem
	Presentation av konferencier och invigningstalare	Konferencier
11:00-11:15	Invigning av dagen	Axel Olsson, konferencier Johan Redlund, VD Alebyggen Claes-Anders Bengtsson, kommunfullmäktiges ordförande
11:15-11:30	Vi sjunger nationalsången	Allsång, Alice Danielsson sjunger, kulturskolan och Stefan Lindström spelar
11:30-12:15	Vi välkomnar nya svenskar	Claes-Anders Bengtsson
12:15-13:00	Kulturskolans elever uppträder	Musik, sång och dans
13:00-13:15	Trolleri på scen och på gårdar	Benji Millo
13:15-13:30	Utdelning av hederspris för samhällsinsats	Claes-Anders Bengtsson, kommunfullmäktiges ordförande
13:30-13:45	Utdelning av pris för gott föredöme	Ungdomsrådet
13:45-14:10	Fiolspel	Stefan Lindström
14:10-14:50	Breakdanceskola	Konferencier
14:45-15:00	Avslutning	Konferencier

3 Utvärdering – deltagande verksamheter

En enkät har skickats ut till alla verksamheter som deltog under dagen. Följande framkom i den.

3.1 Detta var bra

- Alla bedömde sina aktiviteter och informationsinsatser vara passande på arrangemanget
- Vi hade förvånansvärt många besökare trots regnet men det hade såklart varit fler en fin dag
- Inhyrda bord, bänkar och tält fungerade bra och var tillräckliga i antal
- Öppettiderna 11-15 är bra
- Marknadsföringen upplevdes som bra av de som sett den
- Bra program på scenen samt cirkusartist på gårdarna
- Information och kommunikation till/från projektledare fungerade bra

3.2 Detta var mindre bra

- Vissa gårdar upplevdes som tomma på aktiviteter. Det var för glest mellan aktiviteter och tält.
- Det kändes inte som att så många hittade till vår gård. Det hade varit bättre om vi komprimerade området vid regn.
- Vi behöver tydligare information om vad som händer på respektive gård. Det kanske fanns kartor men vi fick många frågor från besökare
- Det är svårt att få överblick när firandet är på gårdarna
- Logistiken för att komma in på gården med bil och kärra för att sätta upp vår aktivitet var svår
- Marknadsföringen behöver bli ännu bättre och anpassad efter flera målgrupper än boende på Klöverstigen

3.3 Förslag till nästa år

- Planeringen började för nära inpå arrangemanget för att en del skulle hinna planera in det på bästa sätt, 2-6 månader innan är önskvärt
- Göra området mer kompakt och ta fram bättre och fler kartor/skyltar/program
- Det vore kul att få med någon youtuber/influencer/artist som kan locka lite fler ungdomar till arrangemanget
- Karnevalen som var ett annat år var uppskattad och hade varit kul att återuppta
- Vi har tidigare haft en mobil teaterföreställning, det vore kul att ha med igen.
- Drop-in vigslar
- Allsång på Skansen
- Fira på annan ort för variation
- Tipspromenad

- Gissa mitt yrke med kommunanställda

4 Kostnad för evenemanget

Budgeten som tilldelats nationaldagsfirandet 2025 var 120 tkr. Denna överskreds med cirka 30 tkr vilket delvis berodde på att AV-tekniker och ljudutrustning hyrdes in med kort varsel men också på att trycksaker (t-shirts, gatukrutor, gnuggistatueringar m.m.) köptes in som kan användas flera år framöver vid flera olika arrangemang köptes in.

Några av de verksamheter som deltog fick finansiering helt eller delvis från budgeten till sina aktiviteter medan andra verksamheter för hela eller delar av sin aktivitet själva. Egen finansiering av material uppgick till max 5 tkr.

Vad?	Kr ex moms	Kommentar
<i>Scenen</i>		
Konferencier extern	7 000	Rawbii Moves Entertainment (Axel Olsson)
Trollkarl Benji Millo	7 000	Benji Millo
Violinist Stefan Lindström	3 000	Stefan Lindström 3000 plus arb.givaravgift.
Tak till scenen, 5 partytält och scenkjol	15 680	Flying Flerp AB
Ljudsystem, scenbyggare, ljudtekniker	23 761	Q-tech (Qvarnström technology AB)
<i>Deltagande verksamheter från kommunen</i>		
Säkerhet (avser trycksaker och priser i tävling)	25 000	
Textil graffiti - workshop	8 140	
<i>Medborgarceremoni</i>		
Fikabiljett till nya svenskar 50kr per pers 30 kuponger inlösta	1 500	Ale folketshusförening
Statistik från Skatteverket	400	Skatteverket

Certifikat från Expisoft (för att få ut statistik)	3 210	Expisoft
<i>Övrigt</i>		
Föreningsbidrag till deltagande föreningar	4 000	1000kr/förening
Gatukrutor 300 paket samt gnuggistatueringar 2000 st	15 418	Tryck & profilbolaget i Ale AB
T-shirts - #jobbaiale 40 st	9 064	Copycentrum Sverige AB
Prispeng till hederspris för samhällsinsats	2 000	Utbetald via utanordning till Älvis.
Matkuponger till kommunanställda och ungdomsråd 120 kr 42 pers	5 434	I denna post ingår också inhyrda bänkar och bord
Bänkar framför scenen, bord till montrar	-	Ingår i posten ovan
Halvsida annons i Alekuriren 7950*2	15 900	Alekuriren
Affischer och prischeckar	2 980	Copycentrum Sverige AB
Blommor till pristagare (gott föredöme och god samhällsinsats)	1 296	Blomsterriket i Nödinge
Summa	150 783	
Total budget	120 000	
Kvar	- 30 783	

4.1 Lönekostnader

Utöver budgeten tillkommer också lönekostnader för de kommunanställda som arbetade under nationaldagen samt med för- och efterarbete inför arrangemanget. Under nationaldagen var 32 kommunanställda i tjänst, ytterligare en handfull bidrog till det förberedande arbetet.

Totalt uppskattat antal arbetstimmar för innan, under och efter evenemanget är cirka 740.

Lönekostnaden inklusive sociala avgifter, OB-tillägg och övertidsersättning är cirka 140 tkr för själva nationaldagen och cirka 180 tkr för arbetet runtomkring vilket ger en total lönekostnad om 320 tkr.

Verksamhet	För- och/eller efterarbete	På nationaldagen
Kulturskolan	143	48,5
Biblioteket	4	13
Öppen ungdom	2,5	14,75
Kultursamordning	24	32,5
Föreningsstöd	5	7
Fritidsbanken	4	21,5
Arrangemangsstöd (ljud, ljus och scen)	20	20
Säkerhetsenheten	3	16
Renhållningen	1,5	8
Välfärdsbiblioteket	3	10
VA-Drift	5	15
Kontaktcenter	1	5
Enheten ledning och styrning	7	6
Kommunikationsenheten	60	0
Projektledare	232	8,5
Totalt	515	225,75

De verksamheter som deltog under själva nationaldagen ägnade tiden innan och efter på att planera, förbereda samt runda av sina respektive aktiviteter.

Kommunikationsenheten, som inte deltog på själva dagen, har rapporterat in cirka 60 timmar i förberedande arbete. Arbetet omfattade att ta fram underlag för och beställa tryck av presentcheckar, gatukritor, tatueringar och tröjor samt administrera juryarbete för ceremoni, beställa och köpa blommor till pristagare, skriva ut diplom till nya medborgare, sköta annonsering i Alekuriren, på affischer och i kommunens sociala medier. Flera produkter kan återanvändas vid andra tillfällen, till exempel t-shirts och gatukritor.

Projektledaren uppskattar nedlagd arbetstid inför och efter nationaldagen till cirka 232 timmar. Arbetsuppgifterna har, i enlighet med uppdraget, omfattat kontakt med och samordning av kommunens deltagande verksamheter, samt samordning med Alebyggen. Projektledaren har utöver det till stor del också arbetat operativt med uppgifter som har behövt lösas och som inte haft någon tydlig utpekad utförare.

5 Sammanfattning

- Projektledaren tillsattes i slutet på februari vilket påverkade möjligheten att få vissa verksamheter att vilja/kunna vara med på nationaldagsfirandet då ledtiderna i dessa är på flera månader upp till ett halvår. En första information på intranät och i exempelvis

kommunchefens ledningsgrupp i januari är önskvärt för att påbörja planeringen kring eventuellt deltagande.

- Samarbetet med Alebyggen gick mycket bra. Den gemensamma planeringen mellan Alebyggen och kommunen behöver dock också den börja tidigare för att bland annat tydliggöra ansvarsfördelning samt vilket område och eventuella lokaler som ska användas till arrangemanget.
- Orimligt lång tid lades på att klargöra vem som hade ansvar för och kännedom om de scendelar som fanns utspridda i kommunen, samt hur de skulle bokas, transporteras och byggas upp på bästa sätt. Bristfälliga interna kommunikationsvägar, otydliga rutiner och ej ändamålsenlig utrustning för transport var orsaker till att det tog tid. Otydlig gränsdragning mellan serviceförvaltningen och avdelning invånarservice behöver inför nästa år vara tydlig. Likaså vilka tjänster kopplade till scenen som eventuellt behöver köpas in.
- Antalet gårdar och antalet aktiviteter på respektive gård kan behöva komprimeras för att det inte ska upplevas som tomt och att besökare inte hittar fram. I år dök tyvärr inte alla foodtrucks upp som var bokade vilket bidrog till att den största gården upplevdes väldigt tom. Deltagande verksamheter såg både för- och nackdelar med att vara på innergårdarna.
- Ännu mer kommunikationsinsatser före och under dagen för att både locka besökare till evenemanget och för att få besökare att hitta mellan gårdarna. Bred målgrupp kräver bred kommunikation.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(7)

Kommunledningsförvaltningen

Diarienummer: 2025/124

Datum: 2026-01-05

Utvecklingsledare Sara Botö

Kommunstyrelsen

Redovisning av uppdrag från initiativärende kommunal medverkan på Alebyggs nationaldagsfirande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen och beslutar att förklara uppdraget slutfört.

Kommunstyrelsen beslutar att tillfråga kommunens övriga nämnder om möjlighet att delta i nationaldagsfirandet 2026 och kommande år.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Inför 2025 års nationaldagsfirande i Nödinge beslutade kommunstyrelsen vid sitt sammanträde 2025-02-18, att anta ett initiativärende med rubriken *Kommunal medverkan på Alebyggs nationaldagsfirande*. (KS 2025/124 § 46) Uppdraget tilldelades kommunledningsförvaltningen som tillsatte en projektledare för att:

- säkerställa kommunal närvaro på Alebyggs nationaldagsfirande.
- kontakta, samordna och föreslå vilka kommunala verksamheter som var aktuella att närvara.
- samordna och säkerställa att relevant kommunal utrustning, t.ex. scen, användes vid behov.
- säkerställa rutiner och grundförutsättningar för kommande års närvaro och engagemang.
- samordna med Alebyggen.

Nationaldagsfirandet 2025 genomfördes av ett 40-tal kommunanställda medarbetare som tillsammans lade 740 timmar på arrangemanget.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunchef

Patrik Skog

Avdelningschef avdelning demokrati

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 46 2025-02-18
- Initiativärende från Henrik Fogelklou (M), inkommen 2025-02-17
- Rapport nationaldagsfirande 2025

Ärendet

Det årliga nationaldagsfirandet på Klöverstigen innergårdar i Nödinge startades på initiativ av Alebyggen och genomfördes första gången 2019. Under pandemin 2020-2021 hade arrangemanget ett uppehåll för att sedan återupptas igen 2022. Kommunen har under åren deltagit i firandet med framför allt aktiviteter anordnade av kommunens kultur- och fritidsverksamheter, samt med administrativ hjälp kring prisutdelningsceremonierna för *Ett gott föredöme* samt *Hederspris för samhällsinsats*. Välkomstceremonin för nya medborgare, som kommunen enligt lag¹ har skyldighet att anordna för att högtidlighålla nya medborgarskap, har de senaste åren också arrangerats under nationaldagsfirandet på Klöverstigen.

Inför 2025 års nationaldagsfirande i Nödinge beslutade kommunstyrelsen vid sitt sammanträde 2025-02-18, att anta ett initiativärende med rubriken *Kommunal medverkan på Alebyggens nationaldagsfirande*. (KS 2025/124 § 46) Uppdraget tilldelades kommunledningsförvaltningen och utifrån de sex beslutssatserna i ärendet (punkterna 1-6 nedan) återrapporteras uppdraget utifrån genomförandet av nationaldagen 2025.

Kommunstyrelsen beslutar att kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att:

1. Tillsätta en projektledare för att säkerställa kommunal närvaro på Alebyggens nationaldagsfirande.

En kommunintern projektledare från avdelning demokrati vid kommunledningsförvaltningen utsågs i slutet på februari för uppdraget. Till stöd för projektledaren utsågs också en styrgrupp för kommunens del i nationaldagsfirandet. Styrgruppen bestod av kommunchef, kommunfullmäktiges ordförande samt avdelningschef från avdelning invånarservice. Styrgruppen sammanträdde vid fyra tillfällen under våren å en timme vardera.

2. Projektledaren kontaktar, samordnar och föreslår vilka kommunala verksamheter som kan vara aktuella att närvara.

Kontakt med lämpliga kommunala verksamheter gjordes i perioden 25 mar – 9 april. Ett brett spektrum av kommunens verksamheter kontaktades. Kultur- och fritids olika verksamheter, som regelbundet bidragit till tidigare års nationaldagsfiranden, var redan innan projektledaren kontaktade dem i gång med planering av diverse aktiviteter. Övriga verksamheter var med något undantag mer nya inför konceptet.

¹ Lag (2001:82 om svenskt medborgarskap §29

Bland de verksamheter som tillfrågades men som inte hade möjlighet att vara med, uppgavs att tiden fram till arrangemanget var för knapp och att verksamheten inte maktade med ett deltagande med så kort varsel. Eftersom nationaldagen är en röd dag och 2025 inföll på en fredag hade också ett antal ledigheter redan planerats in, vilket förhindrade en del medarbetares/verksamheters deltagande.

Följande verksamheter kontaktades:

Kontaktad verksamhet	Deltog i firandet
Alla verksamheter inom kultur och fritid (bibliotek, allmänkultur, kulturskola, fritidsbank, kulturvårdar)	Ja
Ungdomsrådet	Ja
Kontaktcenter	Ja
HR	Nej
Folkhälsoområdet (TSI, Päronguiden...)	Nej
Kostverksamheten	Nej
Renhållningen	Ja
Bygglov	Nej
VA-Drift	Ja
Säkerhetsenheten	Ja
Kommunekolog	Nej
Park och anläggning	Nej
Bemanningen inom soc	Nej
Älvgymnasiet	Nej
Leader	Nej
Energi- och klimatrådgivning (samverkan Stenungsund)	Ja
Individ- och familjeomsorgen	Nej
Avdelning demokrati	Ja
Välfärdsbiblioteket	Ja
Kontaktcenter	Ja

3. Projektledaren samordnar och säkerställer att relevant kommunal utrustning, t.ex. scen, används vid behov.

Vid nationaldagsfirandet ansvarar kommunen för programmet på den stora scenen vilken brukar sättas upp på en av innergårdarna. Kommunen äger ett antal scenpodier och ben till dessa som beroende på hur många delar som används kan byggas ihop till olika stora scener. Scenen vid årets arrangemang byggdes upp av kommunens egna podier. Scendelarna fanns innan nationaldagen utspridda i lokaler på ett antal olika ställen i kommunen vilket försvårade en inventering av dem. Orsaken till att scendelar förvarats utspritt beror bland annat på platsbrist men också på att scendelar lånats ut till bland

annat skolavslutningar och sedan inte transporteras tillbaka till ursprungsplatsen. Enheten för kultur- och fritidsutveckling samlade efter nationaldagsfirandet ihop alla delar på en och samma plats och kommer att tydliggöra informationen i bokningssystemet om hur dessa kan hyras och var de kan hämtas/lämnas. På nationaldagen transporterades och byggdes scenen upp av intern personal från kultur- och fritidsutveckling med förstärkning av inhyrd timpersonal. Kommunen äger inte någon kringutrustning såsom scentak eller scenkjol utan det hyrdes in från extern leverantör.

Utöver själva scenen behövs ljudanläggning för att nå ut med det som sägs från scenen. Kommunen äger viss utrustning, som beroende på storlek på området/gården scenen står på, räcker för ändamålet. All utrustning i kommunens ägo är dock inte anpassad för utomhusbruk. 2025 var planen att använda viss kommunal ljudutrustning och komplettera upp med utrustning från extern leverantör. I sista stund hyrdes dock all ljudutrustning in i samband med att en extern ljudtekniker kontrakterades. Detta gjordes för att säkerställa kompatibilitet i utrustningen och enkel hantering i ett pressat läge som uppstod på grund av sjukdom.

Övrig kommunal utrustning som användes var beach- /reklamflaggor för att skylta upp på arrangemangsområdet, bland annat vid Fritidsbanken och välfärdsbiblioteket. Även de sju så kallade partytält som Fritidsbanken har i sin ägo användes under dagen. Kommunens föreningar fick förtur till partytälten men de användes också av några kommunala verksamheter. Ytterligare tre partytält hyrdes in för att täcka behovet.

4. Projektledaren säkerställer rutiner och grundförutsättningar för kommande års närvaro och engagemang.

Grundförutsättningarna inför varje års nationaldagsfirande är:

- A. Att ambitionsnivån för kommunens del i firandet inför varje år är tydlig och att en budget som matchar detta avsätts.
År 2025 var budgeten 120 tkr (överskreds med cirka 30 tkr) vilket var i paritet med Alebyggens avsatta budget på 125 tkr. Den stora kostnaden för arrangemanget är dock lönekostnaderna vilket för kommunens del låg på ungefär 320 tkr år 2025. Total kostnad 470 tkr.
- B. Att en projektledare som samordnar firandet utsetts
- C. Att planeringen av dagen påbörjas tidigt för att kommunens verksamheter ska ha möjlighet att i sina årshjul planera in sitt deltagande

Dokument med detaljerade instruktioner för organisation, planering och genomförande av nationaldagsfirandet finns framtagna och tillgängliga i dokument- och ärendehanteringssystemet Evolution. Instruktionerna bidrar till att minska antalet arbetstimmar för framför allt nationaldagens projektledare vilket i sin tur bidrar till att sänka lönekostnaderna för arrangemanget.

5. Projektledaren samordnar med Alebyggen.

Projektledaren och Alebyggen har under våren 2025 haft fem gemensamma möten för planering inför nationaldagen samt ett uppföljningsmöte efter firandet.

Alebyggens och kommunens kommunikationschefer har samverkat i framtagandet av olika kommunikationsinsatser inför nationaldagen såsom affischer, annonser i Alekuriren samt inlägg i kommunens respektive Alebyggens kanaler på sociala media. Kommunens del i nationaldagsfirandet tilldelades en budget på 120 tkr exklusive personalkostnader och Alebyggen hade avsatt 125 tkr för sin del exklusive personalkostnader. Respektive organisation stod för kostnaderna för sina egna aktiviteter. Kostnader för annonsering i Alekuriren delades 50/50.

6. Kostnaden för projektledaren tas på kommunledningsförvaltningen.

Kostnaden för projektledaren har finansierats inom ram. Projektledarens övriga uppdrag har därmed delvis prioriterats ned och påbörjas/genomförs i stället under hösten 2025. Projektledarens totala arbetstid inom projektet uppskattas till cirka 232 timmar.

Förvaltningens bedömning

Det årliga nationaldagsfirandet på Klöverstigarna i Nödinge centrum är ett av de större arrangemangen som kommunen är med och arrangerar/deltar i. Insatsen är betydande både sett till antalet medarbetare som bidrar och till den budget som läggs varje år. Kostnaden för kommunens del i arrangemanget (löner + avsatt budget) landande på cirka 470 tkr år 2025.

Kommunledningsförvaltningen förstår, utifrån initiativärende 2025 och uppdrag i kommunstyrelsens nämndplan för 2026, att kommunstyrelsen anser att nationaldagsfirandet fortsatt är av värde för kommunen att delta i. Ambitionsnivån för firandet 2025 var relativt hög med lokala inhyrda artister, upptryckta reklamprodukter och 40-talet deltagande medarbetare från tre förvaltningar, för att svara upp mot initiativärendets intentioner.

Inför kommande års nationaldagsfiranden önskar kommunledningsförvaltningen att få ledning från kommunstyrelsen kring ambitionsnivån för arrangemanget då det kan göras hur stort eller litet som helst.

Hade nationaldagsfirandet 2025 en rimlig ambitionsnivå?

I bilagan "Rapport nationaldagsfirande 2025" finns en mer utförlig beskrivning av arrangemanget för reflektion och bedömning.

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Finns önskemål från kommunstyrelsen kring vilka verksamheter från kommunen som bör vara med?

I enlighet med uppdrag i kommunstyrelsens nämndplan 2026 kommer nämnderna att tillfrågas om deltagande, både för 2026 men också därefter. Antalet medarbetare som deltog i arbetet kring firandet 2025 var ett 40-tal från tre olika förvaltningar, varav 32 personer på själva nationaldagen.

Vilka kostnader ska avsatt budget täcka?

År 2025 användes budgeten för inköp såsom att hyra in ljudutrustning, bord, bänkar och lokala artister men också till att köpa in informationsmaterial, reklamprodukter och lunch till de medarbetare som arbetade under dagen. Avsatt budget om 120 tkr bedöms av kommunledningsförvaltningen som rimlig i sammanhanget baserat på att kostnaderna för olika inköp till nationaldagsfirandet de senaste åren legat på ungefär den nivån. Beloppet är också i paritet med budgeten som Alebyggen avsätter för inköp till arrangemanget varje år.

Men ska avsatt budget också innefatta lönekostnader? Kommunens lönekostnader för nationaldagen har under de senaste årens firanden gått på verksamheternas egna ordinarie budgetar. Kommunledningsförvaltningen bedömer att detta kan påverka både verksamheternas vilja och möjlighet att delta i arbetet med nationaldagen. Lönerna för nationaldagen belastar också verksamheterna i olika hög grad då anställningsvillkoren för kommunens medarbetare skiljer sig åt. Vissa medarbetare får under nationaldagen ersättning för kvalificerad övertid medan andra får övertidsersättning och OB-tillägg.

Totalt lade kommunens medarbetare ner 740 timmar på nationaldagsrelaterat arbete. Antalet timmar för framför allt projektledarrollen bedöms av kommunledningsförvaltningen kunna minskas till nästa år på grund av att tydliga instruktioner för planering, genomförande och uppföljning av nationaldagsfirandet nu är framtagna.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att uppdraget i antaget initiativärende är slutfört och föreslår kommunstyrelsen att besluta att tillfråga övriga nämnder om deras deltagande i nationaldagsfirandet år 2026 och framåt.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Ett årligt nationaldagsfirande kommer att innebära kostnader i form av arbetstid för de som arbetar före, under och efter arrangemanget. Nationaldagen är en röd dag vilket utöver lön innebär att extra ersättning i form av OB-tillägg och kvalificerad övertid betalas ut till de medarbetare som arbetar under själva arrangemanget. Under år 2025 arbetades totalt 740 timmar sammanlagt av ett 40-tal personer.

En budget behöver avsättas för arrangemanget. Under 2025 avsattes 120 tkr från Ale kommun vilket är i linje med budgeten som avsattes av Alebyggen.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet har koppling till kommunfullmäktiges mål om kundnytta samt i viss mån också målet om trygghet.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Kommunledningsförvaltningen påverkas om en projektledare årligen ska utses bland förvaltningens medarbetare.

Samtliga förvaltningar påverkas om ett större årligt åtagande kring nationaldagsfirandet beslutas.

Beslutet skickas till:

Kommunchef

Avdelningschef avdelning demokrati

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Socialförvaltningen
Diarienummer: 2026/57
Datum: 2026-03-03
Verksamhetschef

Socialnämnden

Medverkan i nationaldagsfirande 6/6 2026

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att medverka i nationaldagsfirandet 2026 i enlighet med förslaget i tjänsteutlåtandet

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tillfrågat kommunens nämnder om deltagande i nationaldagsfirandet 2026 och kommande år. Socialnämnden behöver ta ställning i frågan. Nationaldagsfirandet i Nödinge är ett återkommande arrangemang i samverkan mellan kommunen och Alebyggen och innebär en betydande insats av kommunens verksamheter. Under 2025 deltog cirka 40 medarbetare från tre förvaltningar och totalt lades cirka 740 arbetstimmar. Kommunens kostnader uppgick till cirka 470 tkr, budgeten som tilldelats nationaldagsfirandet 2025 var 120 tkr, exklusive personalkostnader. Förfrågan avser deltagande i nationaldagsfirandet 2026 samt kommande år.

Förvaltningen ser att det finns möjlighet att bidra med deltagande från bemanningsplaneringsenheten, omsorgshandledare, boendestöd samt individ- och familjeomsorgen avseende både förberedelsetimmar och att visa upp verksamheten på firandet den 6 juni 2026.

Från och med 2027 och framåt ser förvaltningen att det fortsatt finns möjlighet att bidra med förvaltningens olika verksamheter, under förutsättning att planeringen sker i god tid och att medel avsätts för ändamålet.

Ebba Gierow
Förvaltningschef

Mattias Leufkens
Verksamhetschef

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen tjänsteutlåtande - Redovisning av uppdrag från initiativärende kommunal medverkan på Alebyggens nationaldagsfirande, 2026-01-05
- Rapport nationaldagsfirande 2025, 2025-09-17

Ärendet

Kommunstyrelsen har tillfrågat kommunens nämnder om deltagande i nationaldagsfirandet 2026 och kommande år. Bakgrunden till förfrågan är kommunstyrelsens beslut att fortsatt delta i och samordna kommunens medverkan vid det årliga nationaldagsfirandet i Nödinge, som genomförs i samverkan med Alebyggen. Nationaldagsfirandet är ett återkommande arrangemang som innebär en betydande insats av kommunens verksamheter. Enligt Rapport nationaldagsfirande 2025 deltog cirka 40 medarbetare från tre förvaltningar i genomförandet av firandet 2025, med en sammanlagd arbetsinsats om cirka 740 timmar. Kommunens totala kostnader uppgick till cirka 470 tkr, varav avsatt budget om 120 tkr avsåg inköp och arrangemangskostnader, exklusive personalkostnader. I kommunstyrelsens tjänsteutlåtande avseende nationaldagsfirandet 2025 framgår att ambitionen är att nämnderna, inför 2026 och kommande år, ska ta ställning till sin medverkan och omfattningen av denna. Mot denna bakgrund behöver socialnämnden ta ställning till om, och i vilken omfattning, nämndens verksamheter kan delta i planering och genomförande av nationaldagsfirandet 2026 samt på längre sikt

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det för 2026 finns möjlighet att bidra med deltagande från samtliga verksamhetsområden i form av arbetstimmar och för att synliggöra verksamheten i samband med nationaldagsfirandet 2026. På längre sikt, från och med 2027, bedömer förvaltningen att det finns förutsättningar att fortsatt bidra med ett brett utbud av aktiviteter och att synliggöra socialförvaltningens olika verksamheter, under förutsättning att planeringen sker i god tid samt att medel reserveras i budget för detta ändamål.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Utgångspunkten för kostnadsberäkningen är att 10 timmar avsätts för förberedelsearbete totalt samt 8 timmars arbete dagtid på nationaldagen per person. Timkostnaden varierar beroende på personalkategori och under röd dag ersätts arbetet med kvalificerad övertidsersättning. Kostnadsberäkningen utgår även från att två personer från varje verksamhet deltar.

Uppskattad kostnad förberedelsearbete:

Bemanningsplaneringsenheten (MoSS)	6 000 kr
Boendestöd (FS)	6 000 kr
Omsorgshandledare (ÄO)	6 100 kr

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Socialsekreterare (IFO)	8 120 kr
Totalt	26 220 kr

Uppskattad kostnad under nationaldagen:

Bemanningsplaneringsenheten (MoSS)	11 520 kr
Boendestöd (FS)	11 520 kr
Omsorgshandledare (ÄO)	11 712 kr
Socialsekreterare (IFO)	15 600 kr
Totalt	50 352 kr

Sammanlagd kostnad: 76572 kr

Uppskattad kostnad för 2027 och framåt

Socialnämnden har möjlighet att avsätta medel för ändamålet i kommande budgetarbete.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Kommunens invånare får möjlighet att träffa nämndens verksamheter

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Deltagandet i nationaldagsfirandet bidrar till kundnytta genom att invånarna får ta del av kommunens verksamheter och aktiviteter. Det främjar även trygghet och tillit i kommunen genom synliggörande av kommunens arbete och medarbetare.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Information enligt MBL planeras till 2026-03-06.

Beslutets påverkan och genomförande

Om socialnämnden beslutar att delta i nationaldagsfirandet 2026, kommer socialförvaltningen att planera för deltagandet i enlighet med gällande lagar och avtal.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Förvaltningsledning, socialförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(5)

Socialförvaltningen
Diarienummer: 2026/113
Datum: 2026-03-05
Verksamhetschef Ulrika Johansson

Socialnämnden

Blockförhyrning trygghetsbostäder – uppsägning av avtal

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att kommunen upphör vara mellanhyresvärd för de trygghetsbostäder som finns i kommunen på Garverigränd. Beslut fattas under förutsättning att nuvarande hyresgäster som så önskar kan bo kvar.

Socialnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Trygghetsbostäder är en boendeform som har tillkommit som ett alternativ för att ge äldre personer större gemenskap och mer trygghet. Det är en så kallad mellanboendeform som överbryggar glappet mellan ordinärt boende och särskilda boenden med omsorg dygnet runt.

Kommunen har tidigare haft trygghetsbostäder i Bohus, Nödinge, Alafors samt Älvängen. Bostäderna ägs av Rikshem AB. Beslut om att upphöra som mellanhyresvärd till bostäderna i Bohus, Nödinge och Alafors fattades av socialnämnden 2023-11-16. Vid tidpunkten hade kommunen fortfarande pågående blockhyresavtal med bostäderna i Älvängen, Garverigränd, som löper ut 2028, men måste sägas upp senast i juni 2026.

Kön till trygghetsbostäderna administreras av Kontaktcenter och hyresadministrationen sköts av administrationen på socialförvaltningen i Ale kommun. När ägandet av fastigheten är privat är det egentligen inte nödvändigt att kommunen administrerar kö eller hyror men genom att blockförhyra får kommunen rådighet över vilka som erbjuds lägenheterna.

En mer renodlad process, där fastighetsägaren ansvarar till fullo för uthyrningen, ingen blockhyra utgår från socialnämnden för lägenheterna samt att fastighetsägaren administrerar kön, innebär kostnadsbesparingar samt att resurser kan frigöras från Kontaktcenter och i viss mån även inom socialförvaltningen.

Ebba Gierow

Ulrika Johansson

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Beslutsunderlag

- Beslut SN 2023-11-16

Ärendet

Trygghetsbostäder är en boendeform som har tillkommit som ett alternativ för att ge äldre personer större gemenskap och mer trygghet. Det är en så kallad mellanboendeform som överbryggar glappet mellan ordinärt boende och särskilda boenden med omsorg dygnet runt. Det finns ingen skyldighet för kommuner att erbjuda trygghetsbostäder, även om många gör det.

Kommunen har tidigare haft trygghetsbostäder i Bohus, Nödinge, Alafors samt Älvängen. Bostäderna ägs av Rikshem AB. Beslut om att upphöra som mellanhyresvärd till bostäderna i Bohus, Nödinge och Alafors fattades av socialnämnden 2023-11-16. Vid tidpunkten hade kommunen fortfarande pågående avtal med bostäderna i Älvängen, Garverigränd, som löper ut 2028, men måste sägas upp i juni 2026.

Kön till trygghetsbostäderna administreras av Kontaktcenter och hyresadministrationen sköts av administrationen på socialförvaltningen i Ale kommun. Trygghetsbostäderna består av 28 lägenheter i huset med varierad storlek, dvs 2:or, 3:or och 3,5:or. I skrivande stund finns det 74 st personer som står i kö.

Trygghetsbostäderna på Garverigränd hyrs idag in av socialnämnden genom blockhyresavtal. Blockhyresavtal innebär att socialnämnden betalar hyran och ersätts i efterhand när lägenheten hyrs ut. I händelse av att lägenheten inte är uthyrd, står socialnämnden för kostnaden.

Trygghetsbostäder syftar till en förbättrad och utökad service till kommuninvånare i målgruppen. När ägandet av fastigheten är privat är det egentligen inte nödvändigt att kommunen administrerar kö eller hyror men genom att blockförhyra får kommunen rådighet över vilka som erbjuds lägenheterna.

En mer renodlad process, där fastighetsägaren ansvarar till fullo för uthyrningen, ingen blockhyra utgår från socialnämnden för lägenheterna samt att fastighetsägaren administrerar kön, innebär kostnadsbesparingar samt att resurser kan frigöras på Kontaktcenter och i viss mån även inom socialförvaltningen.

Fastighetsägaren av trygghetsbostäderna på Garverigränd har under åtta år mellan 2018-2026 mottagit Boverkets investeringsstöd och förbundit sig till nedanstående kriterier.

- Tillgång till gemensamhetsutrymmen
- Möjlighet att äta gemensamma måltider
- Tillgång till personal

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

- Bostäderna ska vara hyresrätt eller kooperativ hyresrätt
- De boende ska vara 65 år eller äldre

Eftersom boende i trygghetsbostäder ska ha tillgång till gemensamhetsutrymmen kartlades befintliga gemensamhetsutrymmen i respektive ort och Socialnämnden beslutade 2018 att kommunen ska stå för hela kostnaden, som då uppgick till ca 90 tkr per år. De personella resurserna som är hänförliga till trygghetsbostäderna arbetar på enheten för hälsofrämjande och förebyggande i verksamhetsområde äldreomsorg. För detta ändamål är en resurs om 0,25 årsarbetare avsatt per trygghetsboende. Socialnämnden fortsätter med att tillhandahålla gemensamhetslokaler med de personella resurserna (aktivitetsvärdar) som tidigare enligt nämndens beslut.

Trygghetsbostad är inte en biståndsbedömd insats enligt SoL, LSS eller annan lagstiftning utan kan likställas med en bostad på ordinarie bostadsmarknad som är öronmärkt för en specifik målgrupp. Bostäderna omfattar med andra ord inte per automatik några insatser så som exempelvis hemtjänst eller hemsjukvård. Har man som boende behov av detta måste man göra en ansökan till biståndsenheten precis som alla andra som bor i en ordinär lägenhet. Trygghetsbostäder ska därmed inte blandas ihop med seniorboende och särskilt boende för äldre.

Det kan även nämnas i sammanhanget att det inte gjordes någon analys eller prognos kring efterfrågan av trygghetsbostäder innan beslut om införande fattades.

Avtalet för Trygghetsboendet i Älvängen löper ut 2028-06-17 med en uppsägningstid om 24 månader. Fastighetsägaren är bunden till målgruppen för trygghetsbostäder i Älvängen till 2026-06-17 om kommunen säger upp avtalet.

Förvaltningens bedömning

Erbjudandet om trygghetsbostäder till kommuninvånare i målgruppen får betraktas som positivt. Kommunen är dock inte den enda som kan erbjuda trygghetsbostäder, det kan både kommunala och privata fastighetsägare göra. I Ale kommun erbjuder Alebyggen trygghetsbostäder, även dessa i Älvängen. Alebyggen är hyresvärd och sköter administration och kö och kommunen tillhandahåller aktivitetsvärdar. Kommunen blockförhyr inte och står därmed ingen ekonomisk risk, inte heller blir man hyresvärd för hyresgästerna vilket också får betraktas som en fördel. Det kan inte uteslutas att även privata hyresvärdar på sikt skulle vara intresserade av att erbjuda trygghetsbostäder, om man bedömde att det fanns en marknad.

I dagsläget gör dock förvaltningen bedömningen att efterfrågan på trygghetsbostäder inte är så stor att den ekonomiska risken för uteblivna hyresintäkter är försvarbar. Efterfrågan på lägenheter i kommunen i allmänhet är stor och därmed finns dessutom risk för undanträngningseffekter vid blockförhyrning.

Målgruppens behov är sannolikt föränderliga och på nationell nivå diskuteras också andra mellanboendeformer med en högre servicenivå som ett möjligt framtida alternativ. Utöver det har serviceförvaltningen och socialförvaltningen inför 2026 fått ett uppdrag att utreda

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

”bryggboenden”. Förvaltningens bedömning är att det vore gynnsamt att ha ett så förutsättningslöst utgångsläge som möjligt inför eventuella framtida beslut.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Den ekonomiska risken för outhyrda trygghetsbostäder bärs av kommunen då avtalsformen är blockhyresavtal; kommunen ersätter Rikshem med ett belopp som motsvarar hyresnivån oaktat om lägenheterna är uthyrda eller ej. Uppsägning av blockhyresavtalet på Garverigränd skulle minska den ekonomiska risken.

De större lägenheterna på Garverigränd har visat sig vara relativt svåra att hyra ut och har under perioder varit outhyrda. Hyran för de större lägenheterna (tre stycken) är ca 14 200 kronor per månad vilket motsvarar en totalkostnad på ca 500 tkr per år.

Förutom kostnader i form av uteblivna intäkter på grund av outhyrda lägenheter kan förvaltningen även konstatera att samverkansprocesserna med både fastighetsavdelningen, fastighetsägare samt hyresgäster tar en del tid i anspråk då ansvarsfördelningen mellan parterna är komplicerad; Ale kommun som avtalspart/hyresgäst gentemot fastighetsägaren representeras av fastighetsavdelningen medan socialförvaltningen har rollen som hyresvärd gentemot den enskilde. Ansvarsfördelningens relativa snårighet har tidvis blivit synlig då hyresgästernas frågor, synpunkter och förväntningar ofta rör sig över flera parters områden.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Möjligheten att ställa sig i kö till en hyresbostad kvarstår för kommuninvånare i Ale kommun, men det behöver vara direkt till hyresvärdar istället för till den kö som Ale kommun har tillhandahållit. Alebyggen har för avsikt att fortsätta hyra ut trygghetsbostäder som tidigare. Rikshem har tagit över hyresgästerna för de som bodde i bostäderna som Ale kommun blockförhyrde inom deras bestånd, men har inte förbundit sig att fortsatt hyra ut till denna målgrupp enbart.

För de redan boende på Garverigränd är ambitionen (precis som vid tidigare uppsagda blockhyresavtal) att befintliga hyresgäster får ett förstahandskontrakt direkt från fastighetsägaren utan Ale kommun som mellanhand. Detta stöds av avtalet mellan Ale kommun och Rikshem.

Ale kommun fortsätter hyra de gemensamma möteslokalerna och kommer fortsätta arbetet med mötesplatser och aktiviteter som redan finns idag. Mötesplatser med lunchservering finns också på två orter. Skillnaden som kan bli med tiden är att det kanske inte kommer att vara särskilda hus där målgruppen bor, med undantag för det som Alebyggen äger.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet har bäring på kommunfullmäktiges mål om effektivitet då uppsägning av blockhyresavtalet innebär mindre administration och att Ale kommun inte längre är en mellanhand i uthyrningsförfarandet. Avseende målen om kundnytta och trygghet kommer möjligheten till aktivitet och gemensamhetslokal att kvarstå för kommuninvånare i målgruppen.

Remiss och samberedning

På grund av kort handläggningstid för ärendet kommer remiss till Kommunala pensionärsrådet inte kunna sändas förrän i samband med denna handlings färdigställande.

Kommunala pensionärsrådets eventuella svar kommer att översändas inför ärendets hantering i Kommunfullmäktige.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Avtal sägs upp av serviceförvaltningen om beslut fattas.

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef socialnämnden
Verksamhetschef äldreomsorgen
Verksamhetschef serviceförvaltningen

Socialförvaltningen
 Diarienummer: 2025/414
 Datum: 2026-03-03
 Verksamhetschef Taija Tuomilehto Holmberg

Socialnämnden

Resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att inte införa resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har fått i uppdrag att utreda möjligheten till resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Daglig verksamhet finns som ett bistånd för personer som ingår i personkrets enligt LSS (Lag 1993:387 om stöd och service till vissa funktionshindrade) och som inte kan förvärvsarbeta eller studera. I dagsläget erbjuder Ale kommun avgiftsfria, internt anordnade resor till och från Daglig verksamhet för vissa brukare utifrån den enskildes behov. En viktig princip i LSS-lagstiftningen är att verksamheten ska främja jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer som omfattas av lagstiftningen. Av den anledningen bör den enskilde i första hand använda kollektivtrafiken, om det är praktiskt möjligt, i andra hand färdtjänst och i tredje hand bil/buss. Enligt RÅ 1996 ref 45 (prejudikat) framgår det att insatsen daglig verksamhet inte omfattar resor till och från daglig verksamhet.

Resebidrag kan lösas på två olika sätt, antingen genom ett bidrag per genomförd resa eller genom ett fast belopp per månad mot uppvisande av inköpt periodkort. Ersättning per genomförd resa bedöms administrativt tidskrävande medan fast belopp är enklare att genomföra. Frågan om storleken på resebidraget, oavsett alternativ, är komplicerad. Likaså skulle de utmaningar som Kommunallagens likställighetsprincip innebär inte helt och hållet lösas i något av alternativen.

Ebba Gierow

Taija Tuomilehto Holmberg

Ale kommun
SE-449 80 Alafors

Organisationsnummer
212000-1439

Telefon
0303-70 30 00

E-post
kommun@ale.se

Webbplats
www.ale.se

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Beslutsunderlag

- Beslut SN 2025-09-30 Svar på initiativvarende avseende finansiering av kollektivtrafik för deltagare i daglig verksamhet SN 2025/138.

Ärendet

Socialförvaltningen har fått i uppdrag att utreda möjligheten till resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Daglig verksamhet finns som ett bistånd för personer som ingår i personkrets enligt LSS (Lag 1993:387 om stöd och service till vissa funktionshindrade) och som inte kan förvärvsarbeta eller studera. I dagsläget erbjuder Ale kommun avgiftsfria, internt anordnade resor till och från Daglig verksamhet för vissa brukare utifrån den enskildes behov. En viktig princip i LSS-lagstiftningen är att verksamheten ska främja jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer som omfattas av lagstiftningen. Av den anledningen bör den enskilde i första hand använda kollektivtrafiken, om det är praktiskt möjligt, i andra hand färdtjänst och i tredje hand bil/buss. Enligt RÅ 1996 ref 45 (prejudikat) framgår det att insatsen daglig verksamhet inte omfattar resor till och från daglig verksamhet.

Medarbetare inom daglig verksamhet som utför transporterna är inga yrkeschaufförer, men har sedan utredningen genomfördes 2023, fått kompetensutveckling gällande bemötande och kunskap om funktionsvariationer samt trafiksäkerhet.

Socialnämnden fattade efter utredningen 2023 beslut om att internt anordnade resor till och från daglig verksamhet ska vara avgiftsfria. I utredningen lyfte förvaltningen att det riskerar strida mot likställighetsprincipen att de som klarar att åka kollektivt bekostar periodkort själva och de som inte klarar det åker utan kostnad. Därmed var förvaltningens slutsats efter utredningen att avgiftsbelägga även de internt anordnade transporterna. Det har, sedan nämndens beslut, inte inkommit synpunkter från brukare eller deras representanter på att detta upplevs orättvist mer än vid ett känt fall. Då nämnden redan tagit ställning till detta förslag i närtid kommer det inte närmare att belysas i detta tjänsteutlåtande.

Kommunallagen 2 kapitlet:

Likställighetsprincipen

3 § Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. *Lag (2019:835).*

Ett sakligt skäl behöver vara objektivt, rättvist och baserat på relevanta skillnader i den specifika situationen. Begreppet kommunmedlemmar omfattar men är inte begränsat till, samtliga kommuninvånare som har insatsen daglig verksamhet.

Ett resebidrag som baseras på faktiskt genomförda resor med kollektivtrafik skulle innebära ökad administration och skulle förutsätta att verksamheten:

- dagligen eller löpande frågar varje deltagare hur denne tagit sig till och från DV
- dokumenterar varje enskild resa
- rapporterar till enhet som arbetar med att utbetala habiliteringsersättning

Resebidragets storlek är vidare en fråga att ta ställning till. Kommuninvånare som har insatsen daglig verksamhet och som köper periodbiljett i kollektivtrafiken har möjlighet att nyttja sitt periodkort för andra resor än till den dagliga verksamheten. Vilken nivå som är rimlig för ett resebidrag blir därmed särskilt komplicerat eftersom det skulle vara möjligt att hävda att även resor som inte görs till daglig verksamhet blir subventionerade om resebidraget blir för stort.

Ett annat alternativ skulle vara att alla som åker med kollektivtrafik får ett fast resebidrag mot uppvisande av inköpt periodkort (månadskort). En fördel med det här alternativet är att det är administrativt mer lätthanterligt. De utmaningar som likställighetsprincipen innebär skulle inte helt och hållet lösas, precis som vid alternativet med resebidrag per genomförd resa.

Genomgång av underlaget gällande individer som reser med kollektivtrafiken till och från daglig verksamhet visar att en betydande andel av de deltagare som tar sig till och från daglig verksamhet på egen hand använder kollektivtrafik i form av buss och/eller tåg. Bedömning är att av de mellan 60 och 70 personer som tar sig till och från daglig verksamhet själv, uppskattas en majoritet använda kollektivtrafik, ofta i kombination med promenad eller cykel till hållplats. Resterande promenerar, cyklar eller åker med anhöriga. Kollektivtrafik framstår därmed som det vanligaste färd sättet bland dem som själva tar sig till daglig verksamhet och utgör en viktig del i möjligheten till ökad självständighet och delaktighet.

Inom daglig verksamhet finns ca 170 deltagare. Det finns inga krav på att delta i verksamheten, men de allra flesta som får ett biståndsbeslut om daglig verksamhet väljer att delta utifrån sin förmåga och önskan.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningens bedömning är att resebidrag kan lösas på två olika sätt, antingen genom ett bidrag per genomförd resa eller genom ett fast belopp mot uppvisande av inköpt periodkort. Ersättning per genomförd resa bedöms administrativt tungrovt och tidskrävande medan fast belopp är enklare att genomföra. Frågan om storleken på resebidraget, oavsett alternativ är komplicerad. I nuläget skulle det kunna hävdas att de som åker med internt anordnade resor gynnas ekonomiskt framför dem som åker med kollektivtrafiken. Ett resebidrag skulle få konsekvensen att kostnaden för ett periodkort skulle bli lägre och periodkortet möjliggör andra resor än dem till daglig verksamhet. I en sådan situation skulle de som använder kollektivtrafiken

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

gynnas framför alla övriga eftersom de rimligen behöver betala fullpris för alla sina övriga resor. Förvaltningen bedömer vidare att det är komplicerat att hitta en bedömningsgrund och en resebidragsnivå som faller inom ramen för de sakliga skäl som likställighetsprincipen krävställer för att göra undantag från densamma.

Att administrera resebidrag riskerar dessutom att ta tid från kärnuppdraget. Det bör betonas att hantering och verkställande av resor inte ingår i själva insatsen daglig verksamhet enligt LSS.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Ett resebidrag på 10 kronor per resa för en uppskattad målgrupp på 55 personer skulle innebära en årlig kostnad på cirka 240 tkr.

Ett fast resebidrag på 200 kronor per månad mot uppvisande av inköpt periodkort skulle innebära en årlig kostnad på cirka 120 tkr (även här uppskattad målgrupp på 55 personer).

Förvaltningen har inte funnit någon bedömningsgrund som kan vara vägledande för storleken på ett resebidrag så ovanstående belopp är att betrakta som exempel. Inför 2026 budgeterade förvaltningen inte för resebidrag.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Att ta sig till och från daglig verksamhet självständigt är ett viktigt mål för deltagarna och betala för sin resa är en del av att leva som andra. Ekonomiskt skulle ett resebidrag gynna de kommuninvånare som reser till och från insatsen daglig verksamhet med kollektivtrafiken.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Remiss och samberedning

Remiss via e-post till rådet för funktionshinderfrågor.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beroende på beslut hanteras genomförande av verksamheten samt administrationen

Beslutet skickas till:

Enhetschef daglig verksamhet

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Controller för socialförvaltningen
Administration myndighet och specialiststöd, socialförvaltningen

PROTOKOLL

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2025-09-30

SN § 112

SN 2025/138

Svar på initiativärende avseende finansiering av kollektivtrafik för deltagare i daglig verksamhet

Beslut

Socialnämnden beslutar att utreda möjligheten till resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har utrett frågan om finansiering av kollektivtrafikresor för deltagare inom insatsen daglig verksamhet. Utredningen gäller personer som har förmåga att resa självständigt med kollektivtrafik till och från sin insats.

Det finns inga indikationer på att av kommunen finansierad kollektivtrafik skulle öka deltagandet i DV. Den huvudsakliga effekten bedöms vara en ekonomisk fördel för dem som redan använder kollektivtrafiken, särskilt eftersom periodkort även möjliggör kostnadsfria fritidsresor, en förmån som inte andra grupper i samhället kan få.

Det har inte rapporterats några kända fall där någon tackat nej till insatsen daglig verksamhet på grund av resekostnader, men det har framkommit att vissa deltagare upplever kollektivtrafiken som utmanande, bland annat beroende på var de bor. Detta har lett till att en del uttryckt önskemål om att få sin insats närmare hemmet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2025-09-11
- Beslut SN 2025-05-08 Initiativärende från Socialdemokraterna och Centerpartiet avseende finansiering av kollektivtrafik för deltagare i daglig verksamhet
- Initiativärende från Socialdemokraterna och Centerpartiet avseende finansiering av kollektivtrafik för deltagare i daglig verksamhet

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 84 av 161	

PROTOKOLL

Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2025-09-30

Yrkande

Tyrone Hansson Eklund (FiA) gör följande ändringsyrkande:

Att utreda möjligheten till resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Beslutsgång

Ordförande Tyrone Hansson Eklund ställer proposition på sitt eget ändringsyrkande och finner att förvaltningen beslutar detsamma.

Beslutet skickas till

Socialförvaltningens administrativa enhet

Controller socialförvaltningen

Enhetschef för Daglig verksamhet

För kännedom: rådet för funktionshinderfrågor

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 85 av 161	

From: "Brita KARLSSON" <brita.k.karlsson@gmail.com>
Sent: 3/13/2026 2:47:46 PM
To: "Taija Tuomilehto Holmberg" <taija.tuomilehto-holmberg@ale.se>
Subject: Svar

Remissvar

Resebidrag för de som deltar på daglig verksamhet som åker med kollektivtrafiken.

Förslag till beslutet

- Funktionshinderrådet föreslår att socialnämnden inför resebidsdrag för de som deltar på Daglig Verksamhet och åker med kollektivtrafiken.
- Att bidrag på 200 kr. per månad och person betalas ut 11 månader om året.
- För att förenkla administrationen för Ale Kommun föreslås att bidraget betalas ut en gång per år efter uppvisande av kvitton på inköpta månads kort

Motivering

De personer som deltar på Daglig Verksamhet gör det för de har ett eller flera funktionshinder. Att ha funktionshinder är inte självvalt och en konsekvens är att de är utestängda från ordinarie arbetsmarknad och därmed är beroende av att få sin försörjning genom bidrag. Det innebär att de inte kan jämföras med vanliga arbetstagare som har lön att betala sina periodkort med.

Funktionshinderrådet 2026-03-13

Ordförande Brita Karlsson
Ledamot Marie Andersson

Förstudie

Digital hemtjänst

Godkänd

2026-03-03

Beställare

Ulrika Johansson,
Verksamhetschef äldreomsorg

Angelica Lazo De La Vega,
Enhetschef/medledare
äldreomsorg

Mattias Leufkens,
Verksamhetschef myndighet och
specialiststöd

Organisation

Socialförvaltningen

Projektledare

Moa Edlund Kasimir,
Verksamhetsutvecklare äldreomsorg

Camilla Wennberg,
Verksamhetspedagog

Organisation

Socialförvaltningen

Innehåll

1	Dokumentstyrning	4
1.1	Versionshistorik	4
1.2	Referenser	4
2	Bakgrund	4
2.1	Förstudiens uppdrag.....	5
2.2	Utgångspunkter	5
2.3	Beroenden	5
2.4	Påverkan.....	5
3	Avgränsningar.....	6
4	Förväntad nytta.....	6
4.1	Nollmätning	6
5	Nulägesanalys	6
6	Intressenter	7
6.1	Förankring.....	7
7	Omvärldsbevakning.....	8
8	Teknik	8
8.1	Mjukvara/hårdvara	8
8.2	Enkelhet	8
8.3	Managering av enheter.....	9
8.4	Potential/Nytta	9
8.5	Möjliga insatser.....	10
8.6	Informationshantering.....	11
9	Resultat	12
9.1	Projektets uppdrag	13
9.2	Kravspecifikation.....	13
9.3	Resursbehov.....	13
9.4	Projektbudget.....	14
9.5	Tid- och aktivitetslista	14
9.6	Överlämnande till förvaltning.....	15
10	Risker	15
10.1	Organisering.....	15
10.2	Teknik	16

10.3	Resursbehov.....	16
11	Överlämnade av resultatet.....	16
12	Konsekvensanalys.....	17
13	Förslag till beslut.....	17

1 Dokumentstyrning

Förstudien är det dokument som utreder förutsättningarna för ett genomförande av ett projekt och kan utgöra ett underlag för beslut om att starta det. Förstudien används därefter som ett underlag för genomförandet av projektet.

1.1 Versionshistorik

Datum	Författare	Versio n	Ändringsbeskrivning
2026-02-19	Moa Edlund Kasimir och Camilla Wennberg	0.1	

1.2 Referenser

Datum	Författare	Versio n	Namn
2025-04-09	Moa Edlund Kasimir och Camilla Wennberg	0.1	Utredning digital hemtjänst

2 Bakgrund

Under 2024 genomförde Socialförvaltningen en utredning med inriktning på välfärdsteknik, initialt med fokus på läkemedelsautomater. Utredningen visade att syftet med satsningen: att höja kvaliteten i omsorgen, möta utmaningar kopplade till kompetensförsörjning och använda personalresurser mer effektivt, kan uppnås genom flera olika angreppssätt. Mot denna bakgrund breddades analysen till att även omfatta digital hemtjänst som ett möjligt komplement till traditionella insatser.

I Socialnämndens nämndplan för 2025, avsnitt 3.4.2 *Uppdrag välfärdsteknik*, anges att genomförd utredning och omvärldsbevakning ska resultera i en konsekvensbeskrivning samt en plan för införande av välfärdsteknik på bred front inom nämndens verksamhetsområde. Den utredning som avses är den kartläggning som Socialförvaltningen genomförde under 2024, där förutsättningar för digitala lösningar inom hemtjänsten analyserades på en övergripande nivå.

Den tidigare utredningen har haft till syfte att belysa om digital hemtjänst är ett relevant område att gå vidare med och att identifiera övergripande möjligheter och risker. Den inkluderar en omvärldsbevakning avseende andra kommuner och deras upplevelser av liknande införanden utifrån ett omsorgs- och verksamhetsperspektiv. Utredningen har inte omfattat fördjupade analyser av tekniska lösningar, kostnadsbild, IT-krav eller verksamhetsmässiga konsekvenser vid ett införande, och har inte heller haft i uppdrag att ta fram förslag till genomförande eller beslut om fortsatt inriktning.

Mot bakgrund av utredningens slutsatser, kommunens demografiska utveckling, geografiska förutsättningar samt Socialnämndens uppdrag inom välfärdsteknik finns behov av en fördjupad förstudie. Förstudien ska ta vid där utredningen avslutades och ge ett mer konkret och samlat beslutsunderlag inför ett eventuellt införande av digital hemtjänst i Ale kommun, med fokus på tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga aspekter.

2.1 Förstudiens uppdrag

Förstudiens uppdrag är att analysera och beskriva förutsättningarna för ett eventuellt införande av digital hemtjänst i Ale kommun. Detta inkluderar:

- Verksamhetsmässiga förutsättningar och målgrupper
- Tekniska lösningar och övergripande IT-krav
- Ekonomiska konsekvenser och kostnadsbild
- Risker, möjligheter och framgångsfaktorer vid införande
- Övergripande rekommendation om väg framåt

Förstudien avser ett verksamhetsnära projekt med tydlig teknisk komponent.

2.2 Utgångspunkter

Förstudien utgår från följande styrande dokument och uppdrag:

- Uppdrag i verksamhetsplan 2026 inom äldreomsorgen.
- Socialnämndens nämndplan för 2025, avsnitt 3.4.2 *Uppdrag välfärdsteknik*.
- Socialförvaltningens handlingsplan för digitalisering.

2.3 Beroenden

Förstudien ingår i Ale kommuns digitaliseringsprocess och har beslutats genom en förstudiebeställning.

2.4 Påverkan

Förstudien skrivs inom befintligt uppdrag och påverkar inte annan verksamhet.

3 Avgränsningar

Förstudien tar inte upp hur andra kommuner hanterat frågan om digital hemtjänst eller vilka lärdomar som kan dras av deras erfarenheter. Anledningen till avgränsningen beror på att det ingick i den föregående utredningen om digital hemtjänst från 2025 och bör anses gälla även idag. Av samma skäl kommer en intern behovsanalys i verksamhet tas upp i förstudien.

Förstudien kan komma att belysa organisering och implementering i de fall där det bedöms ge ökad kännedom och kunskap om fältet. Men ska inte ge konkreta implementeringsförslag, detta sker först i en eventuell projektplan för införande.

4 Förväntad nytta

Förstudien ska tydliggöra vilken nytta digital hemtjänst kan ge för omsorgstagare, medarbetare och organisation. Förväntad nytta är bland annat:

- Ökad kvalitet, kontinuitet och personcentrering för omsorgstagaren.
- Mer effektiv användning av personalresurser.
- Stöd i arbetet med kompetensförsörjning.
- Underlag som bidrar till Socialnämndens mål och kommunens långsiktiga utveckling inom välfärdsteknik.

4.1 Nollmätning

Vid kontakt med leverantörer har frågan om möjligheten att ta ut mjuka statistikvärden gällande upplevelse av kvalitet efterfrågats. Vid ett eventuellt införande kan en mätning utföras kontinuerligt om leverantör som erbjuder den typ av funktionalitet väljs. Det går även att följa utfallet i brukarundersökningen för att se påvisad effekt gällande bland annat nöjdhet samt upplevelser av ensamhet hos omsorgstagare.

5 Nulägesanalys

Ale kommun, liksom resten av Sverige, ser en förändrad befolkningsstruktur där andelen äldre ökar samtidigt som färre är i arbetsför ålder. Redan idag innebär detta ett växande behov av omsorg och vårdtjänster, och det påverkar hur samhället planerar för framtiden. Kommunens geografiska variation, med både tätorter och stora landsbygdsområden, innebär olika förutsättningar för hur hemtjänsten organiseras och anpassas för att möta invånarnas behov.

Den demografiska utvecklingen i kombination med Ale kommuns geografiska förutsättningar gör det därför viktigt att noggrant utreda både möjligheter och begränsningar med digital hemtjänst innan ett eventuellt införande.

Digitala hemtjänstlösningar är ett relativt nytt område med varierande teknisk mognadsgrad. Förstudien behöver därför analysera tillgänglig funktionalitet samt säkerställa att aktuella lösningar uppfyller krav avseende informationssäkerhet, sekretess, dataskydd (GDPR) och annan relevant lagstiftning. Vidare ska förstudien ge en övergripande marknadsbild genom att beskriva skillnader och likheter mellan tillgängliga leverantörlösningar.

6 Intressenter

Ett eventuellt införande av digital hemtjänst berör i första hand verksamheten inom ordinärt boende. Inom ramen för den tidigare utredningen etablerades kontakt med samtliga berörda enhetschefer. Eftersom organisering och arbetssätt kring digital hemtjänst kan variera beroende på vald inriktning och lösning är det i nuläget inte möjligt att fastställa samtliga organisatoriska intressenter i detalj.

Utöver verksamheten inom ordinärt boende berörs även kommunens IT-funktion och systemförvaltare. Dessa funktioner har en central roll i att säkerställa tekniska förutsättningar, informationssäkerhet och integration mot kommunens verksamhetssystem, bland annat för att möjliggöra korrekt hantering och uppföljning av omsorgstagare. Även koordinatörer kan komma att påverkas, exempelvis av förändrade arbetssätt kopplade till planering, uppföljning och samordning av insatser.

Både den tidigare utredningen och dialoger med leverantörer inom ramen för förstudien visar att personalens kompetens är en central framgångsfaktor. Med detta avses medarbetare med relevant yrkesutbildning, såsom undersköterskor, i kombination med förmåga att arbeta relationsskapande och stödja omsorgstagare i att stärka sin självständighet.

6.1 Förankring

Inför den tidigare utredningen etablerades kontakt med enhetschefer inom ordinärt boende. Beslut om att genomföra förstudien har därefter fattats inom ramen för Ale kommuns digitaliseringsprocess, där frågor om övergripande förutsättningar och tillgängliga resurser, inklusive IT-stöd, har hanterats och godkänts.

Eftersom olika tekniska lösningar för digital hemtjänst kan medföra varierande behov av stöd från kommunens IT-funktion och systemförvaltare, är det i detta skede inte möjligt att fastställa det exakta resursbehovet. Förankringen inför förstudien sker därför i huvudsak i syfte att skapa kännedom om en möjlig kommande förändring, snarare än att ta ställning till konkreta genomförandefrågor.

7 Omvärldsbevakning

Som del av en tidigare utredning genomfördes en omvärldsbevakning av digital hemtjänst med utgångspunkt i kommunala verksamheter i Lunds kommun, Åtvidabergs kommun och Mölndals stad. Resultatet indikerade att digital hemtjänst kan fungera som ett uppskattat komplement till fysiska insatser, med potential att öka kontinuitet, förutsägbarhet och trygghet för omsorgstagare samt bidra till effektivare arbetsformer för verksamheten. Samtidigt identifierades vikten av tydlig kommunikation, teknisk förberedelse, vikten av nya arbetssätt och förankring hos både medarbetare, omsorgstagare och anhöriga.

Bedömningen är att de övergripande förutsättningarna och erfarenheterna från kommunerna fortsatt är relevanta och att inga väsentliga förändringar i nuläget har identifierats sedan den tidigare utredningen. Mot denna bakgrund har föreliggande förstudie valt att fokusera omvärldsbevakningen på leverantörsperspektivet, med syfte att belysa aktuella tekniska möjligheter och krav.

8 Teknik

Digital hemtjänst är ett samlingsnamn för snarlika, men varierande, tekniska lösningar som tillhandahåller möjligheten för omsorgstagaren att i sitt hem digitalt kunna tillgodose sig besök från verksamheten.

8.1 Mjukvara/hårdvara

De tillfrågade leverantörerna erbjuder olika upplägg avseende mjukvara och hårdvara. Vissa leverantörer tillhandahåller enbart mjukvara, vilket innebär att omsorgstagaren eller verksamheten själv ansvarar för hårdvaran. En sådan lösning kan vara lämplig för målgrupper som redan använder egen teknisk utrustning, exempelvis mobiltelefon eller surfplatta, eller i verksamheter som redan har tillgång till egna enheter och önskar komplettera med ytterligare mjukvarulösningar.

Ale kommun har i dagsläget inga egna surfplattor. Bedömningen är att målgruppen för digital hemtjänst skulle minska avsevärt om krav på egen hårdvara infördes. Samtliga leverantörer uppger att de kan tillhandahålla hårdvara, men detta innebär i vissa fall att ytterligare en leverantör behöver kopplas in. Detta kan ställas i kontrast till leverantörer som erbjuder en helhetslösning med både mjuk- och hårdvara, vilket även kan innebära fördelar såsom tillgång till lagerhållning och möjlighet till snabb ersättning vid exempelvis trasig utrustning.

8.2 Enkelhet

Samtliga leverantörer uppger att deras lösningar kan anpassas för att även fungera för målgrupper med begränsad teknisk vana. Det ska inte krävas någon digital kompetens hos omsorgstagaren för att kunna ta emot eller avböja ett digitalt tillsynsbesök. Vid etablerat

Samtycke finns även möjlighet för medarbetaren att initiera samtalet, vilket möjliggör deltagande även för omsorgstagare som inte själva är bekväma med att starta ett digitalt samtal.

Skilnader finns i hur enkla lösningarna är ur verksamhetsperspektiv, framför allt avseende systemkopplingar till befintliga verksamhetssystem. Vissa leverantörer anger att kommunen själv ansvarar för det systemtekniska arbetet, vilket kräver resurser i form av systemförvaltare och koordinatörer. Andra leverantörer bedömer att ökade resursbehov främst uppstår i uppstartsfasen. Ingen av de tillfrågade leverantörerna kan i dagsläget integrera sin mjukvara med verksamhetssystemen Treserva eller TES. Det framkommer även att majoriteten av kommuner som infört digital hemtjänst inte har valt att koppla samman sina verksamhetssystem. Samtliga leverantörer tillhandahåller dock öppna API:er, vilket möjliggör användning även utan systemintegration.

Sammantaget bedöms digital hemtjänst vara relativt enkel att införa ur ett tekniskt perspektiv, men förutsätter att verksamheten samtidigt etablerar nya arbetssätt och inte enbart inför ny teknik. Införandet kräver initialt viss resursinsats från IT-avdelningen samt, i varierande omfattning, från socialförvaltningens systemförvaltare. De nya arbetssätten bedöms dock vara hanterbara och möjliga att testa och utvärdera i mindre skala.

8.3 Managing av enheter

De flesta leverantörer erbjuder managerade surfplattor där verksamheten har full kontroll över innehåll och funktionalitet. Genom managing kan enheterna målgruppsanpassas och konfigureras i olika nivåer, exempelvis med förenklade gränssnitt för omsorgstagare med begränsad teknisk vana eller mer omfattande funktionalitet för individer med större behov och förmåga.

Managingen möjliggör även löpande uppföljning av enheternas status. Verksamheten kan bland annat se om en surfplatta är ansluten till strömförsörjning eller, i de fall enheten drivs av batteri, följa batterinivå och laddningsstatus. Detta bidrar till ökad driftsäkerhet och minskar risken för uteblivna eller avbrutna digitala besök på grund av tekniska orsaker.

Vidare ger managerade enheter möjlighet att genomföra systemuppdateringar och konfigurationsändringar på distans, vilket underlättar för omsorgstagaren och minskar behovet av fysiska hembesök i samband med tekniskt underhåll. Enheterna är i regel låsta till de applikationer och funktioner som verksamheten valt att tillgängliggöra. Samtidigt finns möjlighet att vid behov öppna upp för ytterligare funktioner eller tillägg, exempelvis för hälsofrämjande eller sociala ändamål, inom ramen för verksamhetens styrning.

8.4 Potential/Nyttta

I tidigare utredning identifierades flera centrala nyttor med digital hemtjänst. Sammantaget visade analysen att digitala insatser kan bidra till ökad kontinuitet, stärkt trygghet och mer

personcentrerade arbetssätt genom att omsorgstagaren möter ett begränsat antal medarbetare och ges möjlighet till återkommande, förutsägbara kontakter. Den tekniska lösningen möjliggör även att insatser kan genomföras på utsatt tid, oberoende av restider och yttre störningar, vilket frigör tid för kvalitativ omsorg. Genom att erbjuda digital hemtjänst kan tröskeln in till hemtjänsten bli lägre och den personbundna omsorgen skjutas upp.

Digital hemtjänst bedöms ha en tydlig förebyggande och hälsofrämjande potential. Genom trygghetsskapande kontakt, tillsyn och stöd kan insatser bidra till att stärka den enskildes självständighet, motverka isolering och minska risken för ett ökat omsorgsbehov över tid. Detta ligger i linje med inriktningen i den nya socialtjänstlagen, där fokus förflyttas mot tidiga, förebyggande och lättillgängliga insatser som stärker individens egna resurser.

Flera leverantörer erbjuder även funktionalitet för att på ett enkelt och strukturerat sätt följa så kallade mjuka värden. Det kan exempelvis handla om korta uppföljningsfrågor kring omsorgstagarens upplevelse av besöket eller återkommande frågor om mående, som kan följas över tid. Vissa lösningar möjliggör även att enkäter kopplas på, motsvarande den årliga brukarundersökningen, vilket skapar förutsättningar för mer kontinuerlig uppföljning.

Vidare skapar digitala arbetssätt förutsättningar för en ökad flexibilitet och skalbarhet i verksamheten. En skalbar teknisk lösning möjliggör på sikt samverkan över verksamhetsgränser, exempelvis med hälso- och sjukvården, kultur- och fritidsverksamhet samt anhöriga. Detta öppnar för ett mer sammanhållet stöd kring individen och skapar långsiktiga möjligheter att utveckla nya insatsformer i takt med förändrade behov och framtida lagstiftning.

8.5 Möjliga insatser

Fördelen med att införa teknik i linje med digital hemtjänst är möjligheterna att skala upp inom samma plattform. Det innebär färre digitala moment för omsorgstagaren och en trygghet i att utföra arbetet digitalt för medarbetarna. Rådet Ale kommun fått i omvärldsbevakningen är att inte starta upp med alla funktioner direkt, utan noga överväga vilket besök som blir starten. För att införandet ska bli så långsiktigt som möjligt behöver vi skynda långsamt. Här följer flertalet möjliga insatser.

Tillsyn/Social tillsyn

En insats som många kommuner startar med som första insats. Kan skapa ett mervärde för omsorgstagaren om det via det digitala införandet sker en ökad kontinuitet. Detta möjliggör för djupare samtal, en ökad kännedom om individen och en ökad kvalitet i mötet trots att det sker via en skärm.

Dusch

Det digitala besöket kan bestå av ett förberedande samtal inför att omsorgspersonal ska komma hem till omsorgstagaren för att fysiskt hjälpa med en dusch. I de fall kan samtalet skapa en motivation till ökad självständighet i form av påminnelse och motivation att förbereda efter sin förmåga. I fall där omsorgstagaren är mer självständig och har fysiska duschbesök där medarbetarna väntar utanför som trygghetsskapande insats, kan ett samtal innan och efter skapa samma trygghet. Om omsorgstagaren inte svarar efter duschen kan larm gå ut till ordinarie hemtjänst.

Promenad

Likt duschbesöket kan det vara upplagt som påminnelse inför ett fysiskt besök eller som en trygghet i att våga utföra insatsen själv med någon som väntar på återkoppling efteråt. Genom att uppge promenadsträcka blir det lätt att nå omsorgstagaren om fall skulle uppstå.

Gruppträffar

Mötesplatser kan skapas digitalt och tillgängliggöra hälsofrämjande arenor och bryta isoleringen även för de med begränsad möjlighet att fysiskt ta sig till mötesplatser för socialt umgänge. Här möjliggörs även att skapa olika typer av mötesplatser anpassade efter målgruppens önskemål. När insatsen sker kopplat till verksamheten behövs en mötesledare som kan anpassa vem som syns störst i bild och hjälpa vid tekniska frågor.

Gruppträning

Hälsofrämjande eller rehabiliterande insats för att höja den fysiska aktiviteten utan att behöva lämna hemmet. En enkel insats där fysioterapeut eller gruppträningssinstruktör visar rörelser och ser deltagarna för att kunna ge instruktioner.

Kulturaktiviteter

Insats i samverkan med kulturverksamhet. Kan till exempel bestå av rundvisning på en lokal konstutställning, livesändning av uppträdande i kyrka eller filmvisning med efterföljande gruppträff.

8.6 Informationshantering

Val av leverantör har direkt påverkan på omfattningen av personuppgifter som hanteras och lagras i den digitala lösningen. Det finns möjlighet att begränsa personuppgiftshanteringen genom att använda avidentifierade benämningar på enheter, exempelvis genom att namnge surfplattor som "Omsorgstagare 1", "Omsorgstagare 2" eller motsvarande. Kopplingen mellan enhet och individ kan då hanteras i befintliga verksamhetssystem, vilket bidrar till att undvika lagring av personuppgifter i ytterligare system och därmed minskar den samlade informationssäkerhetsrisken.

Det är vidare av stor vikt att säkerställa var leverantörerna har sina driftmiljöer, inklusive primära servrar och backupservrar. För att uppfylla gällande krav på informationssäkerhet och dataskydd behöver hantering och lagring av data ske på ett säkert sätt och i enlighet med tillämplig lagstiftning. Även i lösningar där endast en begränsad mängd personuppgifter lagras ställs höga krav på att själva videosamtalen genomförs via säkra och krypterade förbindelser, utan att information lagras på osäkra eller icke godkända servrar.

Inför en eventuell upphandling kommer tydliga krav att ställas avseende leverantörernas arbete med informationssäkerhet, dataskydd och efterlevnad av lagkrav, inklusive dataskyddsförordningen (GDPR) och andra relevanta regelverk. Kravställningen kommer att syfta till att säkerställa en trygg, säker och rättssäker hantering av information inom digital hemtjänst.

9 Resultat

Förstudien, i kombination med den tidigare utredningen, ger en samlad helhetsbedömning baserad på omvärldsbevakning av både kommuner som infört digital hemtjänst och aktuella leverantörer. I utredningen framhöll tillfrågade kommuner att ett lyckat införande förutsätter god kommunikation, både internt och externt. Vidare betonades vikten av att medarbetare kan förmedla ett likvärdigt bemötande i digitala möten som i fysiska, samt att förändrade arbetssätt är minst lika betydelsefulla som den tekniska lösningen i sig.

Kontakter med leverantörer inom ramen för förstudien bekräftar denna bild av införandeförutsättningarna och synliggör samtidigt de möjligheter som tekniken erbjuder. Den digitala hemtjänsten baseras på managerade surfplattor som är begränsade till de funktioner verksamheten tillgängliggör för omsorgstagaren. Samtliga leverantörer kan erbjuda lösningar i varierande omfattning, från mycket enkla alternativ där omsorgstagaren endast kan svara på eller avböja samtal, till mer omfattande funktioner med hälsofrämjande inslag såsom digitala gruppträffar, kulturevenemang eller enklare aktiviteter som gåtor. Dessa funktioner kan bidra till att skapa bättre förutsättningar för ett meningsfullt samtal vid exempelvis social tillsyn.

Ett övergripande syfte med digital hemtjänst är att stärka omsorgstagarnas självständighet. I omvärldsbevakningen har projektledarna tagit del av exempel där äldre genom digitala samtal blivit motiverade att delta i sociala aktiviteter utanför hemmet. Genom ökad kontinuitet, där samma eller ett begränsat antal medarbetare möter omsorgstagaren över tid, skapas förutsättningar för mer personliga och långsiktiga relationer. Detta underlättar uppföljande samtal, möjliggör fördjupad kännedom om individen och bidrar till ökad kvalitet i mötet.

En ytterligare aspekt som framkom är möjligheten att kombinera fysiska och digitala besök. Digital hemtjänst är inte avsedd att fullt ut ersätta samtliga fysiska hemtjänstinsatser, utan att fungera som ett komplement. Genom att ersätta enstaka besök med digitala insatser kan antalet dagliga besök minska, vilket kan ge omsorgstagaren större möjlighet att planera sin dag och uppleva ökad flexibilitet i vardagen.

En risk som identifierades i utredningen rör tekniska problem, vilket tydliggör vikten av att vald leverantör kan erbjuda en sammanhållen helhetslösning. Det behöver finnas tydliga rutiner och god tillgänglighet för att snabbt kunna åtgärda tekniska störningar, oavsett om dessa avser mjukvara eller hårdvara. Samtidigt visar erfarenheter från tillfrågade kommuner att införandet av digital hemtjänst upplevdes som relativt enkelt och att omfattande utbildningsinsatser inte bedömdes nödvändiga. Detta står delvis i kontrast till leverantörernas perspektiv, som i högre grad betonar vikten av utbildning. Leverantörerna tillhandahåller i flera fall även utbildningsinsatser som en del av, eller som ett tillägg till, erbjudandet.

Avslutningsvis framkommer att valet av utförare är en avgörande framgångsfaktor. De medarbetare som arbetar med digital hemtjänst behöver ha förmåga att skapa trygghet, delaktighet och ett professionellt bemötande även i det digitala mötet. För att uppnå likvärdig kvalitet som vid fysiska hemtjänstbesök krävs både kommunikativ kompetens och förståelse för det digitala arbetssättets särskilda förutsättningar.

9.1 Projektets uppdrag

Projektets uppdrag är att införa en digital variant av hemtjänst, med fokus på en enkel produkt som har skalbarhet. Projektet innefattar såväl ny välfärdsteknik som ett nytt arbetssätt och innebär eventuellt en förändrad organisatorisk utformning.

9.2 Kravspecifikation

Kravställningen för ett eventuellt införande av digital hemtjänst ska utformas i samverkan med styrgrupp och berörda verksamheter, och ligga till grund för en kommande upphandlingsprocess. Nedanstående punkter utgör identifierade behov och övergripande krav som uppmärksammas inom ramen för förstudien och syftar till att ge en tidig bild av kravbild.

- Lösningen ska vara kompatibel med kommunens befintliga systemmiljö.
- Eventuella integrationsbehov ska tydliggöras av leverantören.
- Mjukvara och tillhörande hårdvara ska levereras som ett sammanhållet helhetspaket av leverantören.
- Leverantören ska ansvara för drift, uppdateringar och teknisk funktion enligt överenskommen nivå.
- Surfplattan ska vara managerad och administreras av verksamheten.
- Möjlighet till lokal lagring, exempelvis av bilder eller filer, ska inte finnas.
- Surfplattan ska vara upplåst och enkel att använda för omsorgstagaren. Med upplåst syftas här att inget lösenord eller identifikation som till exempel Bank ID, ska krävas av omsorgstagarna för att använda surfplattorna.
- Lösningen ska vara skalbar och möjlig att anpassa utifrån verksamhetens behov över tid, från enklare funktionalitet såsom att enbart möjliggöra videobaserade omsorgsinsatser till mer komplexa lösningar med utökade funktioner och arbetssätt.
- Tillgänglig, säker och ändamålsenlig support ska erbjudas för både verksamhet och omsorgstagare.
- Supportens omfattning och tillgänglighet ska tydliggöras.
- En grundförutsättning är att lösningen uppfyller krav enligt gällande lagstiftning, inklusive GDPR och sekretesslagstiftning.
- Lagring, åtkomst och spårbarhet ska vara tydligt reglerade och möjliga att följa upp.

Commented [A1]: Förtydligande gällande upplåsta surfplattor.

9.3 Resursbehov

För att införandet ska kunna ske behöver följande professioner avsätta resurser:

- Systemförvaltare. Omfattning beror på val av leverantör då de uppgett olika stort internt resursbehov av systemförvaltare. Varierar från inget resursbehov till 8 timmar utbildning, 40 timmar införande samt 1 timma/vecka fortsatt drift.

- Enhetschef-/er inom hemtjänsten. Resurser krävs fortlöpande, såväl vid pilotprojekt som för fortsatt förvaltning inom verksamheten. Vid införande beräknas utbildning ta ca 4-8 timmar. Resterande resursanvändning sker i ordinarie verksamhet.
- IT-enheten. Omfattning beror på val av leverantör då de uppgett olika stort internt resursbehov av IT. Generellt uppfattas resursbehovet inte vara omfattande. Från ca 30 minuter till 8 timmar vid införande samt ca 8 timmar inför upphandling och samverkan.
- Projektledare. Resurser krävs att driva arbetet framåt, skapa projektplan, upphandlingsförfarande och skapa samsyn i verksamhetsområdet gällande införandet. Resurser krävs även vid uppstart samt avslut för att utvärdera införandet. Tid ej relevant, ingår i arbetsuppdraget.
- Styrgrupp. Resurser krävs för att skapa beslut i frågor som rör projektet. Ca 5h.
- Upphandling. Resurser krävs från upphandlingsenheten gällande kravställan och avtal för att skapa goda förutsättningar gällande val av leverantör. Upphandling har uppgett att de avsätter de resurser som krävs, beräknas ta ca 16 timmar.
- Medarbetare. Resurser krävs från verksamheten, det är av avsevärd vikt att medarbetare med rätt kompetens tillsätts för att lyckas med förväntad nytta. Vid införande beräknas utbildning ta ca 4-8h. Resterande resursanvändning sker i ordinarie verksamhet.
- Informationssäkerhet. Resurser internt inom socialförvaltningen av utvecklingsledare och/eller verksamhetssamordnare inom informationssäkerhet. Beräknas ta ca 7 timmar.

Kommungemensamma resurser totalt: 32h

9.4 Projektbudget

Engångskostnad vid implementering är ibland kostnadsfritt och ingår i den löpande kostnaden. Vissa företag har en tillkommande införande- samt utbildningskostnad på ca 35 000:-

Löpande kostnader per år vid 20 surfplattor med drift, support och mjukvara kostar ca 349 000:- baserat på ett medelvärde av sex olika leverantörers inkomna uppgifter. Observera att kostnaderna är siffror företagen inkommit med, med inte gett offert på. Aktuell prisbild kan komma att justeras, antal surfplattor kan komma att justeras.

Budget i form av personalkostnader bedöms ej relevant då samtliga professioner (undersköterskor, systemförvaltare, projektledare och enhetschefer) utbildas och introduceras inom den ordinarie arbetstiden. Drift sker i ordinarie verksamhet och specificeras ej vid projekt.

9.5 Tid- och aktivitetslista

Aktivitet	Planerat	Ansvarig
Projektplansbeställning	Q2 2026	Projektledare
Projektplan	Q2 2026	Projektledare

Samverkansplan	Q2 2026	Projektledare
Kommunikationsplan	Q2 2026	Projektledare
Etablera kontakt med IT	Q2 2026	Projektledare
Etablera kontakt med upphandlingsenheten	Kontakt är upprättad Q1 2026.	Projektledare
Dialog och förankring med verksamheten.	Q2-Q3	Projektledare
Utformning av organisering och arbetssätt.	Q2-Q3	Styrgrupp i samverkan med projektledare.
Upphandling	Q3 2026	Upphandling, projektledare, representant från IT och informationssäkerhet.
Konsekvensbedömning	Q3 2026	Projektledare i samverkan med infosäkerhetshandläggare och/eller utvecklingsledare digitalisering
Rekrytering av personal.	Q4	Enhetschef i samverkan med HR.
Utbildning av berörd personal.	Q1 2027	Leverantör i samverkan med projektledare och enhetschef.
Projektstart	Q1 2027	Projektledare i samverkan med styrgrupp.
Tidig utvärdering	Q3 2027	Projektledare.
Utvärdering	Q1 2028	Projektledare i samverkan med styrgrupp.

9.6 Överlämnande till förvaltning

Efter avslutat projekt avser arbetet med digital hemtjänst förvaltas inom ordinarie verksamhet.

10Risker

10.1Organisering

I dialog med andra kommuner under utredningen samt i kontakt med leverantörer inom ramen för den nuvarande förstudien har organisering och bemanning av digital hemtjänst identifierats som ett viktigt riskområde. Erfarenheter visar att valet av bemanningslösning har

stor betydelse för både kvalitet och kontinuitet i insatsen. Det finns en risk i att betrakta digital hemtjänst som en uppgift som kan tilldelas utan tydlig kravbild eller långsiktig planering. En sådan organisering kan leda till kortsiktiga lösningar där omsorgstagarens behov av kontinuitet, trygghet och kvalitet inte fullt ut tillgodoses.

Digital hemtjänst ställer särskilda krav på kompetens och arbetssätt. För att insatsen ska fungera ändamålsenligt bedöms det vara väsentligt att rollen bemannas med medarbetare som har förutsättningar att arbeta relationsskapande även i en digital kontext, bygga förtroende via skärm samt uppmärksamma och tolka förändringar hos omsorgstagaren. Dessa aspekter är centrala i valet av organisering och utgör en viktig grund för framtida rekrytering.

10.2 Teknik

Utöver risken för tekniska störningar i själva systemlösningarna finns även praktiska hinder kopplade till uppkoppling. Många omsorgstagare saknar i dagsläget egen internetuppkoppling i hemmet, vilket begränsar möjligheten att införa digital hemtjänst om inte uppkoppling kan tillhandahållas som en del av leverantörens erbjudande. Därtill förekommer geografiska områden där internetuppkopplingen är instabil eller av varierande kvalitet, vilket kan påverka driftsäkerheten och därmed tillförlitligheten i de digitala insatserna.

I nuläget finns flera leverantörer som erbjuder uppkopplingslösningar kopplade till olika typer av välfärdsteknik i omsorgstagares hem. Täckning och funktionalitet kan dock variera mellan leverantörer beroende på geografiskt område. En leverantör kan erbjuda tillräcklig uppkoppling i ett område, medan en annan lösning krävs i ett annat.

10.3 Resursbehov

I dialog med leverantörer har det framkommit att omfattningen av kommunens interna resursbehov kan variera mellan olika lösningar, framför allt avseende insatser från systemförvaltning. Vissa lösningar innebär ett löpande behov av interna resurser för att säkerställa införande och drift, medan andra i större utsträckning hanteras av leverantören med endast begränsade justeringar inom verksamheten, exempelvis av koordinator.

Denna variation medför en risk i form av begränsad förutsebarhet kring det faktiska resursbehovet innan upphandling. Ett högre än förväntat behov av interna resurser, särskilt inom systemförvaltning, kan påverka tidsplanen och innebära att införandet behöver senareläggas. Risken kommer därför att beaktas i det fortsatta arbetet och i utformningen av upphandlingen.

11 Överlämnade av resultatet

Lämnas över till beställare/styrgrupp 2026-02-20 och redovisas i Socialnämnden 2026-03-23.

12Konsekvensanalys

Att inte införa digital hemtjänst innebär att kommunen avstår från ett utvecklingssteg inom digitaliseringen av äldreomsorgen. Även om införandet i sig inte utgör en omfattande förändring, är digital hemtjänst en viktig del i att successivt utveckla arbetssätt och ta tillvara tekniska möjligheter.

Ett uteblivet införande kan på sikt begränsa verksamhetens förutsättningar att möta demografiska förändringar, där antalet omsorgstagare förväntas öka samtidigt som tillgången till arbetsför personal minskar. Utan digitala komplement kvarstår ett ensidigt beroende av fysiska insatser, vilket minskar flexibiliteten i planering och resursanvändning. För omsorgstagaren innebär ett uteblivet införande färre möjligheter till ökad självständighet, kontinuitet och flexibilitet. Digitala insatser som komplement till fysiska besök kan bidra till ökad kvalitet i mötet och bättre anpassning till individens behov.

Sammantaget bedöms konsekvensen av att inte införa digital hemtjänst vara att kommunen går miste om ett verktyg som stödjer både verksamhetsutveckling och långsiktig omställning inom äldreomsorgen.

13Förslag till beslut.

Projekt föreslås startas då förstudien visar på att införandet av digital hemtjänst kan bidra till att utveckla arbetssätt inom äldreomsorgen och utgöra ett steg i kommunens fortsatta digitalisering. Förstudien, tillsammans med tidigare utredning och omvärldsbevakning, visar att digital hemtjänst kan fungera som ett komplement till befintliga hemtjänstinsatser. Samt ge ökade möjligheter till kvalitet, kontinuitet och självständighet för omsorgstagaren.

Förstudien visar även att ett införande, i projektförhållanden, ger förutsättningar att pröva och anpassa lösningen utifrån verksamhetens behov, med fokus på organisering, kompetens och förändrade arbetssätt. Erfarenheter från andra kommuner samt dialog med leverantörer indikerar att införandet är genomförbart och att tekniska lösningar finns som kan anpassas i både omfattning och komplexitet över tid.

Mot bakgrund av demografiska förändringar med ett ökande antal omsorgstagare och minskad tillgång till arbetsför personal bedöms ett projekt möjliggöra en kontrollerad och kunskapsbaserad utveckling av digitala arbetssätt. Projektet bedöms därmed utgöra ett ändamålsenligt nästa steg för att pröva digital hemtjänst som en del av kommunens långsiktiga utveckling av äldreomsorgen.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Socialförvaltningen
Diarienummer: 2026/123
Datum: 2026-03-09
Verksamhetschef Ulrika Johansson

Socialnämnden

Digital hemtjänst

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Under 2024 genomförde Socialförvaltningen en utredning med inriktning på välfärdsteknik, initialt med fokus på läkemedelsautomater. Utredningen visade att syftet med satsningen: att höja kvaliteten i omsorgen, möta utmaningar kopplade till kompetensförsörjning och använda personalresurser mer effektivt, kan uppnås genom flera olika angreppssätt. Mot denna bakgrund breddades analysen till att även omfatta digital hemtjänst som ett möjligt komplement till traditionella insatser.

Digital hemtjänst är ett samlingsnamn för snarlika, men varierande, tekniska lösningar som tillhandahåller möjligheten för omsorgstagaren att i sitt hem digitalt kunna tillgodose besök från verksamheten.

Som del av en tidigare utredning genomfördes en omvärldsbevakning av digital hemtjänst med utgångspunkt i kommunala verksamheter i Lunds kommun, Åtvidabergs kommun och Mölndals stad. Resultatet indikerade att digital hemtjänst kan fungera som ett uppskattat komplement till fysiska insatser, med potential att öka kontinuitet, förutsägbarhet och trygghet för omsorgstagare samt bidra till effektivare arbetsformer för verksamheten.

Sammantaget bedöms digital hemtjänst vara relativt enkel att införa ur ett tekniskt perspektiv, men förutsätter att verksamheten samtidigt etablerar nya arbetssätt och inte enbart inför ny teknik. Digital hemtjänst ligger i linje med den nya socialtjänstlagen som delvis syftar till att arbeta mer förebyggande.

Dessutom skulle digital hemtjänst bidra både till ett steg i den digitala utvecklingen och vara ett viktigt komplement i den framtida kompetensförsörjningsutmaningen inom äldreomsorgen.

Ebba Gierow
Förvaltningschef

Ulrika Johansson
Verksamhetschef

Beslutsunderlag

- Förstudie digital hemtjänst

Ärendet

Under 2024 genomförde Socialförvaltningen en utredning med inriktning på välfärdsteknik, initialt med fokus på läkemedelsautomater. Utredningen visade att syftet med satsningen: att höja kvaliteten i omsorgen, möta utmaningar kopplade till kompetensförsörjning och använda personalresurser mer effektivt, kan uppnås genom flera olika angreppssätt. Mot denna bakgrund breddades analysen till att även omfatta digital hemtjänst som ett möjligt komplement till traditionella insatser.

En utredning med omvärldsbevakning kring förutsättningar för digitala lösningar inom socialnämndens område är genomförd under 2024 där digital hemtjänst är en av dessa lösningar. Mot bakgrund av utredningens slutsatser, kommunens demografiska utveckling, geografiska förutsättningar samt Socialnämndens uppdrag inom välfärdsteknik finns behov av en fördjupad förstudie. Förstudien tar vid där utredningen avslutades och ge ett mer konkret och samlat beslutsunderlag inför ett eventuellt införande av digital hemtjänst i Ale kommun, med fokus på tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga aspekter.

Förstudien ska tydliggöra vilken nytta digital hemtjänst kan ge för omsorgstagare, medarbetare och organisation. Förväntad nytta är bland annat:

- Ökad kvalitet, kontinuitet och personcentrering för omsorgstagaren.
- Mer effektiv användning av personalresurser.
- Stöd i arbetet med kompetensförsörjning.
- Underlag som bidrar till Socialnämndens mål och kommunens långsiktiga utveckling inom välfärdsteknik.

Digital hemtjänst är ett samlingsnamn för snarlika, men varierande, tekniska lösningar som tillhandahåller möjligheten för omsorgstagaren att i sitt hem digitalt kunna tillgodose besök från verksamheten.

Som del av en tidigare utredning genomfördes en omvärldsbevakning av digital hemtjänst med utgångspunkt i kommunala verksamheter i Lunds kommun, Åtvidabergs kommun och Mölndals stad. Resultatet indikerade att digital hemtjänst kan fungera som ett uppskattat komplement till fysiska insatser, med potential att öka kontinuitet, förutsägbarhet och trygghet för omsorgstagare samt bidra till effektivare arbetsformer för verksamheten.

Samtliga tillfrågade leverantörer uppger att deras lösningar kan anpassas för att även fungera för målgrupper med begränsad teknisk vana. Det ska inte krävas någon digital kompetens hos omsorgstagaren för att kunna ta emot eller avböja ett digitalt tillsynsbesök.

Sammantaget bedöms digital hemtjänst vara relativt enkel att införa ur ett tekniskt perspektiv, men förutsätter att verksamheten samtidigt etablerar nya arbetssätt och inte enbart inför ny teknik.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att digital hemtjänst skulle kunna bli ett bra komplement till den befintliga hemtjänsten och vara ett steg i både att ta ett kliv fram i digitaliseringen och ett steg i att möta den kommande kompetensförsörjningsutmaningen inom äldreomsorgen. Förvaltningen har påbörjat nästa steg för att komma vidare i ett införande.

Genom att erbjuda digital hemtjänst kan tröskeln in till hemtjänsten bli lägre och den personbundna omsorgen skjutas upp. Digitala insatser kan även bidra till ökad kontinuitet, stärkt trygghet och mer personcentrerade arbetssätt genom att omsorgstagaren möter ett begränsat antal medarbetare och ges möjlighet till återkommande, förutsägbara kontakter.

Den tekniska lösningen möjliggör även att insatser kan genomföras på utsatt tid, oberoende av restider och yttre störningar, vilket frigör tid för kvalitativ omsorg.

Den digitala hemtjänsten ligger i linje med inriktningen i den nya socialtjänstlagen, där fokus förflyttas mot tidiga, förebyggande och lättillgängliga insatser som stärker individens egna resurser.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Initialt kommer ett införande om digital hemtjänst vara förenat med en kostnad främst utifrån att det krävs inköp av de tekniska produkterna som kommer upphandlas.

Löpande kostnader per år vid 20 surfplattor med drift, support och mjukvara är ca 350 000:- baserat på ett medelvärde av sex olika leverantörers inlämnade uppgifter. Observera att kostnaderna är siffror företagen inkommit med, men ännu inte gett offert på.

Budget i form av personalkostnader bedöms ej relevant då samtliga professioner (undersköterskor, systemförvaltare, projektledare och enhetschefer) utbildas och introduceras inom den ordinarie arbetstiden. Drift sker i ordinarie verksamhet och specificeras ej vid projekt.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Utifrån förstudiens resonemang så är det förvaltningens bedömning att digital hemtjänst skulle kunna skapa mer kontinuitet genom att kunna få samma personal vid sina digitala hemtjänstbesök. Det skulle även kunna innebära en lägre tröskel och vara ett bra alternativ för nya personer som får hemtjänst att starta upp med.

Dock viktigt att digital hemtjänst kommer ske på frivillig basis och är inte tänkt att ersätta fysiska besök. De ska vara ett komplement och alternativ till dagens insatser.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ett införande av digital hemtjänst ligger i linje med kommunfullmäktiges mål för ökad kundnytta och även effektivitet.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

En plan för genomförande och implementering kommer utarbetas under året.

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef
Verksamhetschef äldreomsorgen
Verksamhetschef MOSS

Utredning

Digital hemtjänst

Godkänd

2025-04-09

Beställare

Ulrika Johansson,
Verksamhetschef äldreomsorg

Angelica Lazo De La Vega
Campana,
Enhetschef/medledare
äldreomsorg

Mattias Leufkens,
Verksamhetschef myndighet och
specialiststöd

Organisation

Socialförvaltningen

Projektledare

Moa Edlund Kasimir,
Verksamhetsutvecklare äldreomsorg

Camilla Wennberg,
Samordnare SoL och LSS

Organisation

Socialförvaltningen

Innehåll

1	Bakgrund	3
1.1	Utredningens uppdrag	3
1.2	Utgångspunkter	3
1.3	Beroenden	3
2	Avgränsningar	4
3	Förväntad nytta	4
4	Nulägesanalys	4
5	Intressenter	4
6	Omvärldsbevakning	5
6.1.1	<i>Lund</i>	<i>5</i>
6.1.2	<i>Åtvidaberg</i>	<i>7</i>
6.1.3	<i>Möln dal</i>	<i>8</i>
7	Teknik	10
7.1	Enkelhet	10
7.2	Potential/Nytta	10
8	Resultat	11

1 Bakgrund

Under 2024 utreddes möjligheterna att införa läkemedelsautomater inom Socialförvaltningen. Utredningen påvisade att det fanns fler sätt att angripa syftet (se nedan i beskrivningen). I Nämndplan för Socialförvaltningen 2025 skriver Nämnden under avsnitt 3.4.2 ”Uppdrag välfärdsteknik” följande:

Beskrivning

Innevarande års utredning och omvärldsbevakning skall under Q1 2025 resultera i en konsekvensbeskrivning samt plan för införande av välfärdsteknik på bred front inom socialnämndens område, som ett inspel till budgetarbete inför 2026. Syftet med införandet av välfärdsteknik är att höja kvalitet, motverka utmaningen med kompetensförsörjning samt optimera hur, och till vad, vi använder vår personal.

Förvaltningens plan för genomförande

Förvaltningen tolkar uppdraget som att den utredning som åsyftas är den kartläggning som gjordes avseende förutsättningar för läkemedelsautomater i Ale kommun. För att vidare slå an ett brett perspektiv och inte enbart fokusera på en enskild produkt avser förvaltningen att också återkomma under Q1 med resultatet av utredningen avseende digital hemvård/digitalt stöd (motsvarande det som gjorts i Lunds kommun) inklusive en plan för införande.

1.1 Utredningens uppdrag

Inför påbörjad utredning samlades undertecknade, berörda verksamhetschefer samt administrativ enhetschef för att understryka utredningens primära uppdrag. Utredningens syfte är att belysa förutsättningar, möjligheter och risker inför ett eventuellt införande av digital hemtjänst. Den ska inte behandla en implementeringsprocess, utan enbart ge nämnden ett underlag för att besluta om en förstudie bör genomföras.

Utredningen inkluderar en analys av hur andra kommuner hanterat frågan och vilka lärdomar som kan dras av deras erfarenheter. Dessutom genomförs en intern behovsanalys där enhetschefer får bedöma möjligheten att införa digital hemtjänst inom sina verksamheter.

1.2 Utgångspunkter

[Nämndplan och budget 2025, Socialnämnden Ale kommun](#)

1.3 Beroenden

Utredningen kommer presenteras som en del i ett bredare tjänsteutlåtande tillsammans med välfärdsbibliotek och uppföljning av läkemedelsautomater. Med anledning att ge ett samlat svar på de frågor nämnden berör gällande digitalisering inom Socialförvaltningen.

2 Avgränsningar

Utredningen ska endast belysa förutsättningar, möjligheter och risker inför ett eventuellt införande. Utredningen ska inte angripa en implementeringsprocess i detta tidiga skede.

3 Förväntad nytta

Utredningen syftar till att ge nämnden ett välgrundat beslutsunderlag för huruvida en förstudie bör genomföras inför ett eventuellt införande av digital hemtjänst. Genom att analysera hur andra kommuner har hanterat liknande frågor kan vi identifiera både möjligheter och risker, vilket ger värdefulla insikter inför vidare beslut.

Utöver detta omfattar utredningen en intern behovsanalys där enhetschefer får bedöma i vilken utsträckning digital hemtjänst är genomförbar inom deras verksamheter. På så sätt skapas en helhetsbild av både externa erfarenheter och interna förutsättningar.

4 Nulägesanalys

Ale kommun, liksom resten av Sverige, ser en förändrad befolkningsstruktur där andelen äldre ökar samtidigt som färre är i arbetsför ålder. Redan idag innebär detta ett växande behov av omsorg och vårdtjänster, och det påverkar hur samhället planerar för framtiden. Kommunens geografiska variation, med både tätorter och stora landsbygdsområden, innebär olika förutsättningar för hur hemtjänsten organiseras och anpassas för att möta invånarnas behov.

Enhetschefernas insikter är värdefulla för att bedöma förutsättningarna för digital hemtjänst. I dagsläget har de begränsad kunskap om modellen, men ser utmaningar kopplade till målgruppens behov och de tekniska förutsättningarna. Deras erfarenheter och perspektiv kommer att vara centrala i det fortsatta arbetet med att identifiera både möjligheter och eventuella risker.

Den demografiska utvecklingen i kombination med Ale kommuns geografiska förutsättningar gör det därför viktigt att noggrant utreda både möjligheter och begränsningar med digital hemtjänst innan ett eventuellt införande.

5 Intressenter

De som kommer beröras organisatoriskt av ett eventuellt införande är ordinärt boende, därav har kontakt upprättats med enhetschef för respektive hemtjänstenhet. Enhetscheferna har besvarat frågan om möjligheter att införa digitala insatser på respektive enhet finns i dagsläget. Svaret är att det finns viss möjlighet inom samtliga områden men att de berörs av olika geografiska förutsättningar.

Enhetscheferna bedömer att digital hemtjänst främst skulle vara möjlig för omsorgstagare som redan har viss vana vid digital teknik. Flera enhetschefer betonar att de valt att räkna bort omsorgstagare som eventuellt skulle kunna vara aktuella vid ett senare tillfälle, men att de har för lite information för att bedöma det fullt ut i dagsläget.

En ytterligare utmaning är att många omsorgstagare lever i social isolering, vilket gör att den fysiska tillsynen ofta utgör deras enda mänskliga kontakt under dagen. För dessa individer ser enhetscheferna en risk att digital hemvård inte fullgott kan ersätta det behov av social interaktion som det fysiska mötet innebär. Det är främst tillsynsbesök som beräkningarna ovan avser då insatser som dusch, måltid eller promenad innebär ett helt nytt arbetssätt som är svårt för enhetscheferna att beräkna i dagsläget.

Därtill finns praktiska hinder som till exempel att många omsorgstagare saknar egen internetuppkoppling i hemmet, vilket ytterligare begränsar möjligheten att införa digitala lösningar om inte detta kan ingå från leverantör. Det finns även geografiska områden där internetuppkoppling är av sviktande karaktär. I dagsläget erbjuds flera olika leverantörer gällande uppkoppling vid andra tekniska lösningar i hemmet riktade till omsorgstagare. En leverantör kan tillgodose tillräcklig uppkoppling i ett område medan en annan krävs vid ett annat geografiskt område. Vid ett eventuellt införande av digital hemtjänst i Ale kommun behöver frågan finnas med vid upphandling.

6 Omvärldsbevakning

6.1.1 Lund

Bakgrund

Lunds kommun är en av de ledande aktörerna i Sverige när det gäller digital hemvård och har varit en inspirationskälla för alla övriga kommuner vi under omvärldsbevakningen kommit i kontakt med. Projektet startade upp i januari 2023 och redan samma år genomförde kommunen en undersökning bland omsorgstagare som haft digital hemvård i sex månader. Resultatet visade att samtliga brukare var lika nöjda eller mer nöjda med den digitala lösningen jämfört med när de fick fysisk hjälp. Digital hemvård började i projektform och är nu ett permanent arbetssätt i Lunds kommun.

En annan viktig faktor har varit samverkan med akademien där en forskare från Lunds universitet har följt projektet med digital hemvård från start. Vilket har bidragit till att skapa värdefull evidens kring digitalisering inom äldreomsorg. Resultatet beräknas bli tillgängligt under 2025.

Utmaningar

Enligt arbetsledaren för digital hemvård har det inte identifierats några specifika risker under implementeringen, och processen har varit smidig. Dock påpekas vikten av marknadsföring – både intern och extern – för att underlätta implementeringen. Om de hade gjort om projektet skulle mer kraft ha lagts på denna aspekt för att underlätta och förenkla införandet av den digitala lösningen.

En lärdom som Lunds kommun har dragit är vikten av att beakta kulturella skillnader vid implementering av digital hemvård, särskilt i jämförelse med exempelvis Finland. Samtidigt har Oiva Health, som redan har implementerat metoden i Finland, varit en värdefull källa till inspiration och stöd under processen.

Möjligheter

- Omsorgstagarna uppskattar att det ofta är samma medarbetare som utför insatsen.
- De digitala besöken sker nästan uteslutande vid utlovad tid. Det tycker omsorgstagarna är positivt. Fysiska besök blir ibland försenade på grund av oförutsedda händelser som larm hos andra omsorgstagare.
- Videosamtalen skapar en relation och flera har berättat att de ser fram emot att ses. Särskilt uppskattat är att man kan prata i lugn och ro ansikte mot ansikte.
- De digitala besöken hjälper omsorgstagarna att få struktur på dagen.
- Omsorgstagare med oro och ångest har kunnat erbjudas videosamtal, vilket minskat antalet larm.
- Hemvårdens medarbetare upplever mindre stress när antalet larm minskar, men också för att antalet fysiska tillsynsbesök minskar.
- Medarbetarna upplever också att det dagliga arbetet blivit lättare att planera och utföra när vissa insatser sker digitalt från e-hemvården

Organisation och insatser

Lunds kommun startade i november 2024 med att även erbjuda insatser på helgen och har sen dess erbjudit digital hemvård varje dag 07:30-22:00. De har just nu åtta anställda och utför cirka 80 digitala besök per dag. Idag arbetar fyra medarbetare dagtid och två kvällstid.

Lunds kommun har inställningen att alla insatser är möjliga. Varje fall bedöms individuellt i samråd med omsorgstagaren. Vill omsorgstagaren ha hjälpen utfört digitalt? Kan omsorgstagaren utföra insatsen med hjälp av stöttning/guidning, påminnelse eller bara bibehållen känsla av trygghet?

Teknik

Lund har valt att arbeta med två leverantörer, Oiva Health och Salus Mea. Båda leverantörerna erbjuder olika tjänster, men kommunen är nöjd med bägge. Ingen leverantör avråds. Oiva Health, som kommunen har haft ett långt samarbete med, kommer initialt från Finland där företaget redan genomfört liknande projekt.

När det gäller IT-sidan av implementeringen har kommunen haft goda erfarenheter. För att säkerställa en smidig drift krävs det att IT-avdelningen sätter upp en instans i den mobila enhetshanteringslösningen. Det har även varit viktigt att kunna ha kontroll och göra individuella inställningar på enheterna, vilket har fungerat mycket bra i Lunds kommun. Med rätt kompetens och struktur inom enheten har inte IT-stödet varit särskilt tungt, men det beror givetvis på hur verksamheten är uppbyggd.

Teknisk möjlighet finns omsorgstagare att nyttja tekniken till att starta videosamtal med anhöriga.

Ekonomi och avgifter

Kostnad för teknik är 268 SEK per månad och omsorgstagare, i priset ingår surfplatta, telefonabonnemang och mjukvara. Kostnad för digitalt besök skiljer sig inte från övriga fysiska besök.

Sammanfattning

Lunds kommun är ett föregångsexempel för digital hemvård. Kommunen har noggrant utvärderat och samarbetat med två leverantörer för att bygga upp en hållbar digital lösning. Erfarenheterna från Finland, samt en forskare från Lunds universitet som följer projektet, har varit viktiga för utfallet. Det har inte rapporterats några större problem, och omsorgstagarna är mycket nöjda med den digitala lösningen. Samtidigt har kommunen identifierat vikten av marknadsföring och rätt förberedelser för att underlätta införandet av digital hemvård. Digital hemvård är numera ett vedertaget arbetssätt i kommunen och bedrivs samtliga veckodagar.

6.1.2 Åtvidaberg

Bakgrund

Åtvidabergs kommun är en mindre kommun med en åldrande befolkning och stora geografiska avstånd. Digitala lösningar kan bidra till att förbättra omsorgens räckvidd, men enhetschefen betonar att tekniska förutsättningar och målgruppens behov måste beaktas. Åtvidabergs kommun startade vid årsskiftet 2024/2025 ett pilotprojekt inom digital hemtjänst som bygger på Lund kommuns modell.

Utmaningar

Enhetschefen beskriver blandade reaktioner från medarbetarna, där vissa ser potentialen medan andra är mer tveksamma.

Tekniska utmaningar har krävt stöd från IT-avdelningen, och enhetschefen lyfter vikten av att testa tekniken grundligt. Initialt stötte kommunen på lättare tekniska problem bland annat att skärmen släcktes ned efter 90 sekunder något som inte upptäcktes vid ett snabbare test av tekniken. Brandväggar var även en försvårande omständighet som upptäcktes.

En lärdom Åtvidabergs kommun skickar med är vikten av att även informera anhöriga för att samtliga ska ha samma bakgrundsinformation. Om anhöriga inte har kunskap om den digitala modellen finns det en risk att omsorgstagaren drar tillbaka sitt samtycke om att delta digitalt.

Möjligheter

Projektet ses som ett komplement till fysiska besök, inte en ersättning. Det fokuserar främst på förebyggande insatser, såsom trygghetsskapande kontakt och tillsynsbesök för att minska antalet larm. Det finns idéer om att eventuellt använda plattorna för trygghetsskapande och hälsofrämjande aktiviteter längre fram.

Enhetschefen ser digital hemtjänst som en möjlighet att ge mer förutsägbara besök, men betonar att fortsatt utvärdering krävs. Då Åtvidabergs kommun är tidigt i sin projektstart har de ännu inte utvärderat insatsernas utfall.

Organisation och insatser

Två specialistundersköterskor ansvarar för samtalen för att skapa kontinuitet. Processen inleds med en telefonkontakt, följt av ett hembesök där modellen förklaras och plattan installeras.

Samtalen sker måndag till fredag 08–16 och bidrar till en mer förutsägbar hemtjänst för omsorgstagarna.

Fem omsorgstagare har insatserna i dagsläget då de är i uppstartsfas. Främst har den digitala hemtjänsten ersatt fysisk tillsyn samt telefontillsyn. Måltidsstöd har även testats hos en omsorgstagare där medarbetare kan säkerställa att omsorgstagaren börjar äta, denna insats är i ett tidigt skede och kommer utvärderas vidare.

Rutinen om en omsorgstagare inte svarar är att medarbetarna utför två försök digitalt, följt av ett telefonsamtal. Vid fortsatt uteblivet svar återgår insatsen till ett fysiskt besök.

Teknik

Leverantören Digitala Samtal har ansvarat för utbildning och tekniskt stöd.

Hittills har sviktande internetuppkoppling inte varit ett problem, men det kan bli en begränsning i vissa områden.

Teknisk möjlighet saknas för att starta videosamtal med anhöriga, men möjligheten finns att integrera HSL i framtiden.

Ekonomi och avgifter

Under pilotprojektet är digitala besök kostnadsfria för de omsorgstagare som inte har några fysiska insatser. De som redan har fysiska insatser betalar enligt gällande taxa även för de digitala insatserna. Det innebär att en omsorgstagare kan påbörja digital hemtjänst kostnadsfritt men om ytterligare fysiska insatser läggs på kommer även de digitala insatserna kosta framöver. En tydlig informationsinsats har krävts för att förklara avgiftsmodellen.

Ingen kostnad utgår för lån av teknik eller mjukvara.

Sammanfattning

Åtvidabergs kommun har startat ett pilotprojekt för digital hemtjänst, baserat på Lunds modell, för att förbättra tillgängligheten. Projektet kompletterar fysiska besök med digital tillsyn och trygghetsskapande kontakt.

Reaktionerna bland medarbetarna är blandade, och tekniska utmaningar har krävt IT-stöd. Två specialistundersköterskor sköter samtalen, vilket ger kontinuitet. Fem omsorgstagare deltar hittills.

Under pilotperioden är digitala besök kostnadsfria för vissa, och utrustningen lånas ut. Projektets framgång beror på teknikens funktion, målgruppens acceptans och fortsatt utvärdering.

6.1.3 Mölndal

Bakgrund

Mölndals Stad har infört digital tillsyn och kommunikation inom hemtjänsten genom ett pilotprojekt i Lindome, där sju omsorgstagare deltar sedan våren 2024. Initiativet syftar till att minska restider och effektivisera tillsynsbesök samtidigt som det stärker omsorgstagarnas självständighet. Projektet baseras på Cuviva-appen, som även används inom hälso- och

sjukvården (HSL) för digitala vårdkontakter. I Mölndal var det primära fokuset med Cuviva-appen ett HSL perspektiv för att öka patienters möjlighet att själva ta blodtryck och andra mätvärden utan att en sjuksköterska behövde infinna sig fysiskt.

Möjligheter

En positiv utveckling har varit att tydligare differentiera arbetsuppgifter mellan undersköterskor och sjuksköterskor. Exempelvis har undersköterskor kunnat utföra sårvård i samarbete med HSL, vilket bidrar till en mer flexibel och välfungerande vård.

Flera omsorgstagare har uttryckt att de upplever att de digitala tillsynerna blir längre i tidsomfattning samt av större kvalitet än motsvarande fysiska besök. Det mänskliga mötet kan även ske via skärmen.

Även om tjänsten idag främst används för tillsyn och hälsoövervakning, finns potential att utveckla trygghetsskapande och hälsofrämjande aktiviteter via appen. Tankar finns även om att inkludera omsorgstagare som inte innehar andra hemtjänstinsatser.

HSL har redan sett att kontaktvägarna blivit snabbare och att färre samtal samt larm inkommit. Hemtjänsten har ännu inte hunnit utvärdera detta närmare.

Utmaningar

Projektet har mött viss skepsis från medarbetare. Enhetschefen understryker vikten av att tidigt involvera både myndighet och HSL för att samordna arbetet på ett effektivt sätt.

Vissa utmaningar har även uppstått när omsorgstagare använder egna enheter, vilket har krävt extra stöd och anpassningar.

Organisation och insatser

Tre medarbetare delar på arbetet, där en av dem ansvarar för samtalen fem eftermiddagar i veckan. Den digitala tillsynen har ersatt både fysiska och telefonbaserade tillsynsbesök, vilket ger en mer flexibel och effektiv lösning.

Efter en paus under sommaren är projektet nu i gång igen. En viktig framgångsfaktor har varit samarbetet med HSL, där sjuksköterskor kan ta emot mätvärden, såsom blodtryck digitalt och kommunicera med omsorgstagarna via chatt. Appen används även för videosamtal och påminnelser om medicinering, vilket ytterligare stärker stödet och tryggheten för omsorgstagarna.

Teknik

Leverantören Atea står bakom underleverantören Cuviva. Den tekniska supporten sköts av Cuviva, medan IT-avdelningen enbart har genomfört en säkerhetsgranskning av lösningen.

Omsorgstagarna kan använda egna enheter eller låna en surfplatta genom leasing.

Teknisk möjlighet saknas för att starta videosamtal med anhöriga, men integrering med HSL är etablerad.

Ekonomi och avgifter

I dagsläget betalar omsorgstagarna ingen avgift för tjänsten, men detta kan komma att förändras framöver. Licenskostnaden är 200 kronor per person och månad för de som

använder en egen mobiltelefon eller surfplatta. För de som saknar egen enhet är kostnaden 580 kronor, vilket inkluderar en router vid behov. HSL står för dessa kostnader.

Sammanfattning

Mölnbalds digitala tillsyn har stärkt omsorgstagarnas tekniska självförtroende och förbättrat kontinuiteten i hemtjänsten. Samverkan med HSL har varit avgörande, och kommunen ser möjligheter till vidare utveckling. Samtidigt krävs fortsatt arbete för att få medarbetare och omsorgstagare att känna sig trygga med den digitala lösningen.

7 Teknik

Omvärldsbevakningen visar på fyra olika leverantörer för en möjlig digital hemtjänstlösning.

1. Oiva health – används av Lunds kommun.
2. Salus Mea – används av Lunds kommun.
3. Digitala samtal – används av Åtvidabergs kommun.
4. Atea (Cuviva-app) – används av Mölnbalds Stad.

Val av leverantör och skillnader gällande förutsättningar utreds närmare vid en eventuell förstudie.

7.1 Enkelhet

Omvärldsbevakningen visar att olika kommuner har valt olika tekniska lösningar för digital hemtjänst.

I Lund och Åtvidaberg har omsorgstagarna fått låna digitala plattor med en funktion som gör det möjligt att enkelt svara eller avböja samtal. Denna lösning anses användarvänlig, även för målgrupper utan tidigare teknikvana.

Mölnbalds Stad har däremot valt en annan strategi där mjukvaran kan användas på omsorgstagarnas egna enheter, såsom mobiltelefoner eller surfplattor. Denna lösning har fördelen att den kan integreras med redan befintlig teknik, men innebär också en utmaning eftersom inloggning med Bank-ID krävs. Till skillnad från lösningen i Lund och Åtvidaberg är Mölnbalds app mer omfattande och inkluderar funktioner för chatt, påminnelser och informationsdelning, utöver möjligheten att svara eller avböja samtal. Dock anses denna lösning vara mindre användarvänlig för personer utan teknikvana.

7.2 Potential/Nytta

Kontinuitet

Den tekniska lösningen kan bidra till en ökad kontinuitet gällande tillsynsinsatser som utförs digitalt. Omvärldsbevakningen visade att omsorgstagarna genom digitala tillsynsinsatser träffar ett mindre antal medarbetare vid dessa insatser. Detta skapar en tryggare och mer personlig relation, där samtalen kan fortsätta över flera besök och omsorgstagarna blir en del av ett sammanhang.

Tekniken möjliggör också att insatser ges på utsatt tid utan att påverkas av trafikstörningar eller andra åtaganden. Genom att minska restiden för hemtjänstpersonal frigörs mer tid för kvalitativ omsorg, där personalen kan vara fullt närvarande.

Förebyggande

Digital hemtjänst är ett komplement till fysiska besök och har en viktig förebyggande funktion. Genom trygghetsskapande kontakt och tillsynsbesök kan insatser bidra till att stärka den enskildes självständighet, förebygga ohälsa och minska risken för ökat omsorgsbehov. Ett salutogent förhållningssätt skapar möjligheter att främja hälsa och välbefinnande, vilket kan bidra till att skjuta upp eller minska behovet av mer omfattande insatser. För att digitala lösningar ska vara ett effektivt stöd i det förebyggande arbetet behöver de vara enkla, användarvänliga och utformade för att stärka individens egna resurser och förmåga till självständighet.

Personcentrerat

För omsorgstagarna innebär detta en ökad känsla av att bli sedda och en starkare upplevelse av personcentrerad vård, där individens behov och önskemål står i fokus. Tekniken kan också bidra till ett ökat tekniskt självförtroende, då den är utformad för att vara så enkel att omsorgstagarna kan hantera den självständigt. Detta kan bli ett första steg mot att känna sig mer bekväm med digitala lösningar.

Hälsofrämjande

På sikt skapar tekniken möjligheter för fler hälsofrämjande insatser i syfte att motverka ensamhet och bryta isolering. Särskilt för målgrupper som har svårt att ta sig till sociala aktiviteter eller träning. Genom att erbjuda digitala möten och sociala kontakter kan den digitala hemtjänsten bidra till en mer inkluderande och engagerande vardag för omsorgstagarna.

Framtida förutsättningar

Vid val av leverantör och teknisk lösning är det avgörande att säkerställa möjligheten att smidigt skala upp och anpassa insatser över tid. Tekniken behöver ha en långsiktig utvecklingspotential och kunna följa både omsorgstagarens förändrade behov och den bredare utvecklingen inom digital hemtjänst. Flexibilitet och skalbarhet är centrala faktorer för att möjliggöra framtida innovationer och säkerställa att lösningarna förblir relevanta och effektiva i en föränderlig hemtjänstmiljö.

8 Resultat

Kommunikation

I omvärldsbevakningen framkom vikten av kommunikation. I första hand kommunikationen gentemot omsorgstagaren. Men även samverkan såväl internt med myndighet, medarbetare och IT-enhet, som externt gentemot anhöriga som står omsorgstagarna nära. Lunds kommun rekommenderade att kommunicera utåt i nyhetskanaler medan Åtvidabergs kommun i stället inväntade ett gott resultat som kan presenteras utåt.

Kvalitet

Enhetscheferna i Ale kommuns hemtjänst uttryckte en risk i att det mänskliga mötet skulle försvinna och att detta skulle ställas i kontrast mot att motverka ensamhet och social isolering. Samtliga kommuner som kontaktats i omvärldsbevakningen har beskrivit hur de digitala insatserna snarare ökar upplevelsen av det mänskliga mötet och att omsorgstagarna känner sig mer sedda. Detta med utgångspunkt i att omsorgstagarna träffar samma medarbetare under alla sina besök med få undantag, något som är svårt att planera vid fysiska besök. Då två av tre kommuner främst använder digital hemtjänst till tillsynsinsatser har fokus i omvärldsbevakningen riktats till dessa insatser. Något som även enhetscheferna i Ale kommun såg som rimliga insatser vid ett eventuellt införande.

I Åtvidabergs kommun arbetar de för att främja digitala insatser hos individer som idag inte innehar hemtjänstinsatser genom att erbjuda detta kostnadsfritt. I Mölndals Stad har samtliga omsorgstagare även fysiska hemtjänstinsatser således blir de digitala insatserna inte det enda mötet med hemtjänsten. Lunds kommun har ett större antal omsorgstagare och därmed en större variation. Här motiverar de olika kommunerna ur olika perspektiv vad som anses ge bäst kvalitet och förutsättningar.

Framkomna risker

De risker som framkom i utredningen var dels tekniska risker där surfplattorna och/eller mjukvaran inte fungerade optimalt. Detta sågs dock som en liten risk och främst i uppstart, för att undvika denna risk bör tekniken testas på plats hos omsorgstagarna under ett besök i helhet. Risker framkom även där medarbetare var tveksamma till ett införande vilket kan avspeglade sig på omsorgstagarna. För att undvika denna risk bör medarbetarna inkluderas tidigt i processen och få förståelse för syfte och teknik. Ingen risk framkom där omsorgstagare inte klarade av tekniken då urvalsprocessen säkerställde att enbart de som kände sig bekväma med digitala insatser testade metoden. Omsorgstagarna har i samtliga kommuner fått tydliga instruktioner med hembesök till en början för att ytterligare säkerställa detta. Utbildningssatsning har förekommit i mindre skala, tekniken är av förenklad variant hos merparten av leverantörerna.

Förutsättningar

Omvärldsbevakningen visar på olika förutsättningar gällande storlek på kommun och omfattning av implementering. Alla tre kommunerna har uttryckt vikten av att noga välja ut medarbetare med stor kompetens och som kan förmedla trygghet och förtroende. Medarbetaren/medarbetarna som arbetar med den digitala hemtjänsten behöver kunna förmedla det via ett digitalt möte på ett likvärdigt sätt som vid ett fysiskt besök. De medarbetare som idag arbetar med digitala insatser i Åtvidabergs kommun och Mölndals Stad arbetar även med fysiska besök i viss utsträckning.

Gällande omfattning av antal besök eller antal omsorgstagare visar omvärldsbevakningen att detta kan variera stort, samt att alla kommunerna har påbörjat implementeringen i liten skala. Åtvidabergs kommun har idag fem omsorgstagare fördelat över hela kommunen och Mölndal har sju omsorgstagare fördelat inom Lindome (motsvarar knappt en tredjedel av Ale). Bedömningen är att det inte krävs ett specifikt geografiskt område eller en specifik lägsta siffra gällande omsorgstagare för att påbörja digitala insatser i exempelvis ett pilotprojekt.

Slutsats

Utredning visar att de tre kommuner som kontaktats samtliga rekommenderar och är nöjda med digitala hemtjänstinsatser. Kommunerna har kommit olika långt i sina införandet av metoden och skiljer sig något åt i teknik, insatser och kostnad. Lunds kommun som är den kommun som tagit in metoden till Sverige är även den kommun som infört flest typer av digitala insatser samt flest i omfattning per dag där det digitala arbetet är fullt etablerat. Både Åtvidabergs kommun och Mölndals Stad arbetar fortfarande i projektform med ett fåtal omsorgstagare. Bägge kommunerna använder den digitala hemtjänsten nästan uteslutande för att ersätta fysiska tillsynsbesök samt telefontillsyner.

Utredarna bedömer att det finns potential och nyttor för Ale kommun med digital hemtjänst. I enlighet med Ale kommuns digitaliseringsprocess ser utredarna ett behov av att ytterligare utforska hur och om modellen skulle kunna anpassas efter Ale kommuns behov, förutsättningar och önskemål i en förstudie.

Information till dig som signerar ordförandebeslut från socialförvaltningarna i Göteborg Stad – kommande förändring av digital signering

Göteborgs socialförvaltningar arbetar just nu med att ta fram en ny lösning för digital signering av ordförandebeslut. Bakgrunden är att tjänsten Net Publicator Sign avvecklas och kommer inte kunna användas efter **1 november 2026**, och vi behöver därför säkerställa en smidig och säker övergång.

Vad innebär detta för er?

- Ni kommer även fortsättningsvis att kunna ta emot och signera ordförandebeslut digitalt.
- Arbetet pågår just nu med att ersätta Net Publicator Sign med en ny lösning som motsvarar dagens funktionalitet.
- Målet är att den nya lösningen ska vara på plats **före sommaren**, så att ni inte får avbrott i ert arbetssätt.
- Den nya lösningen är Göteborg Stads egen, kräver ingen särskild programvara och är kostnadsfri för användarna.

Sekretess och säkerhet

- En central del av arbetet är att säkerställa att lösningen är trygg och uppfyller alla sekretesskrav.
- Ni kommer, precis som idag, enbart att komma åt de dokument som rör er egen handläggning.

Vad behöver ni göra nu?

Just nu behöver ni inte göra några förändringar.

Vi återkommer med mer information under våren, inklusive datum, instruktioner och eventuella utbildningstillfällen.

Kontakt

Om ni har frågor eller behöver veta mer redan nu är ni välkomna att höra av er till oss [Andreas Zalewski](#), [Emma Eriksson](#) och [Jeanette Nilsson](#), nämndsekreterare i socialförvaltningen Centrum.

From: "Ella Andersson" <kommun@ale.se> on behalf of "FN-KOMMUN" <kommun@ale.se>
Sent: 2/24/2026 10:11:39 AM
To: "FN-Kansli" <kansli@ale.se>
Subject: VB: Förändring gällande ordförandebeslut Socialjouren Göteborgs stad
Attachments: Information till dig som signerar ordförandebeslut.pdf, Information till dig som skickar ordförandebeslut för signering.pdf
Categories: Alice har koll

Från: Andreas Zalewski <andreas.zalewski@socialcentrum.goteborg.se>

Skickat: den 23 februari 2026 13:37

Till: kommun@kungalv.se <kommun@kungalv.se>; kontakt@molndal.se <kontakt@molndal.se>; kundcenter@partille.se <kundcenter@partille.se>; kommunen@lillaedet.se <kommunen@lillaedet.se>; tjorns.kundcenter@tjorn.se <tjorns.kundcenter@tjorn.se>; stod-och-omsorg@lerum.se <stod-och-omsorg@lerum.se>; socialnamnden@alingsås.se <socialnamnden@xn--alingss-jxa.se>; info@kungsbacka.se <info@kungsbacka.se>; kommun@stenungsund.se <kommun@stenungsund.se>; FN-KOMMUN <kommun@ale.se>; kommun@ockero.se <kommun@ockero.se>

Kopia: Emma Eriksson <emma.eriksson@socialcentrum.goteborg.se>

Ämne: Förändring gällande ordförandebeslut Socialjouren Göteborgs stad

Du får inte ofta e-post från andreas.zalewski@socialcentrum.goteborg.se. [Läs om varför det här är viktigt](#)

Hej,

Göteborgs stad håller på att ta fram en ny lösning för digital signering av ordförandebeslut. Anledningen är att Net Publicator Sign avvecklas och kommer inte kunna användas efter **1 november 2026**.

I bifogade dokument finns mer information gällande förändringen som berör politiker som signerar ordförandebeslut och för tjänstepersoner som arbetar med detta.

Just nu behöver ni inte göra några förändringar. Vi återkommer med mer information under våren, inklusive datum, instruktioner och eventuella utbildningstillfällen.

Med vänliga hälsningar

Andreas Zalewski
Nämndsekreterare

GÖTEBORGS STAD
Socialförvaltningen Centrum
Telefon: 031-365 86 76
E-post: andreas.zalewski@socialcentrum.goteborg.se

Postadress: Box 5293, 402 25 Göteborg
Besök: Skånegatan 9 A, 411 40 Göteborg

goteborg.se
vartgoteborg.se – information och aktuellt från Göteborgs Stad
[Så behandlar Göteborgs Stad dina personuppgifter](#)

Information till dig som signerar ordförandebeslut från socialförvaltningarna i Göteborg Stad – kommande förändring av digital signering

Göteborgs socialförvaltningar arbetar just nu med att ta fram en ny lösning för digital signering av ordförandebeslut. Bakgrunden är att tjänsten Net Publicator Sign avvecklas och kommer inte kunna användas efter **1 november 2026**, och vi behöver därför säkerställa en smidig och säker övergång.

Vad innebär detta för er?

- Ni kommer även fortsättningsvis att kunna ta emot och signera ordförandebeslut digitalt.
- Arbetet pågår just nu med att ersätta Net Publicator Sign med en ny lösning som motsvarar dagens funktionalitet.
- Målet är att den nya lösningen ska vara på plats **före sommaren**, så att ni inte får avbrott i ert arbetssätt.
- Den nya lösningen är Göteborg Stads egen, kräver ingen särskild programvara och är kostnadsfri för användarna.

Sekretess och säkerhet

- En central del av arbetet är att säkerställa att lösningen är trygg och uppfyller alla sekretesskrav.
- Ni kommer, precis som idag, enbart att komma åt de dokument som rör er egen handläggning.

Vad behöver ni göra nu?

Just nu behöver ni inte göra några förändringar.

Vi återkommer med mer information under våren, inklusive datum, instruktioner och eventuella utbildningstillfällen.

Kontakt

Om ni har frågor eller behöver veta mer redan nu är ni välkomna att höra av er till oss [Andreas Zalewski](#), [Emma Eriksson](#) och [Jeanette Nilsson](#), nämndsekreterare i socialförvaltningen Centrum.

Information till dig som skickar ordförandebeslut för signering

Göteborgs socialförvaltningar tar tillsammans med Intraservice fram en ny lösning för digital signering av ordförandebeslut, socialförvaltningen Centrum är pilot. Anledningen är att Net Publicator Sign avvecklas och kommer inte kunna användas efter **1 november 2026**. Vi behöver därför förbereda ett arbetssätt som gör att ni kan fortsätta skicka beslut för digital signering på ett säkert och smidigt sätt.

Vad innebär förändringen för dig?

- Du kommer även fortsättningsvis att kunna skicka ordförandebeslut digitalt för signering.
- En ny lösning som ersätter Net Publicator är under utveckling.
- Målet är att den nya lösningen ska vara på plats **före sommaren**, så att du inte får avbrott i ditt arbete.
- Den kommande lösningen är Göteborgs Stads egen, kräver ingen särskild programvara och ingår i kommungemensamma tjänster.
- När vi vet hur det nya arbetssättet ser ut får du tydliga instruktioner och stöd i god tid.

Sekretess och säkerhet

Vi lägger stor vikt vid att den nya lösningen ska vara trygg och uppfylla alla sekretesskrav. Precis som i dag kommer du bara att kunna skicka och hantera de dokument som du har behörighet till.

Vad behöver du göra nu?

Just nu behöver du inte ändra något i ditt arbetssätt. Under våren får du mer information om tidplan, instruktioner och eventuella utbildningar.

Kontakt

Om ni har frågor eller behöver veta mer redan nu är ni välkomna att höra av er till oss [Andreas Zalewski](#), [Emma Eriksson](#) och [Jeanette Nilsson](#), nämndsekreterare i socialförvaltningen Centrum.

Riktlinje för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Fastställt av:	Kommunstyrelsen
Fastställandedatum:	2026-02-24
Beslutsparagraf:	§ 37
Dokumentansvarig:	Kommunchef
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	2026/56
Giltighetstid:	2026-02-25- tillsvidare

Innehåll

1	Inledning och syfte	2
2	Styrande principer	2
2.1	Grundförutsättningar och kommunens kriterier för IOP.....	2
2.2	Vilka aktörer kan vara aktuella för IOP	3
2.3	Inför överenskommelse.....	4
3	Finansiering	4
4	Avtal (förtydligas i avtalsmall i form av rutin)	4
5	Gällande rättsprinciper	5

1 Inledning och syfte

Idéburet offentligt partnerskap är en samverkansmodell mellan en eller flera idéburna aktörer och den offentliga sektorn. Det är ett samarbete som bygger på ömsesidigt förtroende där aktörerna söker lösningar på utmaningar tillsammans, där bidragsfinansiering inte är tillämplig och där det inte finns någon etablerad marknad.

För att driva en hållbar samhällsutveckling och möta komplexa utmaningar behövs en bred samverkan mellan olika aktörer. Inom den idéburna sektorn finns aktörer som ofta står nära invånarna, som vanligtvis har en lokal förankring och som har högt förtroende bland invånare. Idéburet offentligt partnerskap är en möjlighet för att stärka samverkan mellan kommunen och den idéburna sektorn.

Idéburet offentligt partnerskap förkortas i dokumentet med IOP.

Syftet med denna riktlinje är att:

- tydliggöra hur nämnder och styrelser kan ingå IOP tillsammans med idéburna aktörer,
- ange de juridiska ramar som gäller, samt
- säkerställa en rättssäker, likvärdig och transparent hantering.

Syftet med ett IOP är att uppnå ett eller flera allmännyttiga mål genom gemensam utveckling och samverkan.”

2 Styrande principer

I varje enskilt fall så måste en bedömning göras om IOP kan tillämpas. En avstämning behöver göras mot kommunallagen, upphandlingslagstiftningen och statsstödsreglerna. Dessutom måste kriterierna för IOP vara uppfyllda. IOP kännetecknas av att den offentliga aktören, kommunen, och den idéburna aktören tillsammans identifierar att det finns ett samverkansbehov och delar engagemang, ägarskap, styrning och finansiering inklusive immateriella insatser. Ett IOP är inte ett kommersiellt avtal men ett juridiskt bindande avtal/överenskommelse som formaliseras i skrift och bygger på ett ömsesidigt förtroende där aktörerna söker lösningar på utmaningar tillsammans.

2.1 Grundförutsättningar och kommunens kriterier för IOP

Förutom krav på idéburen aktör och allmänna grundförutsättningar ska även följande kriterier uppfyllas för att ingå IOP:

Grundförutsättningar

- Partnerskapet är förenligt med kommunallagen
- Partnerskapet är förenligt med EU:s statsstödsregler.
- Partnerskapet är inte ett köp av tjänst eller verksamhet utan en samfinansierad insats eller verksamhet.
- Partnerskapet är inte en del av grundfinansiering till civilsamhällets organisationer (föreningsbidrag)
- Partnerskapet detaljregleras inte av kommunen.

- Partnerskapet tydliggörs i skrift som en finansierad och ömsesidig samverkansrelation.
- Partnerskapet avses pågå under längre tid och utvecklas genom gemensam uppföljning, utvärdering och gemensamma beslut.

Kriterier för IOP i Ale kommun

- Förutsättningarna att nå kommunens mål inom aktuellt område bedöms stärkas genom IOP.
- Partnerskapet bedöms skapa mervärde för målgruppen.
- Det finns förutsättningar hos samtliga parter för det engagemang och den insats som krävs för att tillsammans utvärdera och utveckla verksamheten.
- Partnerskapet är samfinansierat, där alla parter tydligt bidrar i budget med materiella eller/och immateriella resurser.
- Partnerskapet utgår från en gemensam samhällsutmaning i överensstämmelse med kommunens politiska prioriteringar.
- Partnerskapet bygger på en samsyn kring målen och målgruppen.
- Verksamheten ska vara fri från kriminalitet, droger och alkohol.

2.2 Vilka aktörer kan vara aktuella för IOP

En idéburen aktör kan ha olika associationsformer där den ideella föreningen är den mest dominerande. Andra förekommande associationsformer är stiftelser, registrerade trossamfund, eller aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

I vissa fall kan även en ekonomisk förening räknas som en idéburen aktör. Det måste då röra sig om ett nykooperativ där den allmännyttiga och sociala målsättningen är vägledande och där verksamheten är brukarstyrd.

Om någon av kommunens nämnder eller bolag överväger att ingå ett IOP behöver nämnden eller bolaget undersöka om den potentiella samarbetspartnern är en idéburen aktör. En idéburen aktör definieras som en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte som är angivet i stadgar, bolagsordning, urkund eller motsvarande handling.

Från och med den 1 januari 2023 gäller lagen (2022:90) om registrering av idéburna organisationer. Lagen innebär bland annat att idéburna organisationer ges möjlighet att ansöka om registrering i ett särskilt register för idéburna organisationer inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet. Om den aktuella organisationen finns i registret kan nämnden eller bolaget utgå ifrån att det är fråga om en idéburen aktör.

Det är frivilligt att registrera sig som en idéburen aktör i nämnda register. Det innebär att den potentiella samarbetspartnern kan vara en idéburen aktör trots att den inte är registrerad. Om nämnden eller bolaget vill ingå IOP med en aktör som inte finns i registret behöver aktören undersökas mer noggrant. Kontrollerna behöver visa att följande kriterier är uppfyllda:

- Organisationen är en juridisk person.
- Organisationen är inte direkt eller indirekt ägd eller kontrollerad av staten, en kommun eller en region.
- Organisationen har ett syfte som är oegennyttigt.

4(5)

- Organisationen bedriver eller har för avsikt att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet.
- Organisationen gör inte några värdeöverföringar till annan än idéburna aktörer eller till forskning.

2.3 Inför överenskommelse

I samband med dialogen om överenskommelse ska den ideella organisationen till ansvarig nämnd/styrelse lämna in följande uppgifter:

- Stadgar
- Beskrivning av föreningens verksamhetsidé och ordinarie verksamhet
- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk berättelse med bokslut
- Revisionsberättelse
- Verksamhetsplan och styrelseförteckning
- Uppgift om medlemsantal

3 Finansiering

Utbetalning av överenskommet ekonomiskt stöd till den idéburna verksamheten sker i normalfallet vid ett tillfälle per år. Ansvarig nämnd/styrelse har möjlighet att besluta om andra utbetalningsintervaller.

Minst en gång per år ska en uppföljning av överenskommelsen göras i dialog mellan kommunen och den idéburna verksamheten för att fortsatt utbetalning ska kunna ske. Uppföljningen ligger till grund för en bedömning av föreningens och kommunens efterlevnad av överenskommelsen.

Den idéburna verksamheten ska lämna en redogörelse för verksamheten vid uppföljning. Redogörelsen ska innehålla resultat- och balansräkning, en skriftlig beskrivning av verksamheten samt annan statistik kopplat till överenskommelsens målgrupper. Detta kan exempelvis vara antalet individkontakter, antal unika personer som har besökt verksamheten, antal informationstillfällen eller eventuell volym av uppsökande verksamhet.

Vad statistiken ska bestå i ska specificeras i varje enskild överenskommelse. Om verksamheten förändras eller upphör under avtalsperioden kan den idéburna verksamheten bli återbetalningsskyldig gentemot kommunen vilket ska specificeras i varje enskild överenskommelse.

4 Avtal (förtydligas i avtalsmall i form av rutin)

Ett avtal om partnerskap ska innehålla följande uppgifter;

1. Bakgrund, syfte, mål och målgrupp
2. Värdegrund
3. Ansvarsfördelning och insatser
4. Ekonomisk fördelning
5. Tid för avtal samt möjlighet till förlängning och uppsägning
6. Samverkansformer

7. Utvärdering och uppföljning
8. Rutiner för utbetalning och ekonomisk redovisning
9. Övrig ansvarsfördelning
10. Omförhandling, hävningsrätt och tvist
11. Parter
12. Underskrift

5 Gällande rättsprinciper

Denna samverkansform är inte rättsligt reglerad och förekommer inte som ett juridiskt begrepp.

Kommunallagen

Att ett IOP är förenligt med kommunallagens bestämmelser menas framför allt att partnerskapets verksamhet ligger inom den kommunala kompetensen. De faktorer som ur ett IOP-perspektiv är av störst intresse här är huruvida verksamheten är förenlig med lokaliseringsprincipen samt är av allmänt intresse. Lokaliseringsprincipen innebär att verksamheten som huvudregel ska ligga inom kommunens geografiska gränser, eller åtminstone komma kommunmedlemmarna till godo. Vad som är en angelägenhet av allmänt intresse är svårare att bedöma, varför man bör ta hjälp av juridisk expertis vid bedömningen.

Eftersom det ska handla om ett allmänt intresse får partnerskapet inte innebära ett stöd till enskilda, om inte sådant stöd får lämnas enligt annan lagstiftning, exempelvis socialtjänstlagen.

Det finns också ett generellt förbud i kommunallagen mot att lämna individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare. Stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl.

Upphandlingslagstiftningen

Eftersom det inte finns några särskilda upphandlingsrättsliga förfarande- eller undantagsregler för att ingå ett IOP är utgångspunkten att det måste vara förenligt med upphandlings- och statsstödsreglerna (se nedan om statsstödsreglerna). Ett IOP får inte innebära en tilldelning av ett offentligt kontrakt enligt upphandlings-lagstiftningen. Är omständigheterna sådana att det är fråga om att en myndighet köper en tjänst genom tilldelning av ett offentligt kontrakt så är det inte ett IOP. I ett sådant fall ska upphandlingsregelverket tillämpas.

EU:s statsstödsregler

EU:s statsstödsregler ska följas av alla företrädare för medlemsstaten. Med statligt stöd avses även kommunalt stöd. Att ge statsstöd är som huvudregel otillåtet. Det finns dock möjligheter att samverka genom IOP utan att det står i strid med statsstödsreglerna. Bedömningen måste alltid göras utifrån de förutsättningar som råder i det enskilda fallet. Det är den offentliga parten som ansvarar för att statsstödsreglerna följs.

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-02-24

KS § 37

KS 2026/56

Riktlinje för idéburet offentligt partnerskap-IOP

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje för idéburet offentligt partnerskap-IOP.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Robert Jansson (SD) väckte vid kommunstyrelsens sammanträde 2026-01-27 ett initiativärende med intentionen att ta fram riktlinjer och rutiner för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en avtalsform som bygger på samverkan mellan det offentliga och idéburna organisationer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2026-02-05
- Riktlinje för idéburet offentligt partnerskap
- Kommunstyrelsens beslut § 9 2026-01-27
- Initiativärende från Robert Jansson (SD), inkommet 2026-01-12

Yrkande

Robert Jansson (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Utbildningsnämnden

Servicenämnden

Alebyggen

Författningssamling

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 132 av 161	

Öppet brev till politiker i VGR gällande Ungdomsmottagningar

Vi möter dagligen unga mellan 13-25 år gällande oro, ångest, relationer, våld, preventivmedel, sexuella svårigheter, könssjukdomar m.m. Psykisk ohälsa bland unga ökar. Regeringen gick i november ut med att de vill stärka ungdomsmottagningarnas (UM) arbete. [Regeringen vill stärka ungdomsmottagningarnas arbete - Regeringen.se](#)

I VGR befinner sig dock UM i en motsatt situation som handlar om nedskärningar. Kollegor som slutar ersätts ej och vikariat förlängs inte. De neddragningar som gjorts i vidareutbildning och handledning riskerar att underminera möjligheten att fullgöra uppdraget och bedriva en säker vård. I glesbygd leder neddragningarna till att närmottagningar periodvis stänger, vilket i praktiken upphäver rätten till jämlik vård.

Om det enligt ledningen finns "för många" medarbetare på en mottagning, kan de bli tillfrågade att byta till en annan verksamhet i Regionhälsan, exempelvis en Barnmorskemottagning (BMM). Om en medarbetare inte vill, kan den bli tvingad. Detta i enlighet med våra anställningsavtal, vi är anställda i Regionhälsan, inte på en specifik mottagning. Detta har dock oss veterligen aldrig tidigare hänt förrän nu, och är en stor förändring i förhållningssätt gentemot personal. Arbetet på BMM och UM skiljer sig mycket åt i uppdrag och arbetssätt, vilket kräver olika kompetenser. Eftersom barnmorskeutbildningen endast innehåller tre dagars praktik på UM krävs ett omfattande introduktions- och upplärningsarbete när en barnmorska ska arbeta inom UM. Och erfarenhet är ovärderlig. VGR har som ambition att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare. Med nuvarande agerande riskerar VGR tvärt emot att bli en oattraktiv arbetsgivare.

Det här innebär att pengar som lagts på rekrytering, upplärning och utbildning kastas i sjön. Samt en ökad arbetsbörda för de som är kvar. Det innebär även otrygghet för medarbetare, kollegor försvinner, arbetsgrupper förändras. Enligt facken föreligger det en ökad risk för sjukskrivningar.

En försämrad arbetsmiljö, kommer givetvis även att påverka den vård som ungdomarna får, om de ens lyckas få en tid. För behovet från ungdomarna kvarstår, det ökar till och med. Ungdomar som är borta från skolan några dagar varje månad kanske inte lyckas få en tid för att få hjälp med sin mensvärk. Det påverkar deras möjligheter till utbildning, möjligheter att knyta sociala kontakter och utöva sina fritidsaktiviteter. För de som har endometrios och inte får behandling i tid, kan detta innebära att de får en nedsatt framtida fertilitet. Om en ung person tidigt får hjälp med stress och oro, kan vi förebygga depression. Vad kostar det för individen och samhället, när hjälp inte finns att få i tid?

Det finns en rapport från 2021, "Utvärdering Ungdomsmottagningen – Samhällsekonomisk utvärdering av den nytta som ungdomsmottagningarna skapar" som har räknat på precis det. [Microsoft Word - 211229 Utvärdering UM Nationellt.docx](#) I den står att läsa "På ett övergripande samhällsekonomiskt plan är ungdomsmottagningarnas verksamhet lönsam eller mycket lönsam."

Enligt den nationella handlingsplanen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) utgör UM en del av grundstrukturen i arbetet med SRHR. [Nationell handlingsplan för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter \(SRHR\) i Sverige — Folkhälsomyndigheten](#) Där står att UM:s arbete behöver stärkas. Handlingsplanen gäller hela befolkningen, men unga och unga vuxna nämns som en extra utsatt grupp. Killar nämns också, de är en grupp som i lägre utsträckning än andra söker vård relaterat till SRHR. I VGR:s egen handlingsplan står att vi behöver öka andel besök från killar. I UM pågår just nu satsningar för att få fler killar att söka sig till UM. För att dessa ska kunna fortgå behöver personal finnas kvar.

I väntan på regeringens satsning, som ska presenteras 30 april, monteras välfungerande mottagningar ner, kompetens försvinner, och ungas förutsättningar gällande psykisk, sexuell och

reproduktiv vård försämras kraftigt. Vad tänker ni politiker i Regionhälsan VGR, samt i kommunerna som är med och delfinansierar UM i VGR, om det? Ni är ansvariga för att unga får den vård de har rätt till. Ni är även ytterst ansvariga för personalens arbetsmiljö.

Vi har som förslag att ni skjuter till mer pengar, i väntan på regeringens satsning, när den är klar kan ni ta nya beslut. För de besparingsåtgärder som nu genomförs i organisationen är ett allvarligt slöseri med våra gemensamma resurser.

Vänligen

82 medarbetare som tillsammans jobbar på 46 olika Ungdomsmottagningar i VGR:

Adelina Ermeland, Undersköterska, Göteborg UM Centrum
Alfrida Edvinsson, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Alicia Rysinska, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Amanda Lönnstig, Kurator, Göteborg UM Hisingen
Angelica Lohman, Psykoterapeut, Lerum UM
Angelica Smith, Barnmorska, Strömstad & Tanum UM
Anna Blücher, Barnmorska, Vara & Lidköping UM
Anna Falk, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen & Öckerö UM
Anna Hallgren, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Anna Lindekrantz, Kurator, Borås UM Södra Torget/Heimdal
Anna-Maria Lychou, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Annie Ullman, Barnmorska, Trollhättan & Mellerud UM
Annika Brag, Barnmorska, Skara & Lidköping UM
Annika Pölöske Lindberg, Barnmorska, Borås UM Södra Torget & Bollebygd UM
Birgitta Jakobsson, Kurator, Uddevalla & Färgelanda UM
Camilla Johansson, Psykolog, Göteborg UM Väst
Carolina Salas, Kurator, Göteborg UM Angered
Caroline Lundgren, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Catrin Sardal, Kurator, Uddevalla UM
Cecilia Murray, Barnmorska, Borås UM Heimdal/Södra Torget
Céline Malius, Barnmorska, Mark, Borås & Svenljunga UM
Charlotte Persson, Kurator, Mariestad & Götene UM
David Andersson, Kurator, Östra Skaraborgs Ungdomsmottagningar
Emelie Winter, Kurator, Tanum & Strömstad UM
Emma Hull, Barnmorska, Sjuhärad UM
Emma Häggmark, Sjuksköterska/Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Emma Månsson, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Erika Strandh Höjer, Göteborg UM Angered
Eva Jonegård, Kurator, Göteborg UM Centrum
Filip Manneby, PTP-psykolog, Borås UM
Frida Gustafsson, Barnmorska, Sjuhärad Ungdomsmottagningar
Hanna Jacobsson, Barnmorska, Trollhättan UM
Hanna Scarlini, Barnmorska, Lidköping UM
Ida Odh, Barnmorska, Mariestad, Götene, Lidköping, Grästorps, Gullspång, Skara, Töreboda & Vara UM
Ingrid Wickström, Kurator, Göteborg UM Centrum
Jennie Andréasson, Barnmorska, Borås UM Södra Torget

Jenny Håkansson, Administratör, Göteborg UM Väst
Jessica Carlström, Kurator, Västra Fyrbodals Ungdomsmottagningar
Joel Timmerbacka, kurator, Göteborg UM Gamlestan
Johanna Rendmar, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Johannes Matzdorf, Kurator, Göteborg UM Olskroken
Karin Welin, Barnmorska, Mariestad, Töreboda & Gullspång UM
Kerstin Ardenmyr, Sjuksköterska, Göteborg UM Väst
Liisa Borg, Sjuksköterska/Barnmorska, Uddevalla UM
Lilo Lindquist, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Linda Knappe, Sjuksköterska/Barnmorska, Västra Fyrbodals Ungdomsmottagningar
Linnea Cliffordson, Kurator, Partille & Mölnlycke UM
Lisa Qvicker Engelman, Borås UM Heimdal, Mark & Svenljunga UM
Lovisa Oscarsson, Psykolog, Göteborg UM Väst
Lucille M´Boge Carlsson, Barnmorska, Göteborg UM Angered
Madeleine Douhan, Barnmorska/Sexolog, Göteborg UM Väst
Maja Svensson, Kurator, Ale UM
Malin Lindqvist, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Mari Happach, kurator, Borås UM Heimdal
Maria Bolander, Kurator, Göteborg UM Centrum
Maria Entson, Kurator, Göteborg UM Centrum
Maria Jansson, Barnmorska, Trollhättan, Bengtsfors & Färgelanda UM
Maria Nistor, Kurator, Psykoterapeut, Skövde UM
Maria Söderqvist, Kurator, Uddevalla UM
Marie Löf, Barnmorska, Vänersborg & Uddevalla UM
Marie Svensson, Barnmorska, Vänersborg & Grästorp UM
Marléne Johnsson, Barnmorska, Borås UM Södra Torget
Matilda Andersson, Barnmorska, Stenungsund & Tjörn UM
Mia Andersson, Barnmorska, UM Borås & Sjuhärads Ungdomsmottagningar
Mia Sundkvist, Kurator, Göteborg UM Olskroken
Minna Fröding, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Mitra Issa Lavasani, Barnmorska/Sexolog, Göteborg UM Centrum
Pernilla Roos, Barnmorska, Göteborg Olskroken UM
Rebecka Axell, Barnmorska, Ulricehamn UM
Sandra Erdhage, Administratör, Skaraborgs Ungdomsmottagningar
Sanna Käll, Kurator, Göteborg UM Väst
Sara Brodd, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Siri Fälth, Kurator, Borås UM Södra Torget
Siri Lindqvist, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Sofia Nilsson, Kurator, Göteborg UM Angered
Susan Dolat Khah, Barnmorska, Sjuhärads Ungdomsmottagningar
Tanja- Tatiana Lukin, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Ulrica King, Kurator, Psykoterapeut, Göteborg UM Väst
Ulrika Magnusson, Barnmorska, Uddevalla UM
Veronika Skyldberg, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Ylva Bergström, Sjuksköterska/Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Yvonne Wedberg, Barnmorska, Lerum UM

From: "Veronica Calås" <kommun@ale.se> on behalf of "FN-KOMMUN" <kommun@ale.se>
Sent: 2/13/2026 6:41:46 AM
To: "FN-Kansli" <kansli@ale.se>
Subject: VB: Ungdomsmottagningar i VGR
Attachments: Öppet brev till politiker i VGR.pdf

Från: Ylva Bergström <ylva.e.bergstrom@gmail.com>
Skickat: den 12 februari 2026 21:11
Ämne: Ungdomsmottagningar i VGR

Du får inte ofta e-post från ylva.e.bergstrom@gmail.com. [Läs om varför det här är viktigt](#)

Hej Regionhälsans styrelse, Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden, samt kommunerna som är med och delfinansierar Ungdomsmottagningarna i VGR

Här kommer ett brev till er, som även kommer att, i en förkortad version, publiceras som en debattartikel i Göteborgs Posten. Vi ser fram emot era svar!

Vänligen

82 medarbetare på 46 olika Ungdomsmottagningar i VGR,
genom

Ylva Bergström, det går bra att ringa mig om frågor uppstår, 073-932 52 89

Öppet brev till politiker i VGR gällande Ungdomsmottagningar

Vi möter dagligen unga mellan 13-25 år gällande oro, ångest, relationer, våld, preventivmedel, sexuella svårigheter, könssjukdomar m.m. Psykisk ohälsa bland unga ökar. Regeringen gick i november ut med att de vill stärka ungdomsmottagningarnas (UM) arbete. [Regeringen vill stärka ungdomsmottagningarnas arbete - Regeringen.se](#)

I VGR befinner sig dock UM i en motsatt situation som handlar om nedskärningar. Kollegor som slutar ersätts ej och vikariat förlängs inte. De neddragningar som gjorts i vidareutbildning och handledning riskerar att underminera möjligheten att fullgöra uppdraget och bedriva en säker vård. I glesbygd leder neddragningarna till att närmottagningar periodvis stänger, vilket i praktiken upphäver rätten till jämlik vård.

Om det enligt ledningen finns "för många" medarbetare på en mottagning, kan de bli tillfrågade att byta till en annan verksamhet i Regionhälsan, exempelvis en Barnmorskemottagning (BMM). Om en medarbetare inte vill, kan den bli tvingad. Detta i enlighet med våra anställningsavtal, vi är anställda i Regionhälsan, inte på en specifik mottagning. Detta har dock oss veterligen aldrig tidigare hänt förrän nu, och är en stor förändring i förhållningssätt gentemot personal. Arbetet på BMM och UM skiljer sig mycket åt i uppdrag och arbetssätt, vilket kräver olika kompetenser. Eftersom barnmorskeutbildningen endast innehåller tre dagars praktik på UM krävs ett omfattande introduktions- och upplärningsarbete när en barnmorska ska arbeta inom UM. Och erfarenhet är ovärderlig. VGR har som ambition att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare. Med nuvarande agerande riskerar VGR tvärt emot att bli en oattraktiv arbetsgivare.

Det här innebär att pengar som lagts på rekrytering, upplärning och utbildning kastas i sjön. Samt en ökad arbetsbörda för de som är kvar. Det innebär även otrygghet för medarbetare, kollegor försvinner, arbetsgrupper förändras. Enligt facken föreligger det en ökad risk för sjukskrivningar.

En försämrad arbetsmiljö, kommer givetvis även att påverka den vård som ungdomarna får, om de ens lyckas få en tid. För behovet från ungdomarna kvarstår, det ökar till och med. Ungdomar som är borta från skolan några dagar varje månad kanske inte lyckas få en tid för att få hjälp med sin mensvärk. Det påverkar deras möjligheter till utbildning, möjligheter att knyta sociala kontakter och utöva sina fritidsaktiviteter. För de som har endometrios och inte får behandling i tid, kan detta innebära att de får en nedsatt framtida fertilitet. Om en ung person tidigt får hjälp med stress och oro, kan vi förebygga depression. Vad kostar det för individen och samhället, när hjälp inte finns att få i tid?

Det finns en rapport från 2021, "Utvärdering Ungdomsmottagningen – Samhällsekonomisk utvärdering av den nytta som ungdomsmottagningarna skapar" som har räknat på precis det. [Microsoft Word - 211229 Utvärdering UM Nationellt.docx](#) I den står att läsa "På ett övergripande samhällsekonomiskt plan är ungdomsmottagningarnas verksamhet lönsam eller mycket lönsam."

Enligt den nationella handlingsplanen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) utgör UM en del av grundstrukturen i arbetet med SRHR. [Nationell handlingsplan för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter \(SRHR\) i Sverige — Folkhälsomyndigheten](#) Där står att UM:s arbete behöver stärkas. Handlingsplanen gäller hela befolkningen, men unga och unga vuxna nämns som en extra utsatt grupp. Killar nämns också, de är en grupp som i lägre utsträckning än andra söker vård relaterat till SRHR. I VGR:s egen handlingsplan står att vi behöver öka andel besök från killar. I UM pågår just nu satsningar för att få fler killar att söka sig till UM. För att dessa ska kunna fortgå behöver personal finnas kvar.

I väntan på regeringens satsning, som ska presenteras 30 april, monteras välfungerande mottagningar ner, kompetens försvinner, och ungas förutsättningar gällande psykisk, sexuell och

reproduktiv vård försämras kraftigt. Vad tänker ni politiker i Regionhälsan VGR, samt i kommunerna som är med och delfinansierar UM i VGR, om det? Ni är ansvariga för att unga får den vård de har rätt till. Ni är även ytterst ansvariga för personalens arbetsmiljö.

Vi har som förslag att ni skjuter till mer pengar, i väntan på regeringens satsning, när den är klar kan ni ta nya beslut. För de besparingsåtgärder som nu genomförs i organisationen är ett allvarligt slöseri med våra gemensamma resurser.

Vänligen

82 medarbetare som tillsammans jobbar på 46 olika Ungdomsmottagningar i VGR:

Adelina Ermeland, Undersköterska, Göteborg UM Centrum
Alfrida Edvinsson, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Alicia Rysinska, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Amanda Lönnstig, Kurator, Göteborg UM Hisingen
Angelica Lohman, Psykoterapeut, Lerum UM
Angelica Smith, Barnmorska, Strömstad & Tanum UM
Anna Blücher, Barnmorska, Vara & Lidköping UM
Anna Falk, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen & Öckerö UM
Anna Hallgren, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Anna Lindekrantz, Kurator, Borås UM Södra Torget/Heimdal
Anna-Maria Lychou, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Annie Ullman, Barnmorska, Trollhättan & Mellerud UM
Annika Brag, Barnmorska, Skara & Lidköping UM
Annika Pölöske Lindberg, Barnmorska, Borås UM Södra Torget & Bollebygd UM
Birgitta Jakobsson, Kurator, Uddevalla & Färgelanda UM
Camilla Johansson, Psykolog, Göteborg UM Väst
Carolina Salas, Kurator, Göteborg UM Angered
Caroline Lundgren, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Catrin Sardal, Kurator, Uddevalla UM
Cecilia Murray, Barnmorska, Borås UM Heimdal/Södra Torget
Céline Malius, Barnmorska, Mark, Borås & Svenljunga UM
Charlotte Persson, Kurator, Mariestad & Götene UM
David Andersson, Kurator, Östra Skaraborgs Ungdomsmottagningar
Emelie Winter, Kurator, Tanum & Strömstad UM
Emma Hull, Barnmorska, Sjuhärad UM
Emma Häggmark, Sjuksköterska/Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Emma Månsson, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Erika Strandh Höjer, Göteborg UM Angered
Eva Jonegård, Kurator, Göteborg UM Centrum
Filip Manneby, PTP-psykolog, Borås UM
Frida Gustafsson, Barnmorska, Sjuhärad Ungdomsmottagningar
Hanna Jacobsson, Barnmorska, Trollhättan UM
Hanna Scarlini, Barnmorska, Lidköping UM
Ida Odh, Barnmorska, Mariestad, Götene, Lidköping, Grästorps, Gullspång, Skara, Töreboda & Vara UM
Ingrid Wickström, Kurator, Göteborg UM Centrum
Jennie Andréasson, Barnmorska, Borås UM Södra Torget

Jenny Håkansson, Administratör, Göteborg UM Väst
Jessica Carlström, Kurator, Västra Fyrbodals Ungdomsmottagningar
Joel Timmerbacka, kurator, Göteborg UM Gamlestan
Johanna Rendmar, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Johannes Matzdorf, Kurator, Göteborg UM Olskroken
Karin Welin, Barnmorska, Mariestad, Töreboda & Gullspång UM
Kerstin Ardenmyr, Sjuksköterska, Göteborg UM Väst
Liisa Borg, Sjuksköterska/Barnmorska, Uddevalla UM
Lilo Lindquist, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Linda Knappe, Sjuksköterska/Barnmorska, Västra Fyrbodals Ungdomsmottagningar
Linnea Cliffordson, Kurator, Partille & Mölnlycke UM
Lisa Qvicker Engelman, Borås UM Heimdal, Mark & Svenljunga UM
Lovisa Oscarsson, Psykolog, Göteborg UM Väst
Lucille M´Boge Carlsson, Barnmorska, Göteborg UM Angered
Madeleine Douhan, Barnmorska/Sexolog, Göteborg UM Väst
Maja Svensson, Kurator, Ale UM
Malin Lindqvist, Barnmorska, Göteborg UM Väst
Mari Happach, kurator, Borås UM Heimdal
Maria Bolander, Kurator, Göteborg UM Centrum
Maria Entson, Kurator, Göteborg UM Centrum
Maria Jansson, Barnmorska, Trollhättan, Bengtsfors & Färgelanda UM
Maria Nistor, Kurator, Psykoterapeut, Skövde UM
Maria Söderqvist, Kurator, Uddevalla UM
Marie Löf, Barnmorska, Vänersborg & Uddevalla UM
Marie Svensson, Barnmorska, Vänersborg & Grästorp UM
Marléne Johnsson, Barnmorska, Borås UM Södra Torget
Matilda Andersson, Barnmorska, Stenungsund & Tjörn UM
Mia Andersson, Barnmorska, UM Borås & Sjuhärads Ungdomsmottagningar
Mia Sundkvist, Kurator, Göteborg UM Olskroken
Minna Fröding, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Mitra Issa Lavasani, Barnmorska/Sexolog, Göteborg UM Centrum
Pernilla Roos, Barnmorska, Göteborg Olskroken UM
Rebecka Axell, Barnmorska, Ulricehamn UM
Sandra Erdhage, Administratör, Skaraborgs Ungdomsmottagningar
Sanna Käll, Kurator, Göteborg UM Väst
Sara Brodd, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Siri Fälth, Kurator, Borås UM Södra Torget
Siri Lindqvist, Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Sofia Nilsson, Kurator, Göteborg UM Angered
Susan Dolat Khah, Barnmorska, Sjuhärads Ungdomsmottagningar
Tanja- Tatiana Lukin, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Ulrica King, Kurator, Psykoterapeut, Göteborg UM Väst
Ulrika Magnusson, Barnmorska, Uddevalla UM
Veronika Skyldberg, Barnmorska, Göteborg UM Hisingen
Ylva Bergström, Sjuksköterska/Barnmorska, Göteborg UM Olskroken
Yvonne Wedberg, Barnmorska, Lerum UM

Riktlinje för fördelning samt beredning av motioner

Fastställt av:	Kommunfullmäktige
Fastställandedatum:	2025-12-15
Beslutsparagraf:	§ 211
Dokumentansvarig:	Demokratiavdelningen, kanslichef
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	2024/1558
Giltighetstid:	2025-12-17 - tillsvidare

Innehåll

1	Inledning.....	2
2	Väcka ärende genom motion	3
3	Anmälan av motion i kommunfullmäktige.....	3
3.1	Fördelning till ansvarig nämnd/styrelse.....	3
4	Utredning av motionen	4
5	Uppföljning av motioner.....	5

I Inledning

Ledamöterna i kommunfullmäktige har rätt att väcka en motion enligt bestämmelsen i 4 kap. 19 § i kommunallagen. Rätten att väcka en motion är en av de grundläggande rättigheterna i den kommunala demokratin. I kommunfullmäktiges arbetsordning fastställer kommunfullmäktige, utifrån kommunallagen, grundläggande regler för motioner, motionshantering och beredning.

Denna riktlinje innehåller beskrivning av hanteringen gällande fördelning och beredning av motioner i Ale kommun. Riktlinjen gäller från att ärendet väcks tills slutligt beslut fattas av kommunfullmäktige.

Syftet med rutinen är att säkerställa en rättssäker och effektiv hantering vid fördelning och beredning av motioner och ska ses som ett stöd för både förtroendevalda och tjänstepersoner.

2 Väcka ärende genom motion

En motion ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter i kommunfullmäktige. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion. En motion kan väckas genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli. Motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige. En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

3 Anmälan av motion i kommunfullmäktige

Alla motioner diarieförs i kommunstyrelsens diarium. Kommunstyrelsens kansli tar fram ett förslag på vilka nämnder som motionen bör remitteras till utifrån det område motionen berör. Förslaget stäms därefter av vid ordförandeberedning inför kommunfullmäktiges nästkommande sammanträde. Därefter läggs motionen till under punkten ”Fördelning av motioner” på kommunfullmäktiges dagordning. Vid sammanträdet anmäls motionen och kommunfullmäktige fattar därefter formellt beslut om vilken/vilka nämnder som motionen ska remitteras till.

När kommunfullmäktige beslutar om överlämnandet av motionen kan det utformas: ”Motionen anmäls och överlämnas till xxx för beredning. Ärendet ska behandlas på kommunfullmäktiges sammanträde senast inom x månader.”

Om motionen remitteras till en annan nämnd än kommunstyrelsen ska förslaget till motionssvar beredas av kommunstyrelsen inför beslut i kommunfullmäktige.

3.1 Fördelning till ansvarig nämnd/styrelse

Motioner som berör flera nämnder eller som kan innebära en större arbetsinsats ska i primärt fördelas till kommunstyrelsen för första beredning. Efter första beredning avseende resursåtgång och eller kostnad har kommunfullmäktige att besluta om motionen ska bifallas eller avslås. Vid bifall kan motionen fördelas till kommunstyrelsen eller nämnd.

Motioner av enklare slag kan fördelas direkt till den nämnd som enligt reglemente har ansvar för frågan.

Kommunfullmäktige kan överlämna motionen inklusive ansvar för beslut till nämnd. Ansvar för beslut kan inte överlämnas till nämnd om frågan är av principiell karaktär.

4 Utredning av motionen

Remitterad nämnd/styrelse har uppdraget att bereda och lämna förslag till hur kommunfullmäktige bör besvara motionen. Samtliga förslag i motionen ska besvaras.

Fokus ska ligga på att ta ställning till och besvara motionens förslag, inte att genomföra förslaget.

Exempel: Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår/bifaller motionen.

Huvudregeln är att en motion ska behandlas med att den antingen, bifalls, avslås eller besvaras. En tjänsteperson kan skriva fram förslag till beslut i beredningen på följande sätt:

- att bifalla motionen: Kommunfullmäktige godkänner de yrkade förslagen i motionen och beslutar att de ska göras
- att avslå motionen: Kommunfullmäktige avvisar förslagen i motionen och beslutar att inte vidta några vidare åtgärder
- att besvara motionen: Kommunfullmäktige konstaterar att de yrkade förslagen genom tidigare fullmäktigebeslut eller på annat sätt, redan har beslutats eller verkställts och att ytterligare åtgärder därmed inte behövs

Bifall/avslag/besvarande av enskilda förslag i motionen (att-satser):

Förslaget till beslut kan skilja sig åt för att det kan finnas olika att-satser som är föreslagna i motionen. Förslaget till beslut kan därmed vara att avslå en att-sats och bifalla en annan.

Exempel:

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen i den del som avser... Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen i den del som avser...

Det är angeläget att tjänsteskrivelsen är väl genomarbetad. Som regel gäller alltså att man inte ska utföra vad som begärs i motionen utan svara på motionen med ett förslag till om den ska bifallas, avslås eller besvaras, samt eventuella konsekvenser av det.

5 Uppföljning av motioner

Kommunstyrelsen ska två gånger om året rapportera till kommunfullmäktige vilka motioner som är under beredning. Dessa rapporter lämnas vid fullmäktiges sammanträde i april och oktober.

Om kommunfullmäktige beslutar att bifalla en motion ska förslaget verkställande redovisas till kommunfullmäktige vid sammanträde i april och oktober.

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2025-12-15

KF § 211

KS 2024/1558

Riktlinje för fördelning samt beredning av motioner

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta riktlinje för fördelning samt beredning av motioner.

Kommunfullmäktige beslutar att riktlinjen ska börja användas omgående efter beslutet har justerats.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram en riktlinje för att säkerställa en rättssäker hantering av inkomna motioner.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 266 2025-12-02
- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-11-19
- Riktlinje för fördelning samt beredning av motioner

Beslutet skickas till

Kanslienheten

Författningssamlingen

Samtliga nämnder

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 148 av 161	

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

KF § 41

KS 2025/742

Nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att för Ale kommuns del,

- 1) Ingå Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
- 2) Ingå underavtalet Överenskommelse – Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- 3) Ingå underavtalet Överenskommelse – Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- 4) Ingå underavtalet Överenskommelse – Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
- 5) Ingå underavtalet Överenskommelse – Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelningen mellan region och kommunerna avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om alla 49 kommuner och regionen säger ja, att börja gälla 2027-01-01.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 149 av 161	

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 43 2026-02-24
- Tjänsteutlåtande, daterat 2026-01-28
- Beslut socialnämnden 2025-12-11 § 140
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-11-14
- Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2025-09-30
- Överenskommelse Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård 2025-09-30
- Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet 2025-09-30
- Överenskommelse kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård 2025-09-30
- Överenskommelse Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård 2025-09-30
- Svarsformulär, daterat 2025-03-13
- Kommunfullmäktiges beslut § 109 2025-05-26

Yrkande

Henrik Fogelklou (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till

Kommunchef

Förvaltningschef socialförvaltningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 150 av 161	

TJÄNSTEUTLÅTANDE

I(5)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2025/742
Datum: 2026-01-28
Utvecklingsledare Hampus Hagman

Kommunstyrelsen

Nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att för Ale kommuns del,

- 1) Ingå Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
- 2) Ingå underavtalet Överenskommelse – Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård
- 3) Ingå underavtalet Överenskommelse – Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- 4) Ingå underavtalet Överenskommelse – Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
- 5) Ingå underavtalet Överenskommelse – Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelningen mellan region och kommunerna avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om alla 49 kommuner och regionen säger ja, att börja gälla 2027-01-01.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Avdelningschef

Beslutsunderlag

- Beslut socialnämnden 2025-12-11 § 140
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-11-14
- Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2025-09-30
- Överenskommelse Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård 2025-09-30
- Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet 2025-09-30
- Överenskommelse kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård 2025-09-30
- Överenskommelse Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård 2025-09-30

Ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelningen mellan regionen och kommunerna avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske.

Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Det nya avtalet kommer, om samtliga 49 kommuner och regionen säger ja, att börja gälla 2027-01-01. Avtalet gäller fyra år, till 2030-12-31. Varje part har, senast 18 månader innan avtalet löper ut, möjlighet att skriftligen säga upp avtalet. Om ingen part gör det, förlängs avtalet med tre år i taget med 18 månaders uppsägningstid. Sägs avtalet upp innebär det att även de tillhörande överenskommelserna sägs upp. Dessa kan dock sägas upp eller revideras individuellt utan att huvudavtalet påverkas.

Västra Götalandsregionen ställde sig bakom föreslaget avtal med tillhörande överenskommelser 2025-11-04. Socialnämnden i Ale kommun föreslog 2025-12-11 att avtalet skulle tecknas. Varje avtalspart måste fatta beslut före 2026-05-31.

Syfte och process

Syftet med avtalet är att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet. Hälso- och sjukvårdsavtalet reglerar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.

En partsammansatt politisk referensgrupp och tjänstemannaarbetsgrupp har arbetat sedan 2024 med att ta fram nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande fyra överenskommelser. Under processen med att ta fram det nya hälso- och sjukvårdsavtalet, har Västra Götalandsregionen samt de 49 kommunerna fått yttra sig över förslag genom ett remissförfarande som pågick mellan

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

2025-02-03 och 2025-06-19. Ale kommun yttrade sig 2025-05-26 KF § 109 och framförde bland annat att det krävdes förtydliganden kring hur samverkan kan ske i den enskildes hem (såväl när det gällde ordinärt som särskilt boende) när det finns behov av insatser från både primärvård och specialistvård. Ansvaret för primärvårdsnivån delas av regionen och kommunerna medan specialistvårdsnivån enbart är regionens ansvar.

Resultat av remiss

Efter omarbetning utifrån remissvaren har ansvarsfördelningen mellan regionen och kommunen förtydligats avseende vård i hemmet, på ett sådant sätt att socialförvaltningen bedömt att förutsättningar finns för att samverkansöverenskommelser kring hälso- och sjukvårdsuppgifter på både primärvårds- och specialistvårdsnivå kan träffas. Trots att kommunal kompetens enligt kommunallagen (2 kap. 2 §) inte omfattar specialistvård, öppnar förslaget – med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (15 kap. 1 §) – för att sådana överenskommelser nu kan utarbetas. Avtalsförslaget innehåller en tydligare skrivning som klargör att bedömningen av vilka insatser som kan utföras på primärvårdsnivå ska ske i en mer jämbördig och strukturerad samverkan mellan parterna.

Socialnämndens bedömning

Socialnämnden har föreslagit fullmäktige att avtalet ska tecknas. Socialförvaltningen har bedömt att det omarbetade förslaget till avtal skapar förutsättningar för patientsäkerhet och tydlighet kring medarbetarnas befogenheter när båda huvudmännen samverkar kring vården i hemmet. De nya skrivningarna skapar förutsättningar att utveckla en jämlik och konstruktiv samverkan. Socialförvaltningens sammantagna bedömning var att avtalet kan tecknas.

Göteborgsregionens kommunalförbunds bedömning

Utöver att socialnämnden föreslagit att avtalet ska tecknas har även förbundsstyrelsen för Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) 2025-09-11 rekommenderat medlemskommunerna att anta avtalet med tillhörande underavtal. Förbundsstyrelsen rekommenderade samtidigt kommunerna att använda likalydande beslutformuleringar som tagits fram av VästKom. Syftet med likalydande beslutssatser är att tydliggöra att kommunerna i regionen enhälligt ställer sig bakom avtalet. Kommunledningsförvaltningen har utformat de föreslagna beslutssatserna enligt rekommendationen.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att Ale kommun kan ingå hälso- och sjukvårdsavtalet och dess underavtal enligt förslag från socialnämnden. Förvaltningen bedömer dock att beslutet bör formuleras såsom VästKom rekommenderat då det förtydligar att kommunen ställer sig bakom såväl avtal som underavtal. En sådan hantering ligger även i linje med vad GR föreslagit och hur Västra Götalandsregionens regionfullmäktige formulerat sitt beslut.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Avtalsförslaget är formulerat så att bedömningen av vad som kan utföras på primärvårdsnivå sker i mer jämbördig samverkan mellan parterna, vilket skapar bättre förutsättningar för långsiktig planering av verksamheten. Detta minskar risken för kostnadsdrivande, kortsiktiga lösningar och bidrar till en mer hållbar och förutsägbar vårdstruktur.

Samtidigt har omställningen till en god och nära vård, färdplanen och förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal alla som målsättning, helt eller delvis, att vård i större utsträckning ska ske i den enskildes hem vilket, typiskt sett, är den kommunala primärvårdens arena. Socialstyrelsen har visat att denna utveckling redan har medfört ökade kostnader för kommunerna. Vård- och omsorgsanalys har konstaterat att ekonomiska resurser är avgörande för att nå målen med nära vård och att kommunerna har fått ett ökat ansvar. Även SKR har framhållit att den demografiska utvecklingen och nya arbetssätt inom nära vård innebär ökade krav och kostnader för kommunerna.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Att hälso- och sjukvården bedrivs så nära den enskilde som möjligt är viktigt ur ett patientperspektiv. Det är en fråga där det råder bred enighet. Detta ligger i linje med principen om personcentrerad vård, där vården utformas utifrån den enskildes behov och förutsättningar. För den kommunala primärvården utgör den enskildes hem den naturliga arenan, och det är av största vikt att vården där kan bedrivas på ett patientsäkert sätt.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ett välfungerande samarbete på hälso- och sjukvårdsområdet mellan kommunerna och regionen ger förutsättningar för kundnytta genom ökad trygghet. Tydligt reglerad ansvarsfördelning ger också förutsättningar för ett effektivt samarbete.

Remiss och samberedning

Ärendet har beretts sedan 2024 och varit remitterat till kommunerna under 2025.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Om kommunfullmäktige och samtliga övriga parter fattar beslut om att ingå avtal kommer det börja gälla 2027-01-01. Detta påverkar verksamheter inom socialförvaltningen.

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Beslutet skickas till:

Kommunchef
Förvaltningschef socialförvaltningen

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-02-24

KS § 43

KS 2025/742

Nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att för Ale kommuns del,

- 1) Ingå Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
- 2) Ingå underavtalet Överenskommelse – Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård
- 3) Ingå underavtalet Överenskommelse – Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- 4) Ingå underavtalet Överenskommelse – Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
- 5) Ingå underavtalet Överenskommelse – Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelningen mellan region och kommunerna avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om alla 49 kommuner och regionen säger ja, att börja gälla 2027-01-01.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 156 av 161	

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-02-24

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2026-01-28
- Beslut socialnämnden 2025-12-11 § 140
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-11-14
- Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2025-09-30
- Överenskommelse Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård 2025-09-30
- Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet 2025-09-30
- Överenskommelse kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård 2025-09-30
- Överenskommelse Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård 2025-09-30

Beslutet skickas till

Kommunchef

Förvaltningschef socialförvaltningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 157 av 161	

DELEGERINGSBESLUT

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: KS 2023/604
Beslutsdatum: 2026-03-04

Utredning rörande trygghetsboende

Beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår att kommunfullmäktige beslutar att succesivt upphöra vara mellanhyresvärd för de trygghetsbostäder som finns i kommunen. Beslut fattas under förutsättning att nuvarande hyresgäster som så önskar kan bo kvar.

Ärendet

Inför kommunstyrelsens sammanträde den 2023-12-15 skickades ärendet Utredning rörande trygghetsboende med tillhörande handlingar ut. Ärendet behandlades på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-15. Ett administrativt fel har medfört att beslutet inte hanterats korrekt. Dels blev inte beslutet helt färdigställt och har heller inte justerats. Ärendet har heller inte skickats vidare till kommunfullmäktige.

För att säkerställa korrekt beslutshantering behöver ett nytt beslut tas för att ärendet ska kunna gå upp till kommunfullmäktige för beslut.

Bilagor

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2023-11-21
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2023-06-22
- Socialnämndens beslut § 121 2023-11-16
- Remissvar från socialförvaltningen
- Remissvar från KPR
- Kallelse till kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-05

Ärendegrupp i Kommunstyrelsens delegeringsordning

A1 Brådskanie

Henrik Fogelklou

Kommunstyrelsens ordförande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: HENRIK FOGELKLOU

Date: 2026-03-05 15:24:27

BankID refno: 019cbe62-98f1-73e9-86f0-1ad427a2914c

Ordförande: Henrik Fogelklou

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

KF § 50

KS 2023/604

Utredning rörande trygghetsbostäder

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att succesivt upphöra vara mellanhyresvärd för de trygghetsbostäder som finns i kommunen. Beslut fattas under förutsättning att nuvarande hyresgäster som så önskar kan bo kvar.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Inför kommunstyrelsens sammanträde den 2023-12-15 skickades ärendet Utredning rörande trygghetsboende med tillhörande handlingar ut. Ärendet behandlades på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-15. Ett administrativt fel har medfört att beslutet inte hanterats korrekt. Dels blev inte beslutet helt färdigställt och har heller inte justerats. Ärendet skickades heller inte vidare till kommunfullmäktige för beslut efter kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-15.

Beslutsunderlag

- Delegeringsbeslut utredning rörande trygghetsbostäder, daterat 2025-03-04
- Kommunledningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2023-11-21
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2023-06-22
- Socialnämndens beslut § 121 2023-11-16
- Remissvar från socialförvaltningen
- Remissvar från KPR
- Kallelse till kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-05

Yrkande

Sune Rydén (KD) yrkar bifall till förslaget.

Protokollsanteckning

Sune Rydén (KD) lämnar följande protokollsanteckning för Kristdemokraternas, Moderaternas, Sverigedemokraternas och Framtid i Ales räkning:

Trygghetsboende bedöms innebära en förbättrad och utökad service till kommunens invånare som Ale kommun är positiva till. Det finns dock inget som styrker att ett behov att blockhyra krävs eller att kommunen behöver administrera kön eller hyror när ägandet av fastigheten är privat.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 160 av 161	

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

Beslutet skickas till

Förvaltningschef, socialförvaltningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande
	Sida 161 av 161	